

Poruka nadbiskupa Marina Barišića - USKRS 2015.	3
Raspored slavlja krizmi u 2015. godini.	5
DOKUMENTI	7
Poruka pape Franje za 49. svjetski dan sredstava društvene komunikacije	7
Poruka pape Franje za 30. svjetski dan mladih 2015.	9
Poruka pape Franje u povodu 23. svjetskog dana bolesnika	12
Poruka pape Franje za korizmu 2015. "Očvrsnite srca (Jak 5, 8)"	13
Poruka predsjednika Vijeća HBK-a za život i obitelj mons. Valtera Župana za XX. dan života	15
Poruka predsjednika Hrvatskog Caritasa biskupa Josipa Mrzljaka za Tjedan solidarnosti s Crkvom u BiH.	16
Proglas predsjednika Vijeća HBK-a za život i obitelj prigodom Drugoga susreta hrvatskih katoličkih obitelji	17
Priopćenje s XVII. redovnogodišnjeg zajedničkog zasjedanja HBK-a i BK BiH.	17
DOPISI IZ ORDINARIJATA	19
Molitvena osmina za jedinstvo kršćana 2015.	19
Nadbiskupijsko hodočašće u Španjolsku	19
Materijali za Redovitu biskupsku sinodu	20
Poziv na korizmu rekolekciju u Vepricu	21
Misa posvete ulja i milostinja Velikoga petka.	22
IZ ŽIVOTA SPLITSKO-MAKARSKE CRKVE.	23
Svetkovina Marije Bogorodice u katedrali sv. Dujma	23
Svetkovina Bogojavljenja	23
Nadbiskup Barišić na blagdan Gospodinova krštenja u Solinu	24
Čakula s duhovnikom: "Lik i djelo blaženog Ivana Merza"	25
Nadbiskup Barišić primio članove Organizacijskog odbora Simpozija "Život i djelo o. Ante Alfrevića"	25
Čestitka nadbiskupa Barišića novoizabranoj predsjednici RH Kolindi Grabar-Kitarović	26
Blagdan Gospe Ranjene u splitskoj konkatedrali sv. Petra.	27
Ekumensko slavlje u Splitu	28
Hrvatsko nadzemlje: „Ima li mista za Krista?!”	28
Nadbiskup Barišić predvodio proslavu blagdana Obraćenja sv. Pavla na splitskim Pujankama.	29
Duhovna obnova za studente i mlade	30
Održan okrugli stol o životu i djelu dr. don Ante Alfrevića	30
Susret svećeničkih i redovničkih kandidata Splitsko-makarske nadbiskupije	32
Proslavljen blagdan sv. Ivana Bosca	33
Proslava Dana posvećenog života	34
Tribina HKLD-a povodom Dana života.	35
Uskoci hodočastili nebeskoj zaštitnici Gospi na Dobriću	37
Tjedan braka	38
Čakula s duhovnikom: "Spavanje i akademski uspjeh"	40

Slika na korici: Juraj Dalmatinac, Bičevanje Krista, 1448.

Blagdan Gospe Lurdske na KBC-u Split.	40
Prvi redovnički zavjeti s. Marije Ane od Gospe Žalosne	41
„Redovnici nastupaju“	41
Pepelnica u splitskoj prvostolnici sv. Dujma	42
Nadbiskupijska vjeronaučna olimpijada i natjecanje iz vjeronauka	43
Održan molitveni susret Bogu posvećenih osoba	44
Nadbiskup Barišić u pastirskom pohodu župi Runovići.	44
Korizmena duhovna obnova svećenika u Vepricu	45
Relikvije sv. Terezije Avilske u Župi sv. Mihovila na Kamenu.	47
Hodočašće mladih Splitsko-makarske nadbiskupije u Rim, Padovu i Asiz	48
Nadbiskupijski stručni skup za vjeroučitelje u Splitu	48
Projekt Hrvatskoga katoličkog radija „Korizma u novom ruhu“	49
U Sinju predstavljen „Kalendar Gospine jubilarne godine 2015.“	49
Završnica Ministrantske lige	50
Međubiskupijski susret maturanata u Humcu	51
Susret fokolara iz cijele Dalmacije u Splitu	52
Predstavljene knjige mons. Jurja Batelje o bl. Alojziju Stepincu	53
Duhovna obnova za studente laike KBF-a u Splitu.	54
Nadbiskup Barišić gost na tribini Sveučilišta u Splitu	54
Hrvatsko nadzemlje proslavilo pet godina postojanja	55
Susret nadbiskupa Barišića sa štíćenikom Doma umirovljenika „Zenta“ u Splitu	56
Svetkovina sv. Josipa u samostanu sv. Ane u Splitu.	57
Treća obljetnica smrti nadbiskupa Jurića i osma nadbiskupa Franića	57
Korizmena duhovna obnova za studente	58
Postavljanje u službu lektora i akolita na CBS-u u Splitu	59
Nagradni izlet najuspješnijih ekipa na vjeronaučnoj olimpijadi	60
Korizmeni koncert HKR-a	61
Planinarski križni put SKAC-a Split i Ekosspiritusa Samobor na Hvaru	61
Čakula s duhovnikom: „Djelo Marijino – pokret fokolara“	62
Nadbiskupsko sjemenište i Gimnazija „Don Frane Bulić“ proslavili svoj Dan	62
Splitske sestre milosrdnice proslavile svetkovinu Navještenja Gospodinova	63
Blagoslov križa sv. Damjana u crkvi sv. Frane	64
Križni put grada Splita „Od Gospe do Gospe“	64
Duhovna obnova vjeroučitelja laika u Vepricu	66
Cvjetnica u splitskoj prvostolnici	67
11. Dani kršćanske kulture	68
Popis svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije	73
Svećenici jubilarci	79
Obavijesti iz Nadbiskupskog ordinarijata	80

Poruka nadbiskupa Marina Barišića

USKRS 2015.

Poštovana braćo i sestre!

1. Tamo gdje nerado idemo, tamo gdje izbjegavamo „rano otići”, upravo to mjesto je danas u središtu pažnje, naše i čitave povijesti: grob jednog osuđenika, raspetog na drvu križa. Neobičan događaj usmjeruje našu pažnju te potiče i nas da se pridružimo ženama koje „prvog dana u tjednu”, rano ujutro, još za mraka, uputiše se na grob. Žene evanđelja s tugom u srcu i s pomašću u rukama, dođoše na grob. Žele odati poštovanje, pomazati mrtvo tijelo pokojnika - Isusa iz Nazareta. Dakako, ne idu na grob da se uvjere da je grob zadnja postaja ljudskog života. Zemaljska stvarnost i njima i nama to govori. No, dolazak žena na grob još više otvara rane i produbljuje tugu: grob je otvoren i prazan. Odvaljen kamen ih zbunjuje, a prazan grob zabrinjava. Netko se je usudio dirati u grob i uznemiriti prostor smrti. Koliko god je smrt neprijatelj čovjeka, i u igri života uvijek pobjeđuje, ipak se sa strahopoštovanjem odnosimo prema smrti.

2. Ali, tko je taj prekršitelj, bezbožnik i osvetnik koji ni mrtvima ne da mira? Konačno, on se sâm očitovao. Nije prekršitelj jer je nevino osuđen; nije bezbožnik jer je volja Božja kriterij njegova života; nije osvetnik jer, dok je umirao na križu, oprostio je i molio za svoje neprijatelje.

U Isusu Kristu sâm Bog Otac nam se objavio. On je taj koji se usuđuje dirati grob i mrtvima ne dati mira. On je Bog živih. On miče kamen s groba i smrt, tu moćnu gospodaricu života oplijeni, ostavivši Isusov grob prazan. Ono što je nama ljudima nemoguće - ukloniti granicu smrti, koliko god je pomicali, moguće je to Bogu ljubavi. Milosrdna Božja ljubav u Isusu Kristu čovjekom posta da mi život imamo, u izobilju i punini da ga imamo, u punini koja više ne poznaje smrti.

3. Braćo i sestre, Kristovo uskrsnuće, koje diže kamen s groba i ostavlja ga praznim nije samo pomicanje granice smrti, već potpuna pobjeda, potvrda života. Zato Isusov prazan grob pobuđuje trajnu pažnju svih generacija ljudskog roda. Za nas danas, kao i za žene onog prvog dana u tjednu nakon susreta s uskrslim Gospodinom, odvaljen kamen i prazan grob, postaju znakom ne više zabrinutosti, nego trajnog čuđenja; ne žalosti, nego radosti; ne tuge, nego nade; znakom života, a ne smrti.

Radosni događaj uskrsnuća Spasiteljeva nije zatvoren prošlošću, niti nam je udaljen budućnošću. Sudbonosnom događaju Kristova uskrsnuća ne izmiče naša sadašnjost. Dinamikom svoje ljubavi, Krist cjelovito zahvaća i prožima sve naše, ovdje i sada. Štoviše, s nama dijeli novost života pozivajući nas da uklanjamo kamen s groba svoga i bližnjih u koje možemo upasti živi i druge pokapati prije smrti.

4. Kristovo uskrsnuće najdublje je povezano s našim krštenjem. Po sakramentu krštenja ucijepljeni smo u Kristovu smrt i uskrsnuće. Naravno, za nas je važan dan našega rođenja, ali još je važniji dan našega krštenja, kada smo od stvorenja postali sinovi i kćeri Božje. Snagom dara uskrslog Gospodina po krštenju smo s njim srasli. Na to nas podsjeća sv. Pavao riječima: „Ako smo doista s Njime srasli, po sličnosti smrti Njegovoj, očito ćemo sresti i po sličnosti Njegovu uskrsnuću.” (Rim 6,5) Krštenjem, u Krista smo se obukli – postali smo kristoliki, rastući u snazi Njegova uskrsnuća, do mjere uzrasta punine Kristove. (Ef 4,13)

Kao djeca Božja, osposobljeni smo i pozvani biti svjedoci novosti i navjestitelji radosne vijesti života. Kristovo uskrsnuće u nama postaje kvasac dinamične i kreativne novosti u obiteljskom zajedništvu i odnosima društvenog života.

5. Braćo i sestre, previše je danas na nama i među nama navaljenog grobnog kamena pod kojim se život guši i zamire. Često nismo ni svjesni raznih oblika navaljivanja grobnog kamena na srce i dušu nas samih i naših bližnjih. Najgore je ako se na to naviknemo, te nam to stanje postane normalno.

Uskrsli Gospodin, koji je digao grobni kamen i oslobodio život iz tame smrti danas, nas svoje vjernike, kršćane i sve ljude dobre volje hrabri i poziva: „Ne bojte se! Pobjedili smo! Moje uskrsnuće je i vaša pobjeda!” Zato je moguće svakodnevno otklanjati grobni kamen mržnje, osvete, nasilja... iz našega života i iskusiti uskrsnuće u radosti mira i pomirenja; moguće je ukloniti grobni kamen individualizma kako bismo osjetili i prepoznali blagoslov zajedništva; moguće je izaći iz groba sebičnosti i s većom odlučnošću zauzimati se za opće dobro. Uskrsli Gospodin traži nas malodušne da s pouzdanjem, iskreno i solidarno dižemo kamen nezaposlenosti, osobito mladih za koje je radno mjesto svojevrsno oživljavanje iz groba beznađa. Uskrsli Krist, poslužitelj i gospodar naše povijesti, koji je osvijetlio tamu groba, hrabri i poziva nas da se ne plašimo naše tamne povijesti, da iskreno i zajedno dižemo nakotrljana ideološka grobna kamena kako bi nas istina izvela iz tame i na put svjetla.

6. Pobjednik smrti nas poziva i potiče da živimo i gradimo kulturu života. Stoga je potrebno negdje maknuti teški grobni kamen, a ponegdje tek pobrisati prašinu koja prekriva naše odnose.

Kultura života očituje se i u pomoći bližnjemu da nađe smisao svoga života, svjedočimo je u odgovor-

nom zauzimanju za dostojanstvo svakog čovjeka da ne bude prezrenih i ugroženih. Osobito kultura života vidi se u potpori bračnim drugovima da postanu zajednica ljubavi i života. Upravo otvorenost životu znak je naše vjere i nade u pobjedu života nad smrću. Slavljem Kristova uskrsnuća znak je opredijeljenosti i otvorenosti životu kako bi se s naših kolijevki otkotrljao grobni kamen, da nam one ne postanu nijeme i prazne, već mjesto polaganja novorođenog života. Jer tamo, gdje je smrt jača od života, gdje se više umire nego rađa, Uskrs je odsutan, treba ga u nadi čekati. S uskrsnim Kristom kršćanin se ne zaustavlja nemoćno i beznažno pred poteškoćama i događajima osobnog i društvenog života, ne gleda ih očima kroničara, već ih vidi srcem proroka.

7. Braćo i sestre, narod smo krštenika – nade i budućnosti života. Želimo slaviti i živjeti Kristovu pobjedu života nad smrću, ne samo usputnom čestitkom - „Sretan Uskrs”, nego i svjedočanstvom života. Želimo uklanjati grobni kamen s tolikih oblika osobne, obiteljske i društvene zamrlosti. Ne dopustimo da naše srce postane grob. Neka Uskrsli i u njemu slavi svoju i našu pobjedu života.

Brate i sestro, uskrsli Krist danas kuca na vrata tvoga srca da radost Uskrsa postane i tvoje uskrsnuće. Njegovo uskrsnuće pobjeđuje našu smrt, Njegova svetost preobražava našu grešnost, Njegova sloboda izvodi nas iz naših ograničenja i zarobljenosti. Po Njemu, i s Njime i mi smo suuskrsli, i mi smo kristoliki. Krist uskrsnu! Doista uskrsnu! Aleluja!

Vaš brat i nadbiskup,

mons. Marin Barišić
splitsko-makarski nadbiskup

Raspored slavlja krizmi u 2015. godini

M. B. – *mons. Marin Barišić, nadbiskup;*

Mir. V. – *mons. Miroslav Vidović, generalni vikar;*

A. A. – *mons. Nediljko Ante Ančić, past. vikar;*

J. D. – *mons. Josip Delić;*

P. B. – *mons. Pavao Banić;*

A. M. – *mons. Ante Mateljan;*

A. B. – *don Alojzije Bavčević;*

M. V. – *don Marinko Vidović;*

M. P. – *don Mladen Parlov;*

J. P. – *don Josip Periš;*

A. Č. – *don Alojzije Čondić;*

E. P. – *don Edvard Punda.*

TRAVANJ

Subota, 25. travnja – Sv. Marko, ev.

1. Kamen (45) – Mir. V.
2. Metković-Sv. Ilija (136) – † Martin
3. Potravlje (23) – **M. B.**
4. Split-Sukošan (96) – A. A.
5. Trogir-Sv. Jakov (32) – M. V.

Nedjelja, 26. travnja – Četvrta vazmena

1. Dobranje-Bijeli Vir (3) – E. P.
2. Vidonje (2) – † Martin
3. Hrvace (47) – M. V.
4. Opuzen (22) – J. P.
5. Priko-Omiš (47) – M. P.
6. Proložac (46) – **M. B.**
7. Seget (40) – A. Č.
8. Slivno-Ravno (18) – J. P.
9. Split-Spinut (22) – A. M.
10. Žrnovnica (42) – Mir. V.

SVIBANJ

Petak, 1. svibnja – sv. Josip Radnik

1. Cista Velika (16) – A. A.
2. Dugi Rat (43) – J. P.
3. Solin-Solinski mučenici (49) – M. V.
4. Split-Manuš (41) – A. M.
5. Split-Mertojak (64) – Mir. V.
6. Split-Trstenik (60) – A. M.

Nedjelja, 3. svibnja

8. Sinj (217) – M. V.
9. Split-Kocunar (35) – **M. B.**
10. Strožanac (62) – **M. B.**
11. Split-Mejaši (99) – M. P.
12. Vinjani (36) – P. B.
13. Vrljica (18) – J. D.

Subota, 2. svibnja

1. Brela (17) – M. V.
2. Metković-Sv. Nikola (61) – Mir. V.
3. Plina (29) – A. A.
4. Sinj – *filijale* (93) – M. P.
5. Split-Dobri (50) – **M. B.**
6. Split-Pojišan (59) – A. M.
7. Split-Varoš (56) – J. D.
8. Split-Visoka (93) – J. P.

Subota, 9. svibnja

1. Duće (23) – A. Č.
2. Split-Lučac (64) – **M. B.**
3. Trogir-Gospa od Anđela (39) – Mir. V.

Nedjelja, 3. svibnja – Peta vazmena

1. Bagalović (38) – A. B.
2. Imotski (100) – J. P.
3. Kaštel Stari (47) – A. A.
4. Kaštel Sućurac (71) – A. A.
5. Okruk (29) – A. Č.
6. Trogir-Sv. Lovro (45) – A. Č.
7. Ploče (33) – Mir. V.

Nedjelja, 10. svibnja – Šesta vazmena

1. Dicmo Donje (29) – A. M.
2. Ugljane (25) – A. M.
3. Grab (32) – M. V.
4. Makarska-Sv. Marko (84) – J. P.
5. Omiš (51) – M. P.
6. Radun (32) – A. A.
7. Žedno-Arbanija (11) – A. A.
8. Runovići (36) – E. P.
9. Split-Sirobuja (29) – **M. B.**
10. Split-Kman (95) – **M. B.**
11. Split-Neslanovac (36) – Mir. V.
12. Stobreč (29) – Mir. V.

Nedjelja, 17. svibnja – Sedma vazmena

1. Bast-Baška Voda (39) – **M. B.**
2. Dusina (21) – Mir. V.
3. Ravča (12) – Mir. V.
4. Jesenice (48) – P. B.
5. Kaštel Štafilić (37) – J. D.
6. Vinišće (14) – A. M.
7. Makarska-Kraljica Mira (57) – M. V.
8. Zaostrog (3) – **M. B.**
9. Poljica Imotska (13) – M. P.
10. Slivno Imotsko (7) – M. P.
11. Ruda (22) – A. A.
12. Vojnić-Gardun (14) – A. A.
13. Solin-Gospa od Otoka (167) – J. P.
14. Split-Ravne Njive (52) – A. B.
15. Vranjic (26) – E. P.
16. Tugare (22) – A. Č.

Subota, 23. svibnja

1. Kaštel Kambelovac (66) – A. A.
2. Split-Konkatedrala (79) – Mir. V.
3. Split-Meje (45) – A. M.
4. Split-Poljud (47) – **M. B.**

Nedjelja, 24. svibnja – Duhovi

1. Brist (7) – J. P.
2. Gradac (23) – J. P.
3. Srijane-Dolac Gornji (11) – M. V.
4. Dubrava (7) – M. V.

Nedjelja, 24. svibnja

5. Gata (7) – M. P.
6. Podstrana (67) – M. P.
7. Kaštel Gomilica (65) – A. Č.
8. Kaštel Lukšić (78) – E. P.
9. Lovreć-Opanci (12) – A. B.
10. Otok (62) – A. M.
11. Turjaci (18) – A. M.
12. Split-Katedrala (26) – **M. B.**
13. Split-Lovrinac (63) – **M. B.**
14. Split-Pujanke (100) – Mir. V.
15. Split-Škrape (75) – A. A.
16. Tučepi (35) – P. B.

Subota, 30. svibnja

1. Split-Sučidar (85) – Mir. V.

Nedjelja, 31. svibnja – Presveto Trojstvo

1. Dicmo Gornje (5) – **M. B.**
2. Dugopolje (42) – **M. B.**
3. Grabovac (4) – A. A.
4. Konjsko (16) – M. V.
5. Košute (22) – J. P.
6. Krstatice (2) – Mir. V.
7. Mravince (18) – J. D.
8. Rogotin (16) – E. P.
9. Srinjine (15) – M. P.
10. Vrgorac (38) – P. B.
11. Vrpolje-Čačvina (7) – A. M.
12. Zagvozd (8) – Mir. V.

LIPANJ**Subota, 6. lipnja**

1. Split-Brda (50) – M. V.

Nedjelja, 7. lipnja – 10. kr. god.

1. Orah (6) – Mir. V.
2. Podbablje (43) – J. P.
3. Solin-Sv. Kajo (60) – A. A.
4. Stilja (20) – Mir. V.
5. Trilj (56) – M. P.
6. Neorić (39) – **M. B.**

Subota, 13. lipnja – sv. Antun Padovanski

1. Komin (12) – M. P.
2. Prugovo (7) – A. Č.

Nedjelja, 14. lipnja

1. Klis (18) – **M. B.**

Ponedjeljak, 15. lipnja – sv. Vid

1. Vid (17) – Mir. V.

Nedjelja, 21. lipnja – 11. kr. god.

1. Kaštel Novi (77) – Mir. V.
2. Muć Donji (19) – **M. B.**

Srijeda, 24. lipnja – Rođenje Ivana Krstitelja

1. Slime (8) – Mir. V.

Ponedjeljak, 29. lipnja – Sv. Petar i Pavao

1. Bisko-Kotlenice (4) – **M. B.**
2. Nova Sela n/C (2) – A. A.

DOKUMENTI

Poruka pape Franje za 49. svjetski dan sredstava društvene komunikacije

„Komunicirati obitelj: povlašteno mjesto susreta u daru ljubavi”

Tema obitelji u središtu je dubokog promišljanja Crkve i procesa koji uključuje dvije sinode: nedavno održanu izvanrednu opću i redovitu opću koja je sazvana za listopad. U tome kontekstu, držao sam prikladnim da tema idućeg Svjetskog dana društvenih komunikacije ima obitelj za referentnu točku. Uostalom, obitelj je prvo mjesto gdje učimo komunicirati. Povratak tom prvobitnom ozračju može nam pomoći i da naša komunikacija bude više autentična i humana i istodobno promatrati obitelj s nove točke gledišta.

Možemo u vezi s tim crpiti nadahnuće iz evanđeoske slike o Marijinu pohodu Elizabeti (Lk 1, 39-56). „Čim Elizabeta začu Marijin pozdrav, zaigra joj čedo u utrobi. I napuni se Elizabeta Duha Svetoga i povika iz svega glasa: ‘Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje’” (rr. 41-42).

Prije svega, ova epizoda nam pokazuje komunikaciju kao dijalog koji se isprepliće s govorom tijela. Prvi odgovor Mariji na njezin pozdrav daje dijete, koje poskakuje od radosti u Elizabetinoj utrobi. Radost u susretu s drugima, što je nešto što naučimo još prije rođenja, je u stanovitom smislu arhetip i simbol svakoga drugog oblika komunikacije. Utraba koja nas prima je prva „škola” komunikacije, mjesto slušanja i fizičkog kontakta, gdje se počinjemo upoznavati s vanjskim svijetom u zaštićenom okruženju, uz umirujuće zvukove otkucaja majčina srca. Taj susret dvaju bića, tako intimno povezanih a ipak međusobno tako različitih, susret pun obećanja, je naše prvo iskustvo komunikacije. To je iskustvo zajedničko svima, jer sve nas je majka rodila.

I nakon rođenja ostajemo u stanovitom smislu u jednom „krilu”, koje je obitelj. To krilo čine različite međusobno povezane osobe: obitelj je „mjesto gdje se uči suživotu u različitosti” (Apost. pobud. Evanđelii gaudium, 66). Bez obzira na njihove razlike u spolu i dobi, članovi obitelji prihvaćaju jedni druge, jer između njih postoji veza. Što je širi raspon tih odnosa i što su više zastupljene različite dobi, to je bogatija sredina u kojoj živimo. To je ta veza koja je u korijenu jezika, koji pak jača tu povezanost. Mi riječi ne izmišljamo: možemo ih koristiti, jer smo ih dobili. U obitelji se uči govoriti „materinski je-

zik”, to jest jezik naših predaka (usp 2 Mak 7, 25.27). U obitelji dolazimo do spoznaje da su drugi živjeli prije nas, da su nam omogućili da postojimo i da možemo zauzvrat radati život i činiti nešto dobro i lijepo. Možemo davati jer smo primili. Taj začarani krug je u srcu sposobnosti obitelji da komunicira unutar sebe same i s drugima. Općenitije govoreći, to je model svake komunikacije.

Iskustvo tog odnosa koji nam „prethodi” omogućuje da obitelj bude također kontekst u kojem se prenosi onaj osnovni oblik komunikacije, a to je molitva. Kada mama i tata stavljaju svoje novorođeno dijete na spavanje, često ga povjeravaju Bogu, da bdije nad njima. Kada djeca malo porastu roditelji s njima mole jednostavne molitve, spominjući se s ljubavlju također drugih osoba, djedova i baka, rođaka, bolesnika i onih koji pate, svih onih kojima je potrebna Božja pomoć. Tako nas je većina upravo u obitelji naučila vjersku dimenziju komunikacije, koja je u kršćanstvu sva prožeta ljubavlju, ljubavlju koju Bog nama daruje i koju mi zatim dajemo drugima.

U obitelji učimo jedni druge prihvaćati i podržavati, razabrati izraze lica i trenutke šutnje, smijati se i plakati zajedno s ljudima koji nisu izabrali jedni druge, a ipak su jedni drugima toliko važni. To nam uvelike pomaže razumjeti značenje komunikacije kao prepoznavanje i stvaranje bliskosti. Kad smanjujemo udaljenosti uzajamnim zbližavanjem i prihvaćanjem, možemo doživjeti zahvalnost i radost. Marijin pozdrav i poskakivanje vlastitog djeteta su blagoslov za Elizabetu, nakon čega slijedi prekrasni hvalospjev Veliča, u kojem Marija veliča Božji naum ljubavi za nju i za njezin narod. Iz jednog „da” izrečenog s vjerom proizlaze posljedice koje daleko nadilaze nas same i naše mjesto u svijetu. „Pohoditi” znači otvoriti vrata, ne ostati zatvoreni u svom malom svijetu, već izići, ići prema drugima. Obitelj također pokazuje da je živa ako se izdigne iznad same sebe, a obitelji koje su to učinile mogu komunicirati svoju poruku života i zajedništva, mogu dati utjehu i nadu ranjenim obiteljima, a time i graditi samu Crkvu, koja je obitelj obitelji.

Obitelj je, više od bilo čega drugog, mjesto gdje se, u svakodnevnom zajedničkom životu, stječe iskustvo vlastitih i tuđih granica, nailazi na male i velike probleme što ih nosi suživot s drugim osobama, slaganje s drugima. Ne postoji savršena obitelj. Ne trebamo se bojati nesavršenosti, slabosti pa čak ni sukoba, već trebamo naučiti kako se s njima konstruktivno nositi. Zbog toga obitelj u kojoj nastavljamo jedni druge voljeti unatoč našim ograničenostima i grijesima postaje škola opraštanja. Opraštanje je samo po sebi proces komunikacije. Kroz izraženo i prihvaćeno kajanje je moguće ponovno uspostaviti i unaprijediti komunikaciju koja je prekinuta. Dijete koje nauči u obitelji slušati druge, razgovarati s drugima s poštovanjem i izražavati svoj stav ne poričući tuđi, bit će u društvu graditelj dijaloga i pomirenja.

Kad je riječ o izazovima komuniciranja, obitelji koje imaju djecu s jednom ili više smetnji u razvoju mogu nas mnogo toga naučiti. Motorička, osjetilna ili mentalna ograničenost može biti razlog za zatvaranje u same sebe, ali isto tako može postati, zahvaljujući ljubavi roditelja, braće i sestara i prijatelja, poticaj na otvorenost, dijeljenje i komunikaciju sa svima. To također može pomoći školi, župi i udrugama da postanu gostoljubiviji prema svima, ne isključujući nikoga.

U svijetu u kojem se tako često proklinje, govori zlo o drugima, i kojem se sije razdor i ogovaranjem truje sredinu u kojoj živimo, obitelj nas može naučiti razumjeti komunikaciju kao blagoslov. I to također u situacijama u kojima očito prevladavaju mržnja i nasilje, gdje su obitelji razdvojene kamenim zidovima ili ništa manje neprobojnim zidovima predrasuda i ozlojeđenosti, gdje se čini da postoje dobri razlozi da se kaže „sad je dosta”; zapravo, jedino blagoslovom a ne proklinjanjem, susretanjem a ne odbacivanjem, prihvaćanjem a ne borbom, možemo razbiti spiralu zla, pokazati da je dobrota uvijek moguća i djecu učiti bratstvu.

Danas suvremeni mediji, koji su poglavito za najmlađe postali nezaobilazni dio života, mogu biti i prepreka i pomagati komunikaciju u obitelji i među obiteljima. Mogu joj biti prepreka ako dovedu do toga da se izbjegava slušati drugoga i izravni kontakt s drugima, da se ispuni svaki trenutak šutnje i očekivanja, zaboravljajući da „šutnja je sastavni dio komunikacije i bez nje ne postoje riječi bogate sadržajem” (Benedikt XVI., Poruka za 46. svjetski dan sredstava društvene komunikacije, 24. 1. 2012.). Mediji mogu potpomoći komunikaciju kad omogućuju ljudima razgovor i dijeljenje iskustava, ostati u

kontaktu s prijateljima koji su daleko, zahvaliti drugima ili tražiti oprost, otvoriti vrata za nove susrete. Svakodnevno otkrivajući to živo središte koje je susret s drugima, taj „novi početak”, znat ćemo mudro koristiti tehnologiju, ne dopuštajući da nam ona dominira. I ovdje su roditelji prvi odgojitelji. Ali oni ne smiju biti prepušteni samima sebi. Kršćanska je zajednica pozvana pomagati im da nauče djecu kako živjeti u medijskom okruženju na način koji je u skladu s dostojanstvom ljudske osobe i u službi općeg dobra.

Veliki izazov koji se danas postavlja pred nas je, dakle, kako ponovno naučiti razgovarati jedni s drugima, a ne samo proizvoditi i konzumirati informacije. To je smjer prema kojem nas vode važni i utjecajni moderni komunikacijski mediji. Informacija je važna, ali to nije dovoljno. Prečesto se stvari pojednostavljaju, suprotstavljaju različiti stavovi i pogledi pozivajući osobe da se svrstaju na jednu ili drugu stranu, namjesto da im se pomogne steći cjelovit uvid.

Zaključno, obitelj nije tema rasprave ili teren na kojem se vode ideološka prepucavanja, već je to okruženje u kojem se uči komunicirati u iskustvo bliskosti, okruženje u kojem se ostvaruje komunikacija, „komunikacijska zajednica”. Obitelj je zajednica koja zna pružiti pomoć, koja slavi život i koja je plodonosna. Kada to shvatimo ponovno ćemo moći vidjeti kako je obitelj i nadalje bogat izvor čovjekoljublja, a ne samo problem ili institucija u krizi. Mediji katkad nastoje predstaviti obitelj kao neku vrstu apstraktnog modela kojeg treba prihvatiti ili odbaciti, braniti i napadati, a ne kao živu stvarnost; ili pak kao tlo za ideološke sukobe, a ne kao mjesto gdje svi možemo naučiti što znači komunicirati u ljubavi koju se prima i daruje. Prenositi svoja iskustva znači shvatiti da su naši životi međusobno isprepleteni kao jedna stvarnost, da su glasovi mnogi i da je svaki od njih jedinstven.

Obitelji treba promatrati kao bogatstvo, a ne kao problem za društvo. Najljepša je obitelj ona koja zna komunicirati, polazeći od vlastitog svjedočenja, ljepotu i bogatstvo odnosa između muškarca i žene, te između roditelja i djece. Ne borimo se zato da branimo prošlost, već naprotiv, strpljivo i s povjerenjem, radimo na izgradnji bolje budućnosti za svijet u kojem živimo.

*Iz Vatikana 23. siječnja 2015.,
uoči spomendana svetog Franje Saleškog
papa Franjo*

Poruka pape Franje za 30. svjetski dan mladih 2015.

„Blago čistima srcem: oni će Boga gledati!” (Mt 5, 8)

Dragi mladi,

nastavljamo svoje duhovno hodočašće prema Krakovu, gdje će se u srpnju 2016. održati idući Svjetski dan mladih. Odlučili smo na tome putu voditi se blaženstvima. Prošle godine smo razmišljali o blaženstvu siromašnih duhom, uključenom u širi kontekst „govora na gori”. Zajedno smo otkrili revolucionarni značaj blaženstava i Isusov snažni poziv da se hrabro upustimo u avanturu potrage za srećom. Ove godine ćemo razmišljati o šestom blaženstvu: „Blago čistima srcem: oni će Boga gledati!” (Mt 5, 8).

1. *Želja za srećom*

Izraz blaženi odnosno sretni javlja se devet puta u ovoj prvoj velikoj Isusovoj propovijedi (usp. Mt 5, 1-12). To je kao refren koji nas podsjeća na Gospodinov poziv da zajedno s njim kročimo putem koji, unatoč svim izazovima, je put koji vodi do istinske sreće.

Da, dragi mladi, potraga za srećom je zajednička svim ljudima svih vremena i svih životnih dobi. Bog je stavio u srce svakog muškarca i svake žene nezatomljivu želju za srećom i ispunjenjem. Zar ne osjećate da su vaša srca nemirna i neprestano tragaju za dobrom koje može utažiti njihovu žeđ za beskonačnim?

Prva poglavlja Knjige Postanka nam pokazuju divno blaženstvo na koje smo pozvani. Ono se sastoji u savršenom zajedništvu s Bogom, s drugima, s prirodom i sa samim sobom. Slobodni pristup Bogu, njegovoj intimi i gledanju bio je prisutan u Božjem planu za nas od samih početaka; njegovo božansko svjetlo prošlo je sve ljudske odnose istinom i jasnoćom. U tome stanju izvorne čistoće nisu postojale maske, varke, razlozi da se jedni skrivaju od drugih. Sve je bilo jasno i čisto.

Kad su Adam i Eva podlegli napasti i prekinuli taj odnos povjerljivog zajedništva s Bogom, grijeh je ušao u ljudsku povijest (usp. Post 3). Posljedice su odmah bile vidljive također u njihovim odnosima s njima samima, u njihovu međusobnom odnosu kao i u odnosu s prirodom. A kako su samo dramatične te posljedice! Izvorna čistoća je okaljano. Od tog trenutka nije više moguć izravni pristup Božjoj nazočnosti. Javlja se težnja za skrivanjem, muškarac i žena moraju sakriti svoju golotinju. Lišeni svjetla koje dolazi od gledanja Gospodina, promatraju stvarnost

koja ih okružuje na izobličen, kratkovidan način. Unutarnji „kompas” koji ih je vodio u traženju sreće gubi svoje uporište, a zamamnost moći, bogatstva, blaga i želje za užitkom pod svaku cijenu ih je dovela do ponora tuge i tjeskobe.

U psalmima nalazimo vapaj kojeg čovjek upućuje Bogu iz dubine duše: „Tko će nam pokazati sreću? Obasjaj nas, Jahve, svjetlom svoga lica!” (Ps 4,7). Na čovjekov vapaj Bog, u svojoj beskrajnoj dobroti, odgovara tako da šalje svojega Sina. U Kristu Bog dobiva ljudsko lice. Svojim utjelovljenjem, životom, smrću i uskrsnućem on nas otkupljuje od grijeha i otvara nam nove, do tada nezamislive obzore.

I tako, u Kristu, dragi mladi, nalazi se puno ispunjenje vaših snova o dobroti i sreći. Samo on može zadovoljiti vaša očekivanja, koja su često iznevjerena lažnim svjetovnim obećanjima. Kao što je rekao sveti Ivan Pavao II.: „On je ljepota koja vas tako privlači; on je onaj koji vas izaziva onom žeđi za radikalnošću koja vam ne dopušta da pristajete na kompromis; on je taj koji vas poziva da skinete sa sebe maske koje život čine lažnim; on je taj koji čita u vašim srcima prave izbore koje bi drugi htjeli ugušiti. Isus je taj koji budi u vama želju da učinite nešto veliko od svojega života” (Molitveno bdjenje u Tor Vergati, 19. kolovoza 2000.: Insegnamenti XXIII/2, [2000], 212).

2. *Blago čistima srcem*

Pokušajmo sada dublje shvatiti kako je to blaženstvo duboko povezano sa čistoćom srca. Prije svega, moramo razumjeti biblijsko značenje riječi srce. Za hebrejsku kulturu srce je središte čovjekovih osjećaja, misli i namjera. Budući da nas Biblija uči da Bog ne gleda ono izvanjsko, već srce (usp. 1 Sam 16, 7), možemo također reći da iz srca možemo vidjeti Boga. To je zato što je u srcu zgusnuto ljudsko biće u svom totalitetu kao jedinstvo tijela i duše, u njegovoj sposobnosti da ljubi i bude ljubljeno.

Što se pak tiče definicije izraza čist, grčka riječ koju koristi evanđelist Matej je katharos i u osnovi znači čist, jasan, lišen onoga što bi moglo okaljati. U Evanđelju vidimo da Isus odbacuje određeno shvaćanje ritualne čistoće vezane uz izvanjske čine, koje zabranjuje svaki doticaj sa stvarima i osobama (uključujući gubavce i strance), koje se smatra nečistima. Farizejima koji, kao i mnogi Židovi toga

doba, nisu jeli ništa prije obrednog pranja i koji su obdržavali mnoge običaje vezane uz pranje predmeta, Isus kategorički poručuje: „Ništa što izvana ulazi u čovjeka ne može ga onečistiti, nego što iz čovjeka izlazi – to ga onečišćuje. Ta iznutra, iz srca čovječjega, izlaze zle namisli, bludništva, krađe, ubojstva, preljubi, lakomstva, opakosti, prijevara, razuzdanost, zlo oko, psovka, uznositost, bezumlje” (Mk 7, 15.21-22).

U čemu se dakle sastoji sreća koja izvire iz čistoga srca? Iz Isusova popisa zala koje čovjeka čine nečistim vidimo da je to pitanje povezano prije svega s područjem naših odnosa. Svaki od nas mora naučiti prepoznati ono što može „onečistiti” njegovo srce, oblikovati ispravnu i osjetljivu savjest, tako da ona bude sposobna „razabirati što je volja Božja, što li je dobro, Bogu milo, savršeno” (Rim 12, 2). Ako moramo pokazati zdravu brigu za očuvanje stvorenog svijeta, za čistoću zraka, vode i hrane, koliko više trebamo očuvati čistoću onoga što je najdragocjenije od svega: našeg srca i naših odnosa. Ova „ljudska ekologija” će nam pomoći udisati čisti zrak koji dolazi iz ljepote, istinske ljubavi i svetosti.

Jednom sam vam prigodom postavio pitanje: „Gdje vam je blago? Na kojem blagu vam počiva srce?” (usp. Intervju s mladima iz Belgije, 31. ožujka 2014. godine). Naša srca se mogu privezati uz istinita ili lažna bogatstva, mogu naći pravi odmor ili se uspavati, postati lijena i zapasti u mrtvilo. Najdragocjenije dobro koje možemo imati u životu je naš odnos s Bogom. Jeste li uvjereni u to? Zna li da ste u Božjim očima od neprocjenjive vrijednosti? Zna li da vas on voli i prihvaća bezuvjetno, takve kakvi jeste? Izgubi li se taj osjećaj, čovjek postaje nerazumljiva zagonetka, jer upravo spoznaja i svijest da nas Bog bezuvjetno ljubi daje smisao našim životima. Sjećate li se Isusova razgovora s bogatim mladićem (Mk 10, 17-22)? Evanđelist Marko primjećuje da ga Gospodin pogleda i zavoli (usp. r. 21), te ga pozva da ga slijedi i tako pronađe pravo bogatstvo. Želim vam, dragi mladi, da vas taj Kristov pogled pun ljubavi prati kroz čitav život.

Mladost je životno doba u kojem se javlja veliko afektivno bogatstvo prisutno u vašim srcima, duboka želja za istinskom, lijepom i velikom ljubavlju. Koliko je snage u toj sposobnosti da se ljubi i da se bude ljubljen! Ne dopustite da ta dragocjena vrijednost bude patvorena, uništena ili izobličena. To se događa onda kada u naše odnose prodre instrumentalizacija bližnjih za svoje sebične ciljeve, ponekad kao puki predmet užitka. Srce ostaje ranjeno i tužno

nakon tih negativnih iskustava. Molim vas, ne bojte se prave ljubavi, one kojoj nas Isus uči a koju sveti Pavao ovako opisuje: „Ljubav je velikodušna, dobrotivna je ljubav, ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se; nije nepristojna, ne traži svoje, nije razdražljiva, ne pamti zlo; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini; sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi. Ljubav nikad ne prestaje” (1 Kor 13, 4-8).

Pozivajući vas da ponovno otkrijete ljepotu čovjekova poziva na ljubav, potičem vas da se pobunite protiv raširene težnje banaliziranja ljubavi, posebno kada je se pokušava svesti isključivo na aspekt spolnosti, lišavajući je tako bitnih karakteristika ljepote, zajedništva, vjernosti i odgovornosti. Dragi mladi „u kulturi prolaznog, relativnog, mnogi propovijedaju da je važno ‘uživati’ trenutak, da se ne vrijedi vezati za čitav život, donositi konačne odluke, ‘zauvijek’, jer se ne zna što donosi sutra. Ja, naprotiv, od vas tražim da budete revolucionari, da idete protiv struje. Molim vas da se u tome pobunite protiv te kulture prolaznog, koja, u osnovi, smatra da niste kadri preuzeti na sebe odgovornost, da niste u stanju istinski voljeti. Imam povjerenje u vas, mladi, i molim za vas. Imajte hrabrosti ‘ići protiv struje’. I imajte hrabrosti također biti sretni” (Susret s volonterima SDM u Riju, 28. srpnja 2013.).

Vi ste, mladi, izvrsni istraživači! Ako se upustite u otkrivanje bogatog učenja Crkve na ovom polju, otkrit ćete da se kršćanstvo ne sastoji od niza zabranâ koje guše naše želje za srećom, već je to plan za život kadar očarati naša srca.

3. ...oni će Boga gledati!

U srcu svakog muškarca i svake žene neprestano odzvanja Gospodinov poziv: „Traži lice njegovo!” (Ps 27, 8). Istodobno moramo uvijek imati na umu da smo siromašni grešnici. To je ono što čitamo primjerice u Psalmima: „Tko će uzići na goru Gospodnju, tko će stajati na svetom mjestu njegovu? Onaj u koga su ruke čiste i srce nedužno” (Ps 24, 3-4). No, ne smijemo se bojati ili obeshrabriti: u Bibliji i povijesti svakog od nas vidimo da je uvijek Bog taj koji čini prvi korak. On nas čisti da možemo biti pripušteni u njegovu prisutnost.

Kada je primio Gospodinov poziv da govori u njegovo ime, prorok Izaija se uplašio i zavapio: „Jao meni, propadoh, jer čovjek sam nečistih usana” (Iz 6, 5). No Gospodin ga je očistio, poslavši mu jednog anđela koji se dotače njegovih usta i reče mu: „krivica ti je skinuta i grijeh oprošten” (r. 7). U Novom

zavjetu, kada je na Genezaretskom jezeru Isus pozvao svoje učenike i učinio čudo čudesnog ribolova, Šimun Petar pade do njegovih nogu govoreći: „Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine!” (Lk 5, 8). Odgovor je neočekivan: „Ne boj se! Odsada ćeš loviti ljude!” (r. 10). A kada ga je jedan od učenika tražio: „Gospodine, pokaži nam Oca i dosta nam je!”, Učitelj je odgovorio: „Tko je vidio mene, vidio je i Oca” (Iv 14, 8-9).

Gospodinov poziv na susret s njim je upućen daleko svakom od vas, u kojem god mjestu i situaciji da se nalazili. Dovoljno je „da donesu odluku da će... dopustiti njemu da se susretne s njima, da će ga tražiti svakoga dana bez prestanka. Neka nitko ne misli da se taj poziv ne odnosi na njega” (Apost. pob. Evangelii gaudium, 3). Svi smo mi grešnici, potrebiti Gospodinova očišćenja. No dovoljan je mali korak prema Isusu da se otkrije kako nas on uvijek čeka raširenih ruku, osobito u sakramentu pomirenja, toj povlaštenoj prigodi za susret s Božjim milosrđem koje čisti i obnavlja naša srca.

Da, dragi mladi, Gospodin se želi susresti s nama, želi nam dopustiti da ga „vidimo”. „A kako?” - mogli biste me pitati. I sveta Terezija Avilska, rođena u Španjolskoj prije točno 500 godina, već je od malih nogu govorila svojim roditeljima: „Želim vidjeti Boga”. Zatim je otkrila put molitve kao „duboki odnos prijateljstva s Onim koji nam daje da se osjećamo ljubljenima” (Knjiga života, 8,5). Zato vas pitam: „Molite li?”. Zna li da možete razgovarati s Isusom, s Ocem, s Duhom Svetim, kao što se razgovara s prijateljem? I to ne s bilo kojim prijateljem, već s najvećim i najpouzdanijim prijateljem! Pokušajte to učiniti, s jednostavnošću. Otkrit ćete ono što je jedan seljak rekao Arškom župniku: kada molim pred svetohraništem, „ja gledam njega i on gleda mene” (Katekizam Katoličke Crkve, 2715).

Još vas jednom pozivam na susret s Gospodinom čestim čitanjem Svetoga pisma. Ako još nemate tu naviku, počnite od evanđelja. Pročitajte svaki dan jedan odlomak. Pustite da Božja riječ progovori vašem srcu i bude svjetlo na vašem putu (usp. Ps 119, 105). Otkrit ćete da se Boga može „vidjeti” također u licu braće i sestara, posebno onih koji su zaboravljeni: siromašni, gladni, žedni, stranci, bolesnici, zatvorenici (Mt 25, 31-46). Jeste li već imali to iskustvo? Dragi mladi, da bi se ušlo u logiku Božjeg kraljevstva treba se prepoznati siromašnim sa siromašnima. Čisto srce je nužno također srce „na dlanu”, koje se zna prignuti i podijeliti svoj život s najpotrebitijima.

Susret s Bogom u molitvi, kroz čitanje Biblije i u bratskom životu će vam pomoći da bolje upoznate Gospodina i sebe same. Kao što se dogodilo učenicima na putu u Emaus (usp. Lk 24, 13-35), Gospodinov glas učinit će da vaša srca gore. On će vam otvoriti oči da prepoznate njegovu prisutnost i tako otkrijete plan ljubavi koji on ima za vaš život.

Neki od vas osjećaju ili će osjetiti Gospodinov poziv na brak, na zasnivanje obitelji. Mnogi danas misle da je ovaj poziv „ispao iz mode”, ali to nije točno! Upravo iz toga razloga cijela crkvena zajednica prolazi kroz posebno razdoblje razmišljanja o pozivu i poslanju obitelji u Crkvi i suvremenom svijetu. Pozivam vas, nadalje, da razmislite jeste li pozvani na redovnički život i svećeništvo. Kako je lijepo vidjeti mlade ljude koji su prigrlili poziv da se potpuno posvete Kristu i služenju njegovoj Crkvi! Preispitajte se čista srca i ne bojte se onoga što Bog od vas traži! Polazeći od vašega „da” na Gospodinov poziv postat ćete novo sjeme nade u Crkvi i društvu. Ne zaboravite: Božja je volja da budemo sretni!

4. Na putu prema Krakovu

„Blago čistima srcem: oni će Boga gledati!” (Mt 5, 8). Dragi mladići i djevojke, kao što vidite, to blazenstvo izbliza dotiče vaš život i jamstvo je vaše sreće. Zato vas još jednom pozivam: imajte hrabrosti da budete sretni!

Ovogodišnji Svjetski dan mladih vodi prema posljednjoj etapi pripreve za veliki skup mladih iz cijelog svijeta u Krakovu 2016. Prije trideset godina sveti Ivan Pavao II. utemeljio je Svjetski dan mladih u Crkvi. To hodočašće mladih po svim kontinentima pod vodstvom Petrova nasljednika doista je bila providonosna i proročka inicijativa. Zahvalimo zajedno Gospodinu za dragocjene plodove koje su ti svjetski dani mladih donijeli u životu mnogih mladih u svim dijelovima svijeta! Do koliko se samo važnih otkrića kroz to vrijeme došlo, a u prvom redu do otkrića da je Krist Put, Istina i Život a Crkva velika i gostoljubiva obitelj! Koliko obraćenja, kolika su zvanja proizašla s tih skupova! Neka sveti papa, zaštitnik Svjetskog dana mladih, moli za naše hodočašće prema njegovu voljenom Krakovu. I neka nas majčinski pogled Blažene Djevice Marije, pune milosti, koja je sva lijepa i čista, prati na svakom koraku na tom našem putu.

*Iz Vatikana 31. siječnja 2015.,
spomendan svetog Ivana Bosca
papa Franjo*

Poruka pape Franje u povodu 23. svjetskog dana bolesnika

Sapientia cordis. „Bjeh oči slijepcu i bjeh noge bogalju” (Job 29, 15)

Draga braćo i sestre,

u prigodi dvadeset i trećeg Svjetskog dana bolesnika, kojeg je ustanovio sv. Ivan Pavao II., obraćam se svima vama koji ste opterećeni bolešću i na razne načine pridruženi Kristovom trpećem tijelu, kao i vama, profesionalnim djelatnicima i volonterima u zdravstvu.

Ovogodišnja tema poziva nas na razmišljanje o retku iz Knjige o Jobu: „Bjeh oči slijepcu i bjeh noge bogalju” (Job 29, 15). Želim promatrati tu rečenicu iz perspektive „sapientia cordis” - mudrosti srca.

1. Ta „mudrost” nije teorijsko, apstraktno znanje, plod umovanja. Ona je radije, kao što je sveti Jakov opisuje u svojoj poslanici, „čista, zatim mirotvorna, milostiva, poučljiva, puna milosrđa i dobrih plodova, postojana, nehinjena” (3, 17). To je dakle stav kojega Duh Sveti izlijeva u um i srce onih koji su osjetljivi na patnje svoje braće i sestara i koji su kadri vidjeti u njima Božju sliku. Molimo molitvu psalmiste kao da je naša vlastita: „Nauči nas dane naše brojiti, / da steknemo mudro srce” (Ps 90, 12). U tu mudrost srca, koja je Božji dar, možemo sažeti plodove Svjetskog dana bolesnika.

2. Mudrost srca je služiti našoj braći i sestrama. Jobove riječi „bjeh oči slijepcu i bjeh noge bogalju” pokazuju da je taj pravednik, koji ima određenu vlast i važni položaj među starješinama svoga grada, služio onima u potrebi. Njegova moralna veličina dolazi do izražaj u pomoći koju je pružao siromašnima koji mole za pomoć kao i u brizi za siročad i udovice (Job 29, 12-13).

Koliki samo kršćani i danas pokazuju, ne svojim riječima, već životom ukorijenjenim u iskrenoj vjeri, da su „oči slijepcu” i „noge bogalju”! To su osobe koje su blizu bolesnika koji trebaju stalnu brigu i pomoć kod pranja, odijevanja i hranjenja. To služenje, osobito kada je dugotrajno, može postati naporno i teško. Relativno je lako pomagati nekome nekoliko dana, ali je teško dvoriti osobu mjesecima ili čak godinama, i onda kad on ili ona više nisu u stanju izraziti zahvalnost. Pa ipak, kako je samo silno velik taj put posvećenja! U tim teškim trenucima možemo računati na poseban način na Gospodinovu blizinu i postajemo posebna potpora misiji Crkve.

3. Mudrost srca je biti s braćom i sestrama. Vrijeme provedeno s bolesnicima je sveto vrijeme. Na taj način uzdižemo hvalu Bogu koji nas suobličuje slici

svoga Sina, koji „nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj dade kao otkupninu za mnoge” (Mt 20, 28). Sâm Isus je rekao: „ja sam posred vas kao onaj koji poslužuje” (Lk 22, 27).

Sa živom vjerom molimo Duha Svetoga da nam udijeli milost da cijenimo vrijednost naše, počesto tihe, spremnosti da posvetimo vrijeme toj braći i sestrama koji, zahvaljujući našoj bliskosti i ljubavi, bivaju većma ljubljani i utješeni. Kako se velika laž, s druge strane, krije iza nekih fraza koje toliko insistiraju na važnosti „kvalitete života”, ne bi li se ljude navelo da vjeruju da životi pogođeni teškom bolešću nisu vrijedni življenja!

4. Mudrost srca je izaći iz samoga sebe prema našoj braći i sestrama. Naš svijet katkad zaboravlja posebnu vrijednost vremena provedenog uz bolesnikovu postelju, jer mi smo stalno u nekoj žurbi i jurnjavi, zahvaćeni mahnitim ritmom rada, proizvodnje, pa zaboravljamo slobodno sebedarje, brinuti se o drugima, biti odgovorni za druge. Iza tog se stava često krije mlaka vjera koja je zaboravila Gospodinove riječi: „Meni učiniste” (Mt 25, 40).

Zbog toga, želim još jednom podsjetiti na „apsolutni prioritet ‘izlaženja iz samoga sebe prema bratu’ kao jedna od dviju glavnih zapovijedi na kojima se temelje sve moralne norme i kao najjasniji znak za duhovno razlučivanje na putu duhovnog rasta u odgovoru na Božje apsolutno slobodno darivanje” (apost. pob. Evangelii gaudium, 179). Misijaska narav Crkve je izvor „djelotvorne ljubavi prema bližnjemu, suosjećanja koje razumije, pomaže i promiče” (isto).

5. Mudrost srca je pokazati solidarnost s našom braćom i sestrama i ne suditi ih. Za ljubav treba izdvojiti vremena. Vremena posvećenog brizi za bolesne i njihovu posjećivanju. Vremena u kojem ćemo biti uz njih poput Jobovih prijatelja: „Potom sjedoše kraj njega na zemlju i ostadoše tako sedam dana i sedam noći. Nijedan mu ne progovori ni riječi, jer vidješe da je velika njegova bol” (Job 2, 13). No, Jobovi su prijatelji u srcu krili negativan sud o njemu: mislili su da je nesreća koja je Joba snašla Božja kazna za njegov grijeh. Međutim, istinska ljubav je dijeljenje koje ne sudi drugoga, koja ne teži za tim da obrati drugoga; lišena je one lažne poniznosti koja, duboko u sebi, traži pohvalu i osjeća samodopadnost zbog učinjenog dobra.

Jobovo iskustvo patnje pronalazi svoj pravi odgovor jedino u Isusovu križu, najvišem činu Božje solidarnosti s nama, potpuno besplatnom i bogatom milosrđem. Taj odgovor ljubavi na dramu ljudske boli, a posebno patnje nevinih, ostavio je neprolazni trag na tijelu uskrskog Krista. Njegove slavne rane su sablazan za vjeru, ali i provjera vjere (usp. Homilija na kanonizaciji Ivana XXIII. i Ivana Pavla II., 27. travnja 2014.).

Čak i kad nam je zbog bolesti, samoće i nemoći teško doći do drugih, iskustvo trpljenja može postati povlašteno sredstvo prenošenja milosti i izvor za stjecanje i jačanje mudrosti srca. Moguće je stoga shvatiti kako Job, na kraju svog iskustva, može reći Bogu: „Po čuvenju tek poznavah te dosad, ali sada te oči moje vidješe” (42, 5). I osobe uronjene u otajstvo patnje i boli, kada to prihvaćaju u vjeri, i same mogu

postati živi svjedoci vjere koja omogućuje prigrli-ti patnju, premda je čovjek svojim umom ne može potpuno shvatiti.

6. Povjeravam ovaj Svjetski dan bolesnika majčinskoj zaštiti Marije, koja je začela i rodila utjelovljenu Mudrost: Isusa Krista, Gospodina našega.

Marijo, Prijestolje mudrosti, prati svojim majčinskim zagovorom sve bolesnike i one koji skrbe za njih! Daj da u služenju našim bližnjima koji trpe i po samom iskustvu patnje uzmognemo zadobiti i u sebi njegovati istinsku mudrost srca!

Ovu molitvu za sve vas pratim svojim apostolskim blagoslovom.

*Iz Vatikana 3. prosinca 2014.,
spomen svetog Franje Ksaverskog*

papa Franjo

Poruka pape Franje za korizmu 2015.

„Očvrsnite srca (Jak 5, 8)”

Draga braćo i sestre,

korizma je vrijeme obnove za Crkvu, zajednice i pojedine vjernike. To je nadasve „vrijeme milosti” (2 Kor 6, 2). Bog od nas ne traži ništa što nam već prije nije dao: „Mi ljubimo jer on nas prije uzljubi” (1 Iv 4, 19). On nije ravnodušan prema nama. Stalo mu je do svakog od nas, poznaje svakog od nas po imenu, brine se za nas i traži nas kada se okrenemo od njega. On se zanima za svakog od nas; njegova ga ljubav priječi da bude ravnodušan prema onome što nam se događa. Međutim događa se da kada nam je dobro i kada smo bez briga tada zaboravljamo druge (što Bog Otac nikada ne čini): ne zanimaju nas njihovi problemi, njihove patnje i nepravde koje podnose... Tada naše srce postaje hladno. Sve dok mi je relativno dobro i dok sam zadovoljan, ne mislim na one koji nisu dobro. Taj egoistični, ravnodušni stav danas je poprimio svjetske razmjere, dotle da možemo govoriti o globalizaciji ravnodušnosti. To je problem s kojim se, kao kršćani, moramo uhvatiti u koštac.

Kada se Božji narod obrati njegovoj ljubavi, nalazi odgovore na ona pitanja koja povijest neprestano postavlja. Jedan od najvećih izazova o kojem želim progovoriti u ovoj svojoj poruci jest upravo globalizacija ravnodušnosti.

Ravnodušnost prema bližnjemu i prema Bogu predstavlja stvarnu napast također za nas kršćane. Imamo stoga potrebu svake godine u korizmi čuti

vapaj prorokâ koji dižu svoj glas i bude naše uspane savjesti.

Bog nije ravnodušan prema svijetu, već ga toliko ljubi da je dao svoga Sina za spasenje svakog čovjeka. U utjelovljenju, zemaljskom životu, smrti i uskrsnuća Sina Božjega vrata između Boga i čovjeka, između neba i zemlje otvorena su jednom zasvagda. Crkva je poput ruke koja ta vrata drži otvorenima naviještanjem Božje riječi, slavljenjem sakramenata, svjedočenjem vjere ljubavlju djelotvorne (usp. Gal 5, 6). No, svijet teži zatvoriti se u samoga sebe i zatvoriti ta vrata kroz koja Bog ulazi u svijet i svijet u njega. Tako ruka, koja je Crkva, ne smije se nikada iznenaditi ako bude odbačena, zgažena i ranjena.

Božji narod treba dakle tu duhovnu obnovu, da ne bi postao ravnodušan i zatvoren u samoga sebe. Želim vam predložiti za razmišljanje tri biblijska teksta.

1. „Ako trpi jedan ud, trpe zajedno svi udovi” (1 Kor 12, 26) – Crkva

Božja ljubav razbija tu pogibeljnu zatvorenost u sebe same koja se zove ravnodušnost. Crkva nam tu Božju ljubav pruža svojim učenjem i, nadasve, svojim svjedočenjem. Međutim, svjedočiti se može samo ono što se najprije iskusi. Kršćanin je onaj koji dopušta Bogu da ga zaodjene svojom dobrotom i milosrđem, da ga zaodjene Kristom, da bi poput

njega bio na službu Bogu i ljudima. To nam jasno doziva u svijest liturgija Velikog četvrtka obredom pranja nogu. Petar nije želio da mu Isus opere noge, ali je kasnije shvatio da Isus ne želi biti samo primjer kako trebamo jedni drugima prati noge. Tu službu može činiti drugima samo onaj koji je prije toga dopustio Isusu da mu opere noge. Jedino on ima „dijela” s njim (Iv 13, 8) i tako može služiti drugima.

Korizma je pogodno vrijeme da dopustimo Kristu da nam služi te tako postanemo poput njega. To se događa svaki put kada primamo sakramente, napose euharistiju. U njoj postajemo to što primamo: Kristovo tijelo. U tome tijelu nema mjesta za onu ravnodušnost koja, čini se, tako često zagospodari našim srcima. Jer onaj tko je Kristov pripada jednom tijelu i u njemu ne možemo biti ravnodušni jedni prema drugima. „I ako trpi jedan ud, trpe zajedno svi udovi; ako li se slavi jedan ud, raduju se zajedno svi udovi.” (1 Kor 12, 26).

Crkva je *communio sanctorum* ne samo zbog svojih svetaca, već također zato jer je zajedništvo u svetim stvarima: ljubavi Boga koji nam se objavio u Kristu i svim njegovim darovima. Među tim darovima je također odgovor onih koji su dopustili da ih ta ljubav zahvati. U tome zajedništvu svetih i u tome dioništvu u svetim stvarima nitko zadržava ništa za sebe, već sve što ima dijeli s drugima. A budući da smo povezani u Bogu, možemo učiniti nešto i za one koji su daleko od Boga, za one do kojih nikada ne bismo mogli doprijeti vlastitim silama, da s njima i za njih molimo Boga da se svi otvorimo njegovu djelu spasenja.

2. „Gdje ti je brat...?” (Post 4, 9) – Župa i zajednice

Sve što smo rekli za opću Crkvu mora se primijeniti na život župa i zajednica. Uspijevamo li u tim crkvenim stvarnostima iskusiti da smo dio istoga tijela? Tijela koje ujedno prima i dijeli ono što Bog želi darivati? Tijela koje poznaje i skrbi za svoje najslabije, najsiromašnije i najmanje članove? Ili se sklanjamo u neku opću ljubav koja želi zagrliti cio svijet, ali zaboravlja Lazara koji sjedi pred našim zatvorenim vratima? (usp. Lk 16, 19-31).

Kako bismo primili ono što nam Bog daje i kako bi to dalo obilne plodove moramo nadići granice vidljive Crkve na dva načina.

Prije svega ujedinjujući se s nebeskom Crkvom u molitvi. Kada zemaljska Crkva moli, tada se uspostavlja zajedništvo uzajamnog služenja i dobra koje se uspijeva vinuti do Božjeg lica. Sa svetima koji su

našli svoju puninu u Bogu, činimo sastavni dio onoga zajedništva u kojem ljubav pobjeđuje ravnodušnost. Nebeska Crkva nije pobjednička jer je okrenula leđa patnjama svijeta i sama uživa u slavi. Sveci, radije, već kontempliraju i raduju se činjenici da su, Isusovom smrću i uskrsnućem, jednom zauvijek pobijedili ravnodušnost, tvrdoću srca i mržnju. Sve dok ta pobjeda ljubavi ne prožme čitav svijet, sveci nas nastavljaju pratiti na našem ovozemaljskom putovanju. Sveta Terezija iz Lisieuxa, crkvena naučiteljica, izrazila je uvjerenje da radost na nebu zbog pobjede raspete ljubavi neće biti potpuna sve dok i jedan čovjek na zemlji pati i jeca od boli: „Čvrsto sam uvjerena da neću biti besposlena na nebu; želja mi je i nadalje raditi za Crkvu i za duše” (Pismo 254 od 14. srpnja 1897.).

Mi smo dionici zaslugâ i radosti svetaca, a oni sudjeluju u našoj borbi i u našoj želji za mirom i pomirenjem. Njihova radost zbog pobjede Krista uskrsloga daje nam snagu u nastojanju da prevladamo tolike oblike ravnodušnosti i tvrdoće srca.

S druge strane svaka je kršćanska zajednica pozvana izaći iz same sebe i biti uključena u život društva čiji je dio, napose radeći sa siromašnima i onima koji su se udaljili od Crkve. Crkva je po svojoj naravi misionarska, nije prignuta nad samu sebe, već je poslana svim ljudima.

Njezina je misija biti strpljivi svjedok Onoga koji želi privesti Ocu cjelokupnu stvarnost i svakoga čovjeka. Njezina je misija svima donijeti ljubav koja ne može šutjeti. Crkva slijedi Isusa Krista na putu koji je vodi do svakog čovjeka, sve do kraja zemlje (usp. Dj 1, 8). Tako u svakom našem bližnjem možemo vidjeti brata i sestru za koje je Krist umro i uskrsnuo. Sve što smo primili, primili smo i za njih. Jednako tako, sve ono što ta braća posjeduju je dar za Crkvu i čitavo čovječanstvo.

Draga braćo i sestre, velika mi je želja da sva mjesta u kojima je Crkva prisutna, posebno naše župe i naše zajednice, postanu otoci milosrđa usred mora ravnodušnosti.

3. „Očvrsnite srca” (Jak 5, 8) – Pojedini vjernik

I kao pojedinci izloženi smo napasti ravnodušnosti. Zatrpani vijestima i potresnim slikama ljudskih patnji, često osjećamo našu nesposobnost da pružimo pomoć. Kako izbjeći da budemo uvučeni u tu spiralu strahote i bespomoćnosti?

U prvom redu, možemo moliti u zajedništvu sa zemaljskom i nebeskom Crkvom. Ne podcjenjujmo

snagu molitve mnoštva glasova ujedinjenih u molitvi! Inicijativa 24 sata za Gospodina, za koju se nadam da će se 13. i 14. ožujka provesti u čitavoj Crkvi, također na dijecezanskoj razini, želi biti znak te potrebe za molitvom.

Drugo, možemo pomagati djelima ljubavi, dopirući kako do onih koji su blizu tako i do onih koji su daleko, preko mnogobrojnih karitativnih tijela Crkve. Korizma je pogodno vrijeme da se pokaže ta briga za druge jednim znakom, pa i bio on i mali, našeg pripadanja jednoj ljudskoj obitelji.

Treće, patnja drugoga predstavlja poziv na obraćenje, jer mi potreba brata doziva u svijest krhkost moga života i moju ovisnost o Bogu i braći. Ako ponizno molimo za Božju milost i prihvaćamo granice svojih mogućnosti, tada ćemo vjerovati u beskrajne mogućnosti koje Božja ljubav čuva za nas. Moći ćemo se također oduprijeti đavolskoj napasti da mislimo da možemo vlastitim silama spasiti svijet i sebe.

Da bismo pobijedili ravnodušnost i naše težnje samodostatnosti, sve vas pozivam da živite ovo vrijeme korizme kao prigodu da se poradi na onome što je Benedikt XVI. nazvao izgradnjom srca (usp.

Deus caritas est, 31). Imati milosrdno srce ne znači imati slabo srce. Tko želi biti milosrdan treba čvrsto, postojano srce, zatvorenu napasniku, a otvoreno Bogu. Srce koje dopušta da ga pronikne Duh Sveti i da posvuda nosi ljubav braći i sestrama. I konačno, siromašno srce, koje je svjesno vlastitog siromaštva i besplatno se daje drugima.

Zbog toga, draga braćo i sestre, želim zajedno s vama u ovoj korizmi reći Kristu: „Fac cor nostrum secundum cor tuum”: „Učini srce naše po Srcu svome” (prošnja iz litanija Presvetom Srcu Isusovu). Tada ćemo imati snažno i milosrdno, budno i velikodušno srce koje se ne zatvara u samo sebe i ne postaje plijenom globalizacije ravnodušnosti.

U toj usrdnoj nadi, jamčim svoju molitvu da ova korizma urodi duhovnim plodovima za svakog vjernika i svaku crkvenu zajednicu, i molim vas da molite za mene. Neka vas Gospodin blagoslovi i Majka Božja čuva!

*Iz Vatikana 4. listopada 2014.,
blagdan svetog Franje Asiškog*

papa Franjo

Poruka predsjednika Vijeća HBK-a za život i obitelj mons. Valtera Župana za XX. dan života

„Vjerovati u napredak i uspjeh”

Abraham je bio postavljen na veliku kušnju upravo u stvari koja se ticala života i budućnosti njegove obitelji. Činila su se nemoguća, potpuno iluzorna sva Božja obećanja koja su govorila da će Abraham imati silno potomstvo „poput zvijezda na nebu i pijeska na morskoj obali” (Post 22, 17), jer su i Abraham i žena mu Sara u već starim godinama bili bez djece. Dakle, zdravim razumom razmišljajući i uzimajući u obzir sve prirodne zakone, nije bilo moguće nikakvo rješenje kojim bi Abraham postao roditelj. A ipak! Abrahamovo potomstvo i po tijelu i po duhu živi i živjet će do konca. Protiv svake nade i usprkos svim činjenicama, Abraham je vjerovao da je Bog iznad svih zakona i da mu ništa, baš ništa nije nemoguće.

Iako nam se uporno tvrdi kako krećemo u napredak, svjedoci smo naglog nazadovanja na svim razinama društvenoga i nacionalnog života. Nezaposlenost, neplaćen rad, siromaštvo i izgladnjеле obitelji, a s druge strane bahato trošenje materijalnih dobara, korupcija i u onim institucijama koje moraju biti nositeljice sta-

bilnosti društva, dokazuju koliko su teške prilike u kojima se nalaze građani Republike Hrvatske. Samo zbog izumiranja svake nas godine ima oko 10.000 manje, a iseljavanje opasno pogoršava to stanje, jer iseljavaju kvalificirane i radno sposobne osobe u fertilnim godinama života.

Nema skoro dana kada naši mediji ne donose vijesti o tome kako u drugim zemljama teče med i mlijeko i tako potiču iseljavanje.

Znademo, naprotiv, da ima i drukčijih iskustava. Ima i kod nas radinih i uspješnih ljudi. Što se života i budućnosti tiče, kao da smo u istoj situaciji poput Abrahama. Pa se pitamo: ima li uopće u ovakvom stanju kakve nade? Odlučno i bez ikakvog okolišanja možemo tvrditi: za one koji svoju sigurnost stavljaju u Boga ima i nade i mogućnosti. Vesele nas i ohrabruju tolike obitelji s više djece koje se i danas odlučuju na prihvaćanje života. Povjerenje u Boga koji nikad nije iznevjerio čvrsto je jamstvo uspjeha. Ali to povjerenje pretpostavlja odlučan zaokret od nepoštenja, krađe (i

državne imovine), zločina protiv života, protiv naravi braka i obitelji i drugih nedjela. Otimačina je uvijek bila najbrži put k osiromašenju.

Ovogodišnji Dan života još jednom nam snažno doziva u pamet da ako Gospodin ne gradi kuću uzalud

se muče graditelji (usp. Ps 127, 1). Čuvajmo svoj dom i gradimo ga, ali s Bogom, ne bez njega!

*U Krku 18. siječnja 2015.,
mons. Valter Župan,
predsjednik Vijeća HBK-a za život i obitelj*

Poruka predsjednika Hrvatskog Caritasa biskupa Josipa Mrzljaka za Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini 2015.

„Hoditi zajedno”

Dragi vjernici, već devetu godinu zaredom, odlukom biskupa Hrvatske biskupske konferencije, provodimo akciju „Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini”. Nositelj akcije je Hrvatski Caritas u suradnji s Caritasom Bosne i Hercegovine. Tako ćemo i ove godine treće korizmene nedjelje, 8. ožujka, na svim našim župama zajedno moliti i dati novčani prilog za potrebe Crkve i Hrvata u Bosni i Hercegovini.

Koristimo ovu prigodu i zahvaljujemo svima koji su se prošle godine odazvali pozivu da preko Hrvatskog Caritasa pomognu obiteljima stradalim u poplavama, ne samo u Hrvatskoj već i u susjednoj Bosni i Hercegovini i Srbiji, posvjedočivši tako da se ljubav umnožava dijeljenjem i da za nas kršćane nema izvrsnijeg načina svjedočenja vjere u živog Krista od konkretnih djela ljubavi. Na taj smo način posvjedočili i da je Crkva autentična u svom govoru o Bogu samo onda kada govori, misli i djeluje za konkretnog čovjeka u njegovim potrebama, materijalnim i duhovnim. Stoga vam još jednom velika hvala na svim molitvama i darovima koji su našoj braći i sestrama pomogli ublažiti tegobnu svakodnevnicu koju su živjeli i još uvijek žive nakon razornih poplava.

Bog koji nam se očitovao kao Ljubav, koji je dio naše ljudske povijesti, u koju je na poseban način ušao Kristovim rođenjem, svakodnevno i neumorno poziva nas da povjerujemo kako je Boga – Ljubav moguće susresti u svakodnevnim stvarnostima koje nas okružuju. Da bismo se otvorili za tu mogućnost, moramo najprije nadvladati ravnodušnost srca, izaći iz sebe i otvoriti se drugima, i postati aktivnim sudionicima društvenog života, Crkve i zajednica u kojima živimo – a na osobit smo način pozvani to činiti prema siromašnima. Da bismo to mogli, potrebno je prihvatiti vlastita ograničenja, otvoriti se Božjoj milosti te se vježbati u odgoju srca.

Kada molimo Gospodina „učini srce moje po srcu svome”, tražimo milost da nam srce bude snažno i mi-

losrdno, budno i velikodušno, tražimo da nam dade srce koje se ne zatvara u sebe i ne pada u zamke „globalizacije ravnodušnosti”, kako nas u svojoj ovogodišnjoj korizmenoj poruci poziva i papa Franjo. Drago nam je bilo ovih dana čuti vijest da će i sam papa Franjo doći ove godine u Sarajevo i pokazati svoju solidarnost i blizinu.

Želeći produbiti razumijevanje važnosti odgovora na taj poziv na otvorenost srca, a misleći na Crkvu i našu braću i sestre u vjeri u Bosni i Hercegovini, ove smo godine za nacionalnu korizmenu akciju odabrali moto „Hoditi zajedno”.

Zajedništvo za nas vjernike prije svega znači biti uz drugoga, biti s drugim, u molitvi i djelima koja svjedoče prihvaćanje drugoga, znači vjerovati zajedno, podnositi patnje i dijeliti radost, međusobno se poštivati, moliti jedni za druge, zajedno slušati Riječ Božju i slaviti Euharistiju – drugim riječima: zajedno živjeti iskustvo Boga kako bi Crkva u svijetu na vidljiv način posvjedočila da su vrata koja povezuju Boga i čovjeka otvorena.

Pozivam vas stoga da u Godini posvećenoga života osobito molite za sva duhovna zvanja kojima je Crkva u Bosni i Hercegovini obogatila i nas u Hrvatskoj, da se prema svojim mogućnostima odazovete pozivu hrvatskih biskupa i svojim darom doprinesete svim onim projektima kojima ćemo putem Caritasa pomoći da naša braća i sestre žive životom dostojnim čovjeka u svojoj Bosni i Hercegovini. Posebno želimo ohrabriti i pomoći svećenicima – župnicima koji sa svojim narodom na župama dijele oskudicu i svako dobro i zlo svagdašnjega života. Hodimo zajedno moleći da budućnost Crkve i vjernika u Bosni i Hercegovini bude ojačana svjedočanstvom zajedništva koje se pokazuje djelima konkretne ljubavi.

*mons. Josip Mrzljak
predsjednik Hrvatskog Caritasa*

**Proglas predsjednika Vijeća HBK-a za život i obitelj prigodom
Drugoga nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji na Trsatu, 19. travnja 2015.**

„Dodimo svi Majci Božjoj, Kraljici Obitelji!”

Godine 2011. održan je Prvi nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji je svojim dolaskom i predsjedanjem počastio te snažnom porukom obogatio sam sveti otac Benedikt XVI. Taj je susret ohrabrio sve obitelji i čitav naš narod. Oduševljenje je bilo veliko.

Vidjevši veliku korist takvih okupljanja, naši su biskupi odlučili da se svake treće godine održi susret svih naših katoličkih obitelji. Pred nama je Drugi takav susret u Rijeci (na Trsatu), u nedjelju 19. travnja. Nad/biskupijski povjerenici za obitelj dobili su potrebne obavijesti. Tiskan je informativni letak koji treba biti dostupan u svakoj župnoj crkvi i pri svakom svetištu. Program počinje u 10 sati prije podne na otvorenom prostoru Trsatskog svetišta. Misa kojoj predsjedava kardinal Josip Bozanić, u koncelecijaciji s ostalim nad/biskupima i svećenicima, počinje u 12 sati. U slučaju

nepovoljnog vremena sve će se odvijati u zatvorenom prostoru velike „Dvorane mladosti” koja je u blizini svetišta na Trsatu i koja može primiti više tisuća osoba. Osigurana je zdravstvena pomoć i nabava hrane. Informacije se mogu dobiti na mrežnoj stranici www.susretobitelji.hr

Pozivam sve da svojim sudjelovanjem na ovom skupu posvjedoče svoju privrženost čovjekoljubivim i kršćanskim vrednotama koje su temelj svakoj obitelji i narodu. Župnici i dekani neka organiziraju prijevoz i dadu potrebne obavijesti. Za one koji su iz daljega i trebaju doći dan ranije u Rijeku pruža se mogućnost besplatnog smještaja, samo se treba na vrijeme prijaviti.

Dodimo svi Majci Božjoj, Kraljici Obitelji!

*U Krku 27. ožujka 2015.,
mons. Valter Župan, biskup*

**Priopćenje s XVII. redovnoga
godišnjeg zajedničkog zasjedanja HBK-a i BK BiH**

Zajedničko godišnje zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, XVII. u nizu, održano je 26. siječnja 2015. u sjedištu HBK u Zagrebu. Na jednodnevnom zasjedanju, kojem su predsjedali nadbiskup zadarski mons. dr. Želimir Puljić, predsjednik HBK, i biskup banjolučki mons. dr. Franjo Komarica, predsjednik BK BiH, sudjelovali su svi članovi Biskupske konferencije BiH i svi članovi Hrvatske biskupske konferencije, osim jednoga koji je bio spriječen.

Dijelu zasjedanja pridružio se i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Alessandro D'Errico koji je prenio blagoslov i pozdrave Svetog Oca. Kazao je kako je, s gledišta Svete Stolice, godišnje zajedničko zasjedanje dviju biskupskih konferencija važan događaj, jer daje mogućnost, ne samo za zajedničko odlučivanje o zajedničkim pitanjima pastoralnoga života, nego također da se zajedno razmišlja o izazovima s kojima se hrvatski katolički narod mora suočiti u konkretnim situacijama ovoga vremena.

U pozdravnom govoru nadbiskup Puljić izrazio je dobrodošlicu u Hrvatsku biskupsku konferenciju novoimenovanom krčkom biskupu fra Ivici Petanjku te zaželio da, kao vrijedni sljedbenik duha svetog

Franje i dobar poznavatelj crkvene povijesti, bude unutar Biskupske konferencije mudar savjetnik u promicanju posvećenog života i formaciji prezbitera i laika. Govoreći o zajedničkom zasjedanju biskupa iz Republike Hrvatske i BiH, zahvalio je Bogu što, iako djeluju u dvije države, preko dviju konferencija putem zajedničkih poslova i umreženih institucija služe istom narodu te na zasjedanjima dijele svoje brige i radosti, nade i tjeskobe.

Pozdravljajući sve nazočne uime BK BiH, biskup Komarica je, između ostalog, posebno spomenuo privođenje kraju postupaka za beatifikaciju slugu Božjih nadbiskupa Josipa Stadlera i Petra Barbarića te katastrofalne poplave koje su pogodile brojne župe Vrhbosanske nadbiskupije i dio župa Banjolučke biskupije. Zahvalio je za dragocjenu pomoć koju je stradalima pružio Hrvatski Caritas, premda je i sam morao skrbiti za brojne stradale na području Republike Hrvatske.

Biskupi su upoznati s aktualnim pitanjima hrvatske inozemne pastve. Trenutačno diljem svijeta ima 184 hrvatskih katoličkih župa i misija u kojima djeluje 195 svećenika, 49 časnih sestara i 46 pastoralnih suradnika. Promišljajući o izazovima pred kojima se nalazi hrvatska inozemna pastva, posebno je ista-

knut problem novog vala iseljavanja poglavito mladih obitelji i samaca. Naglašena je potreba ozbiljnog suočavanja s tim problemom na svim razinama te izražena zahvalnost svim koji djeluju u hrvatskoj inozemnoj pastvi za njegovanje vjerskog i nacionalnog identiteta te očuvanje obiteljskih vrijednosti među hrvatskim iseljenicima.

Predsjednici Hrvatskog Caritasa i Caritasa BK BiH informirali su biskupe o prošlogodišnjoj akciji Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH te o pripremama za ovogodišnju akciju pod geslom „Nositi Isusovu ljubav”. Ponovno je istaknuto da ova akcija ima za cilj, ne samo materijalnu pomoć, nego jačanje međusobne povezanosti na duhovnoj i svakoj drugoj razini između Crkve u RH i BiH. Biskupi iz BiH su i ovom prigodom zahvalili svima koji su se uključili u ovu akciju, ali i u mnoge druge manje akcije kojima se pomaže opstanak u BiH Hrvata ka-

tolika, napose u onima dijelovima u kojima su egzistencijalno ugroženi.

Razmatrajući zajednička liturgijska pitanja, biskupi su dali smjernice za nastavak pripreme i tiskanje novog kantuala. Također su dali smjernice za poduzimanje potrebnih koraka za odobrenje datuma i molitava na spomendane pojedinih hrvatskih blaženika.

Biskupi su, između ostalog, također saslušali i izvješće o radu Komisije HBK i BK BiH za Hrvatski martirologij. Predstavljene su sve, do sada poduzete aktivnosti na popisivanju svih žrtava katolika na području obiju konferencija, s posebnim naglaskom na onim osobama koje su dale svoj život iz ljubavi prema vjeri te bi se mogao pokrenuti proces za njihovo proglašenje blaženim.

Zagreb, 26. siječnja 2015.

Tajništvo BK BiH i Tajništvo HBK-a

(Dokumenti su preuzeti od Informativne katoličke agencije)

DOPISI IZ ORDINARIJATA

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana 2015.

Br. 14/15

13. siječnja 2015.

Poštovani župnici,
poglavari i poglavarice redovničkih zajednica,

Pred nama je Svjetska molitvena osmina za jedinstvo kršćana koja se i ove godine održava u već uobičajenom terminu od 18. do 25. siječnja 2015. pod geslom „Daj mi piti! (Iv 4,7). U tom povodu svim je župnicima dostavljena prigodna knjižica Molitava za jedinstvo kršćana 2015. u izdanju Kršćanske sadašnjosti i Vijeća HBK-a za ekumenizam i dijalog.

Sjedinimo se tih dana u molitvi i nastojanju Katoličke Crkve i svih drugih Crkava i kršćanskih zajednica da svi koji nose Kristovo ime prevladaju raskole i podjele te napreduju na putu prema punom jedinstvu.

Središnje ekumensko slavlje za Splitsko-makarsku nadbiskupiju koje će predvoditi naš nadbiskup mons. Marin Barišić održat će se u petak, 23. siječnja u katedrali sv. Dujma s početkom u 17 sati. Obavijestite o tome svoje vjernike i pozovite ih da nam se pridruže u molitvi kako bi se ispunila Kristova želja „da svi budu jedno kao što si ti Oče u meni i ja u tebi”.

Iskreni pozdrav u Gospodinu.

don Nediljko A. Ančić, pastoralni vikar

Nadbiskupijsko hodočašće u Španjolsku

Br. 60/15

4. veljače 2015.

Draga braćo župnici!

Na posljednjoj sjednici Pastoralnog vijeća Nadbiskupije rodila se ideja da se organizira nadbiskupijsko hodočašće u Španjolsku. Razlog toga hodočašća je što se slavi 500 godina od rođenja svete Terezije Avilske. U Terezijinom samostanu sv. Josipa, u strogoj klauzuri, žive i četiri časne sestre iz naše Nadbiskupije. Program hodočašća bi, osim Avile, uključio posjet Madridu i Barceloni te još nekim znamenitim mjestima u Španjolskoj. Hodočašće bi bilo od 27. rujna do 4. listopada 2015. Do Španjolske se putuje zrakoplovom, a broj mjesta je ograničen. Ovim putem molim vas župnike da što prije ogласite ovo hodočašće u vašim župama te započnete primanje predbilježbi, i to na sljedeći način:

1. Prijave se primaju do nedjelje 1. ožujka 2015. (uključivo), tako da zainteresirani hodočasnici:
 - donesu preslik putovnice, odnosno one stranice na kojoj su fotografija, podaci o prebivalištu, adresa stanovanja i OIB);
 - na presliku ručno zabilježiti broj mobitela i adresu na koju će primati obavijesti o hodočašću (ako se razlikuje od adrese navedene na putovnici);
 - trebaju u župnom uredu uplatiti iznos od 500,00 kn po osobi.

2. Puna cijena je 6.690,00 kuna te se može plaćati u šest rata, jednakim mjesečnim obrocima do 1. rujna 2015. putem uplatnica koje će svakom hodočasniku biti dostavljene na kućnu adresu. Potvrde o uplati i svi detalji rezervacije bit će također dostavljeni do 7. ožujka 2015.

3. Budući da je broj mjesta ograničen, molim vas da prvi put 17. veljače 2015. dostavite stanje predbilježenih hodočasnika, a ukoliko ostane još mjesta za primanje prijava (što ćemo vam javiti već 18. veljače), to isto ćete učiniti 24. veljače 2015. Stanje možete javiti e-mailom (travel@ichtisonline.com), SMS-om (091/156-5-156), telefonom (0800 2259) od 9 do 15 sati, faksom (021 314 148) te poštom (Ichtis travel, Sv. Klare 5, 21000 Split).

4. Raspoloživa mjesta će se popunjavati sukladno redoslijedu predbilježbi.

5. Plakat s informacijama o hodočašću će biti tiskan i dostavljen naknadno.

O ovom hodočašću imat ćemo prilike još razgovarati i prigodom našeg korizmenoga susreta u Vepriću, 25. veljače 2015., ali do tada već moramo imati neke od gore navedenih podataka, kako bismo mogli krenuti u realizaciju svega potrebnoga za organizaciju.

Iskreni pozdrav u Gospodinu.

mons. Miroslav Vidović, generalni vikar

Materijali za Redovitu biskupsku sinodu

Br. 71/15

6. veljače 2015.

Poštovana braćo svećenici, dragi kršćanski vjernici,

Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, mons. Želimir Puljić prosljedio nam je dopis i materijale generalnog tajnika biskupske sinode kardinala Lorenza Baldisserija u svezi pripreme XIV. Redovite biskupske sinode koja će se održati u Rimu (4.-25. listopada 2015.) o temi: „Poziv i poslanje obitelji u Crkvi i suvremenom svijetu”. Želja je tajnika Sinode da se poslani materijali na prikladan način dostave dekanatima i župama da bi se kapilarnim pristupom raspravilo o naznačenim temama i odgovorilo na pitanje kako je prihvaćeno Sinodsko izvješće Treće izvanredne Biskupske sinode te produbilo određena pitanja o kojima je ona raspravljala. Doprinos iz pojedinačnih krajevnih Crkava koristit će se za pripremu Radnog nacrt – Instrumentum laboris Redovne Biskupske sinode.

Po nalogu o. nadbiskupa mons. Marina Barišića prosljeđujem Vam materijale koje smo primili. Radi se o dva poduža priloga. Prvi je tekst službeni hrvatski prijevod Sinodskog izvješća – Relatio Synodi. Drugi prilog jesu Pitanja vezana uz prijem i produbljivanje Sinodskog izvješća (Relatio Synodi).

Molimo Vas, proučite materijale i prema Vašim mogućnostima u suradnji s pastoralnim vijećem i drugim udrugama i skupinama/zajednicama na župnoj ili dekanatskoj razini odgovorite na priložena pitanja. Pitanja prate sadržaj i strukturu teksta Sinodskog izvješća.

Vaše odgovore pošaljite nam do kraja (28.) veljače 2015. Mi smo dužni objediniti i sažeti pristigla izvješća iz naše Nadbiskupije te ih dostaviti Hrvatskoj biskupskoj konferenciji, a ona će potom napraviti sintezu svih poslanih izvješća iz nad/biskupija i dostaviti ih tajništvu XIV. Redovite biskupske sinode u Rim da ih ugradi u Instrumentum laboris.

Unaprijed zahvaljujem na Vašem trudu i suradnji. Uz iskrene pozdrave.

don Nediljko A. Ančić, pastoralni vikar

Poziv na korizmenu rekolekciju u Vepricu

Br. 80/15

11. veljače 2015.

Poštovana braćo svećenici,

U svojoj korizmenoj poruci za 2015. godinu papa Franjo poziva na borbu protiv proširenog egoističkog stava zbog kojega zaboravljamo ili zanemarujemo osobe koje pate, kao i nepravde koje trpe, ali i samog Boga koji nije ravnodušan prema svijetu, već ga toliko voli, da je dao svojega Sina za spas svakoga čovjeka. Zadaća je Crkve držati otvorenim vrata koja povezuju Boga i čovjeka: navještajem riječi, slavljenjem sakramenata i svjedočenjem vjere koja je ljubavlju djelatna.

Korizma je vrijeme osobnog obraćenja srca i života, vrijeme obnove nas i naših župnih zajednica da se odvažimo na put budnosti i velikodušne otvorenosti Bogu, prevladavajući svoju zatvorenost i ravnodušnost, ujedinjeni u postojanoj molitvi i uzajamnom služenju. Zato Vas sve pozivam na našu zajedničku korizmenu duhovnu obnovu koja će se održati u srijedu 25. veljače u Duhovnom centru i Marijanskom svetištu u Vepricu.

DNEVNI RED I PROGRAM

I. Molitveni dio

- 09:30 Pokorničko bogoslužje
Uvodni ispit savjesti: don Tomislav Čubelić, mogućnost za sakrament pomirenja
- 10:00 Euharistijsko slavlje – predvodi i propovijeda nadbiskup mons. Marin Barišić
Liturgijsko pjevanje animira mo. Šime Marović
- 11:00 Kava i osvježanje

II. Radni dio

- 11:15 Tema: Različiti su darovi a jedan je Duh. U povodu Godine posvećenog života 2014/15.
Don Mihovil Kurkut, SDB, Redovnička karizma svjedočena u mjesnoj Crkvi
Č. s. Natanaela Radinović, Pozvani i poslani za dobro čitava Kristova tijela
Rasprava
- 12:15 Kratka obraćanja
Obavijesti iz Nadbiskupskog ordinarijata, generalni vikar mons. Miroslav Vidović
Zaključni osvrt i preporuke, nadbiskup mons. Marin Barišić
- 13:00 Zajednički objed

Ako je netko doista zbog važnih razloga spriječen, molimo da nas unaprijed obavijesti.
Radujem se Vašem dolasku te Vam unaprijed zahvaljujem na odzivu i suradnji.

mons. Miroslav Vidović, generalni vikar

Misa posvete ulja i milostinja Velikoga petka

Br. 167/15

25. ožujka 2015.

Draga braćo svećenici, dok se približavamo Velikom tjednu, dopustite mi da vas podsjetim i pozovem na dva važna momenta.

1) VELIKI ČETVRTAK – Dan ustanove svetoga reda

Veliki je četvrtak dan ustanove svetoga reda. Tog ćemo se dana pridružiti zajedničkoj molitvi Crkve te ćemo obnoviti obećanja koja smo dali na svome ređenju i zajedničkim euharistijskim slavljem iskazati zahvalnost Isusu Kristu – Velikom Svećeniku za Božji dar svećeništva njegovoj Crkvi i svakomu od nas osobno. Pred nama je, dakle, naš vrlo važan susret pa vas sve pozivam da u njemu aktivno sudjelujemo.

U liturgiji Velikoga četvrtka, misa posvete ulja zauzima vrlo važno mjesto. Tada posvećujemo i blagoslivljamo ulje za sakramente koje ćemo tijekom ove godine pomazanjem dijeliti našim vjernicima. Svetu misu slaviti ćemo u Katedrali na Veliki četvrtak u 10 sati. Ponesite albu, pojas i štolu bijele boje. Priprava za misu je u crkvi sv. Filipa Nerija, a potom slijedi procesija s pjevanjem do katedrale.

Župnici će nakon euharistijskog slavlja uzeti posvećena ulja za svoje župne potrebe, a dekan i dekanati za potrebe svoga dekanata. Nakon ovih obreda svi ste srdačno pozvani na zajednički objed u Nadbiskupskom sjemeništu u 12 sati.

Najiskrenije molim svu braću svećenike, dijecezanske i redovničke, da dođu i sudjeluju u ovom važnom danu u liturgijskoj godini. K tome, potičem sve župnike grada Splita da na ovo slavlje pozovu svoje župljane kako bi i oni sudjelovali u zajedničkoj molitvi za svoje svećenike.

2) VELIKI PETAK – Milostinja za potrebe Svete Zemlje

Milostinja Velikog petka oduvijek je bila znak naše solidarnosti s braćom i sestrama koji tiho i vjerno skrbe za mjesta našeg spasenja u Svetoj Zemlji. Često možemo čuti o nepravdama, poniženjima pa čak i progonima koje doživljavaju kršćani u zemljama Bliskog Istoka. Dok molimo snagu Duha Svetoga za njihovu vjernost i ustrajnost, učinimo sve da osjete našu bratsku ljubav.

U tom smislu nakon uskrsnih blagdana što prije donesite 50% od prikupljene milostinje Velikoga petka u Računovodstvo Nadbiskupskog ordinarijata kako ne bismo kasnili s odgovorom ljubavi na velike potrebe naše braće i sestara u Svetoj Zemlji.

Želim vam svima obilje Božje milosti po korizmenim pobožnostima i duhovnoj pripravi za Uskrs, uz iskreni pozdrav u Gospodinu.

mons. Marin Barišić, nadbiskup

IZ ŽIVOTA SPLITSKO-MAKARSKE CRKVE

Svetkovina Marije Bogorodice u katedrali sv. Dujma

Na svetkovinu Marije Bogorodice, 1. siječnja, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je svečano euharistijsko slavlje u katedrali sv. Dujma. Na početku propovijedi nadbiskup je kazao da svetkovinom Bogorodice Marije u ime Božje započinjemo novo vrijeme. „Bog nas je blagoslovio u svome Sinu najvećim blagoslovom koji možemo imati na nebesima i na zemlji i poziva nas da prihvatimo, ugradimo ovaj blagoslov u svoj život, svoje planove i programe i tada će nam ova nova godina biti doista blagoslovljena i sretna”, kazao je nadbiskup čestitajući svima novu godinu. „Vrijeme je dobrih želja, ali problem je što smo mi svi danas na valnim dužinama želja, počevši od trgovina, medija tako da postoji tvornica želje u nama”, naglasio je nadbiskup u nastavku propovijedi.

„Problem sa željama imaju djeca, ali i roditelji koji ponekad imaju više stvari nego želja pa tako ‘ubiju’ svoju djecu. U životu se ne trebaju ispuniti sve želje. Iako ne možemo bez želja, jer čovjek je u željama, potrebno je provjeriti želje koje osjećamo.” Nadbiskup je dodao kako je sigurno i dobro da želimo sebi zdravlje i mir i kako su to velike vrednote koje život čine normalnim, ali nisu dovoljne, tako da ima još želja koje bismo trebali ugraditi u svoj život. „Trebamo novih riječi. Prva je ‘budućnost’, jer sve više govorimo o prošlosti, a mladi se boje budućnosti. Druga riječ je ‘bližnji’, jer se ta riječ zaboravlja, a sve više se ističe ‘ja’. Zatim nedostaje riječ ‘blagost’ jer sve više je nasilja i konačno riječ ‘povjerenje’ jer sve je više razočaranja.”

Osvrćući se na Svjetski dan mira, mons. Barišić je vjernicima u kratkim crtama predstavio poruku pape Franje „Ne više robovi nego braća”, u kojoj Papa ističe da danas globalizacija ravnodušnosti prema onima u potrebi opterećuje živote mnogih i traži od svih nas da postanemo tvorci nove globalizacije solidarnosti i bratstva, koja će dati novu nadu i pomoć onima kojima je potrebno da bi hrabrije kročili usred problemâ našega doba.

Nadbiskup je upozorio kako se nećemo popraviti niti biti bolji ljudi dok svijet i mi u Hrvatskoj ne vidimo i ne shvatimo patnje drugih. Na kraju je poželio da „želje humanosti, solidarnosti, ljudskosti i vjere ugradimo kroz ovu godinu u svoje odnose, planove, stavove i molitve.” Euharistijsko slavlje završeno je himnom „O dođi, Stvorče Duše Svet”, a misu je pjevanjem uzveličao mješoviti prvostolni zbor sv. Dujma pod ravnanjem don Šime Marovića, a na orguljama je svirala s. Mirta Škopljanac-Maćina. (Zdravka Andrijašević)

Svetkovina Bogojavljenja

Na svetkovinu Bogojavljenja u splitskoj je katedrali 6. siječnja nadbiskup splitsko-makarski Marin Barišić predsjedao svečanim euharistijskim slavljem, u zajedništvu sa župnikom don Tomislavom Čubelićem i generalnim vikarom mons. Miroslavom Vidovićem. Drevni je običaj Crkve da se na svetkovinu Bogojavljenja, odmah poslije navještaja Evanđelja, proglasi svetkovanje Vazma i tijekom liturgijske godine. Tako je svečanim napjevom proglašeno vrijeme svetkovanja Uskrsnuća Gospodinova i ostalih velikih Gospodnjih blagdana.

„Svetkovina Bogojavljenja vodi nas k Betlehemskome Djetetu i vraća nas u ozračje Božića, božanske i ljudske topline. Mudraci dolaze izdaleka i traže informacije o novorođenom djetetu. Svatko bi im od nas mogao dati korisne informacije, ali je potrebno nešto drugo: priključiti se Mudracima da i mi susretnemo Gospodina i da se poklonimo novorođenom Bogu”, kazao je na početku propovijedi nadbiskup Barišić.

„U kojem god da vremenu ili kulturi živi, svaki čovjek u sebi nosi želju da traži Boga. To je univer-

zalna želja traženja svoga izvora”, kazao je nadbiskup i dodao kako smo i mi sami želja Božja. „I Mudraci, koje spominje sv. Matej u Evanđelju, vođeni su tom željom, traže smisao i idu na svoj put traganja. Svi mi tražimo jer smo svi u povezanosti sa svojim Stvoriteljem, svojim Bogom. I traže ga ljudi u duhovnosti, traže u humanosti, umjetnosti, socijali, nema polja na kojem čovjek nije tragalac. Betlehemska Dijete je univerzalni Božji dar, spasitelj za sve ljude. Danas slavimo njegovo očitovanje – Bogojavljenje; slavimo univerzalnost traženja svoga Spasitelja. Betlehemska Dijete svjetlo je svijeta i život za kojim su tragali Mudraci i za kojim i mi danas tragamo”, kazao je nadbiskup. „I Hrvatska je jedna poganska zemlja u perspektivi mudraca, ali ušli smo i primili ovo svjetlo. Bili smo pogani, ali što smo i tko smo danas? Je li Svjetlo rasvijetlilo naše odnose i naše živote? Jesmo li kršćani i koliko smo humani? Gdje je nestala ona zvijezda i njena svjetlost u našoj kulturi, našoj vjeri, u našem gospodarstvu, u našoj politici, znanosti?” upitao je nadbiskup i dodao kako u ovom svjetlu, Djetetu, bijaše život ljudima. On je izvor života. Ako nema ovoga svjetla, nema ni života. „Koliko u nama i između nas ima života, koliko smo osjetljivi jedni za druge u potrebi? Vidimo li drugoga kao svoga bližnjega? Jesu li potrebe drugih i moje potrebe?

Ima li u nama žara, čežnje za Svjetlom, Životom?” U svome zaključku nadbiskup je kazao kako čovjek može biti zvijezda tolikima u njihovoj nemoći, tami, u beživotnosti, izgubljenosti: „Ništa nas ne smije otклонiti od odrastanja u ljudskosti i u vjeri, od traženju smisla i od onog konačnog Izvora od kojega smo potekli i kojega smo pozvani svjedočiti u tamama ovoga svijeta.”

Pri završetku slavlja nadbiskup je uputio čestitku svima koji slave Božić po Julijanskome kalendaru. Za vrijeme euharistijskoga slavlja pjevanje je predvodio Mješoviti prvostolni zbor pod ravnanjem mo. Šime Marovića uz orguljašku pratnju s. mo. Mirte Škopljanac Mačine. (ZA)

Nadbiskup Barišić na blagdan Gospodinova krštenja u Solinu

Na blagdan Krštenja Gospodinova, 11. siječnja, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je euharistijsko slavlje u crkvi Gospe od Otoka u Solinu. U propovijedi je nadbiskup rekao da smo na završetku božićnoga vremena, ali ne i Božića jer Božić traje čitav životni vijek. „Povezani smo s Božićem u jednome događaju koji trebamo pisati velikim slovom, a to je dan našega krštenja. Na taj dan ušli smo u dinamiku Božića, rađanja Boga u nama i lijepo je naći se na ovaj blagdan na Gospinu otoku

gdje se povijesno dogodio taj milosni susret naših pradjedova, tame sa svjetlom, grešnosti s milošću, zatvorenosti s ljubavlju Božjom”, rekao je nadbiskup.

Podsjetio je kako je na ovom mjestu „počeo naš prepород, naš Božić i kako smo mi generacija u nizu stoljeća koja treba očitovati otajstvo Božića”. Budući da se Božić nastavlja u nama, nadbiskup je u propovijedi istaknuo „da bi trebalo zastati i zahvaliti Bogu na daru krštenja kojim smo postali djeca Božja, zapitati se gdje smo kršteni, tko nas je krstio, tko nam je bio kum i zahvaliti na daru krštenja”. U nastavku propovijedi istaknuo je važnost krštenja koje nije samo obiteljski događaj, nego je društveni događaj, najvažniji događaj za povijest čovjeka i svijeta. Stvarnost u kojoj živimo podsjeća nas kako je puno krštenih, a malo vjernika, napomenuo je nadbiskup i istaknuo razliku između pojma biti kršten i biti vjernik. „Biti vjernik znači živjeti kao sin ili kći, dijete Božje i biti prepoznat. Biti kršten može značiti samo priznanje krštenja, no ne dopustiti da mi to određuje život. Tako možemo imati više značenja

odnosa prema svom krštenju”, pojasnio je nadbiskup i istaknuo da nismo beznačajni i da su svako naše djelo i riječ važni te je potrebno pokušati da se i na nama događa ono što se dogodilo na Isusu kod krštenja kad se nad njim raskrililo nebo. „Mi smo na zemlji, ali po krštenju imamo dva izvora. Jedan nam je izvor zemaljski, drugi nam je na nebu. Imamo oca i majku, ali po krštenju smo sinovi i kćeri, djeca Božja jer imamo korijen i u nebu, u Ocu nebeskom. Imamo mogućnost otvarati nebo ovdje na zemlji i živjeti s komadićem neba u svom životu, sredini”, rekao je nadbiskup. Vjernike je pozvao da

budu prepoznatljivi u ovom vremenu, da imaju dostojanstvo po kojem će se vidjeti da su djeca Božja, prostor utjelovljenja Boga gdje se događaju promjene, gdje se događa ljudskost, humanost i otvorenost neba prema zemlji.

Na kraju misnoga slavlja župnik don Ranko Vidović zahvalio je nadbiskupu Barišiću što je dolaskom i misnim slavljem uzveličao proslavu blagdana Gospodinova krštenja. Svečanom ozračju pridonio je svojim pjevanjem župni zbor Gospe od Otoka. (ZA)

Čakula s duhovnikom: „Lik i djelo blaženog Ivana Merza”

U Studentskom domu „Dr. Franjo Tuđman” na Kampusu održana je 11. siječnja Čakula s duhovnikom na temu „Lik i djelo blaženog Ivana Merza”. Samoj Čakuli prethodila je sv. misa koju je, kao i Čakulu, predvodio postulator kauze za kanonizaciju blaženog Ivana Merza pater Božidar Nagy. Mladima je ukratko ispričao život bl. Ivana Merza. Bl. Ivan je rođen u Banjaluci gdje se gimnazijski obrazovao, studij je završio u Beču i u Parizu. Bio je jako dobro obrazovan čovjek; služio se s čak 10 jezika. Bio je u IPrvome svjetskom ratu nakon kojeg je shvatio da Boga ne smije nikad zaboraviti i da je katolička vjera njegovo zvanje. Bl. Ivan Merz bio je predsjednik Hrvatske katoličke mladeži. Ljubio je Crkvu i sv. oca papu. Iznimno je štovao Majku Božju; u Lourdesu je otkrio značenje krunice i shvatio da je ona jedan od daljnjih suputnika u njegovu životu. Umro je u 32. godini života od meningitisa, a na smrtnoj je postelji svoj život prikazao Bogu kao žrtvu za hrvatsku mladež koju mu je na tom zahvalila geslom: „Hvala ti,

Orle Kristov, što si nam pokazao put k Suncu!” Papa Ivan Pavao II. proglasio ga je blaženim 2003. godine u Banjaluci. Tom prigodom Papa je kazao kako Kristovo svjetlo blista u bl. Ivanu Merzu te mu je dao pet titula: Kristov svjedok, zaštitnik, suputnik, uzor i primjer. Mladi su nakon susreta dobili priliku za kupnju knjižica o bl. Ivanu Merzu, a Ured za pastoral mladih svakom je darovao knjižicu devetnice u čast bl. Ivanu Merzu. (Danijela Jurčević)

Nadbiskup Barišić primio članove Organizacijskog odbora Simpozija „Život i djelo o. Ante Alfrevića”

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je 12. siječnja u Nadbiskupskome ordinarijatu u Splitu članove Organizacijskog odbora simpozija „Život i djelo o. Ante Alfrevića” gradonačelnika Kaštela Ivana Udovičića, dogradonačelnika Zorana Bonacina te predsjednika Društva „Bijaći” dr. Tonča Burića i dopredsjednika Milivoja Bratinčevića. Susretu su uz nadbiskupa nazočili i generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije don Miroslav Vido- vić, pastoralni vikar don Nediljko Ante Ančić i don

Slavko Kovačić. Ovom je prilikom nadbiskupu Barišiću predstavljen program Simpozija kojim će se 29. siječnja znanstvenim skupom u Kaštel Sućurcu obilježiti dvije obljetnice: 140 godina od rođenja i 70 godina od smrti svećenika isusovca o. Ante Alfrevića.

O liku i djelu o. Ante Alfrevića govorio je don Slavko Kovačić istaknuvši kako u prikazu kulturnih nastojanja katolika o. Ante redovito ostaje u „drugome planu” unatoč golemim zaslugama u razvoju katoličke kulture, osobito tiska. Napomenuo je kako o. Ante pripada krugu zaslužnih katoličkih obnovitelja kulture i kako je Simpozij prilika da se javnost bolje upozna s likom i djelom o. Ante, čije djelo zaslužuje biti vrednovano i istraženo.

O. Ante Alfrević rodio se 26. siječnja 1875. u Kaštel Sućurcu. Osnovnu školu pohađao je u Sinju, a gimnaziju u Splitu. Do 1902. pitomac je kolegija Germanicuma, gdje postiže doktorat iz filozofije i teologije. Za svećenika zaređen je 1901. Godinu poslije stupa na službu duhovnika u Biskupijskom sjemeništu u Splitu. Do 1919. bio je kateheta i profesor u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji u Splitu. Te iste godine 1919. stupio je u Družbu Isusovu. Među prvim je svećeničkim prvacima pokreta Hrvatskoga katoličkog pokreta. Priredio je Đački sastanak u Splitu 1906. i Euharistijski kongres u Dubrovniku

1937. god. Bio je urednik prvoga filozofskog časopisa „Hrvatska straža” u kojem je objavio pedesetak svojih radova. Poduzimao je gospodarsko-socijalne akcije, te je tako u Splitu osnovao Hrvatsku štedionu. Bio je urednik „Glasnika Srca Isusova i Marijina”, časopisa „Život”, gdje je objavio šezdesetak studija i drugih članaka u kojima je obrađivao teme iz područja teologije, filozofije, antropologije, morala, psihologije, arheologije. Pisao je i o socijalnim i političkim pitanjima, školstvu, katoličkim medijima. Za vrijeme Drugoga svjetskog rata 1941. – 1944. rektor je Nadbiskupskog dječakog sjemeništa i direktor gimnazije u Zagrebu. Preminuo je u Zagrebu 17. siječnja 1945.

Program i sadržaj Simpozija „Život i djelo o. Ante Alfrevića” nadbiskupu Barišiću predstavio je predsjednik Društva „Bijaći” dr. Tonči Burić i podsjetio kako ove godine Društvo slavi 30 godina postojanja. U nastavku razgovora nadbiskup je iskazao zadovoljstvo što će se Splitsko-makarska nadbiskupija kao suorganizator Simpozija priključiti ovoj inicijativi kojom se otima zaboravu pečat koji je don Ante dao ne samo društvenom, kulturnom, vjerskom životu svoga vremena, nego i pečat koji može dati našem vremenu u kojem živimo. Na kraju razgovora razmijenjeni su prigodni pokloni kao sjećanje na ovaj susret. (ZA)

Čestitka nadbiskupa Barišića novoizabranoj predsjednici RH Kolindi Grabar-Kitarović

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić uputio je 13. siječnja čestitku novoizabranoj Predsjednici RH Kolindi Grabar-Kitarović. U čestitci je napisao: „Poštovana gospođo Kolinda Grabar-Kitarović, izabrana predsjednice Republike Hrvatske, dopustite mi da Vam u svoje osobno ime, kao i u ime svećenika, redovnika, redovnica i vjernika Splitsko-makarske nadbiskupije, najiskrenije čestitam na izboru za predsjednicu Lijepe Naše.

Proteklih smo dana imali priliku o Vama dosta toga naučiti. Vaša bogata biografija nam je otkrila da ste uvijek bili borac, ali i strpljivi učenik u školi života. Vašim izborom za predsjednicu Republike Hrvatske Vaša će biografija sigurno postati još bogatija, ali ne samo Vaša osobna, već i naša nacionalna. U povijest našega naroda ulazite kao prva predsjednica, no u ovom trenutku uvjereni smo da će Vas povijest zapamtiti ne samo po toj činjenici, nego i po Vašem radu, po Vašem zalaganju za nacionalno

zajedništvo i za blagostanje, za mir i pomirenje, što ste i više puta naglasili. S naše Vam pak strane obećavamo molitve dobrom Ocu nebeskom kako biste, nadahnuti Duhom Svetim, u tome i uspjeli.

Gospođo Predsjednice, oči mnogih građana i građanki naše domovine uprte su u Vas. Mnoge obi-

telji traže bolju zaštitu, više dostojanstva i mogućnost ostvarenja naravnih prava. Mnogi mladi traže perspektivu jer žele ostati i raditi na dobrobit svoje domovine. Naši stariji očekuju dostojanstvenu, mir-

nu i sigurnu starost... Podigli ste potrebiti val optimizma, nade i ponosa u našem narodu. Neka taj val zahvati sve koji trpe, sve obespravljene, sve ljude dobre volje u našoj domovini". (ZA)

Blagdan Gospe Ranjene u splitskoj konkatedrali sv. Petra

Blagdan Gospe Ranjene svečano je proslavljen 18. siječnja u konkatedrali sv. Petra u Splitu. Središnje euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji s nekoliko svećenika na čelu s župnikom don Radojkom Vidovićem i župnim vikarom don Antom Bitunjcem. Nakon što je pozdravio sve okupljene svećenike i vjernike, nadbiskup je kazao kako je ovaj blagdan simbol naših osobnih, obiteljskih, društvenih rana, ali i simbol onih rana koje možda zaboravljamo, a to su moralne i duhovne rane. Podsjetio je kako je blagdan Gospe Ranjene uz dozvolu Kongregacije ustanovio tadašnji biskup Frane Franić 1987. kao spomen na 3. siječnja 1944. kada je u bombardiranju Splita u tada porušenoj crkvi sv. Roka pronađen oštećen kip Gospe i kao spomen na veliki broj tada stradalih stanovnika grada Splita.

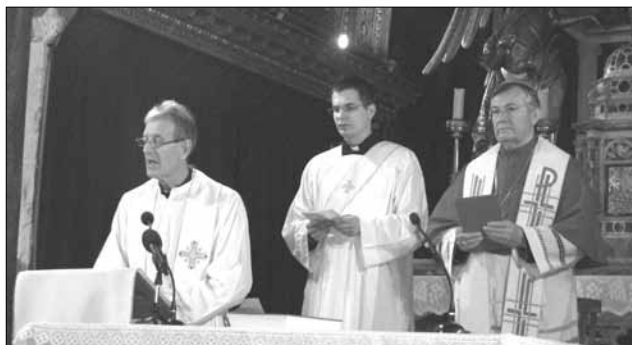
Na početku propovijedi nadbiskup je kazao kako je naš život obilježen patnjama i kako svatko bez obzira na dob u svom srcu nosi rane, patnje i probleme, ne samo svoje već i svojih bližnjih. Istaknuo je kako na blagdan Gospe Ranjene prepoznavamo blizinu majke Marije koja je iskusila patnju i bol u svome životu, jer je bila duboko povezana sa svojim Sinom koji je došao u našu stvarnost da u svemu postane

nama sličan osim po grijehu. Neprestano je bila uz svoga Sina, pratila ga i duboko proživljavala patnje i boli. Nadbiskup je izdvojio trenutke u kojima se prepoznaje njezina patnja i bol. „Bijeg u Egipat, prikazanje u hramu kada joj je strac Šimun proprekao da će joj mač probosti dušu, do Kalvarije, njezino stajanje pod križem i primanje mrtvoga Sina s križa – to su ti trenuci patnje i boli, i ona koja je primajući Ivana pod križem postala i našom Majkom, ne može ostati hladna na patnje i boli svakoga od nas i mi se uz njenu pomoć možemo nositi sa svim problemima naše svakodnevice, ali i okusiti radost života”, istaknuo je nadbiskup.

U nastavku je nadbiskup pojasnio da iako smo svi zahvaćeni patnjom i boli, neke patnje i boli ne ovise o nama. One koje ovise o nama su odbačenost, prezrenost, indiferentnost, šutnja, i najače bole, najdublje su ako su u braku, obitelji, među najbližima. Zapitao se kako ih liječiti, kako biti liječnik u svojoj obitelji, kako od svoje obitelji učiniti lječilište. „Treba reći ‘oprosti’, tu jednu riječ toliko snažnu da može odmah zacijeliti duboke rane. Bilo kakve bile ove bolesti, duhovne rane, ako imamo obitelj, roditelje, mogućnost je izlječenja, jer kad si ranjen, tko te može bolje razumjeti, izliječiti, ohrabriti, podržati nego obitelj „, istaknuo je nadbiskup. Dodao je kako nas u ovu „medicinu” može uputiti samo Majka Marija i Isus na križu jer imaju iskustvo patnje i boli. „Blago nama jer imamo mogućnost naći se pod križem u ulozi ljubljenoga učenika s Majkom Marijom. Svaka sveta misa je otajstvo slavlja ove ljubavi na križu pod kojim je prisutna Majka Marija Gospa Ranjena, koja je liječnica”, zaključio je propovijed nadbiskup i potaknuo da molitvom zahvaljujemo na daru koji nam je dan da primajući Majku Mariju u svoje životno ozračje i odnose liječimo svoje rane i rane drugih.

Pred kraj slavlja, župnik don Radojko Vidović zahvalio je nadbiskupu na njegovoj prisutnosti, a svim župljanima čestitao blagdan njihove suzaštitnice i zaželio da jedni drugima budu ohrabrenje i utjeha. Slavlje je pjesmom obogatio župni mješoviti zbor pod ravnanjem don Mihaela Provića. (ZA)

Ekumensko slavlje u Splitu

U okviru Svjetske molitvene osmine za jedinstvo kršćana, koja se održava od 18. do 25. siječnja pod geslom „Daj mi piti!“ (Iv 4,7), glavno ekumensko slavlje za Splitsko-makarsku nadbiskupiju održano je 23. siječnja u splitskoj katedrali sv. Dujma. Službu riječi predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić.

Predsjednik Povjerenstva za ekumenizam i dijalog Splitsko-makarske nadbiskupije don Nediljko Ante Ančić na početku ekumenskoga slavlja podsjetio je da se već više od stotinu godina od 18. do 25. siječnja moli u kršćanskim crkvama diljem svijeta za jedinstvo svih onih koji vjeruju u Isusa Krista. Naglasio je da se kroz povijest, nažalost, kršćanstvo razdijelilo, i kako je cilj ove molitve da se podjele i raskoli nadvladaju i postigne zajedništvo. Napomenuo je kako se na kraju ovog molitvenog tjedna 25. siječnja slavi spomendan Obraćanja sv. Pavla koji želi podsjetiti na način kojim se putem treba krenuti prema jedinstvu. Kazao je kako je put poput Pavlova temeljitog obraćenja Kristu, put svakog kršćanina, svake zajednice i svake kršćanske crkve.

Nakon uvodnih pozdrava splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić kazao je kako je ekumenizam

živi pokret među kršćanicima koji Isusovu molitvu žele ostvariti u svome životu i međusobno. Istaknuo je kako postoji i širi pokret ekumenizma i to kao dijalog među drugim religijama koji je danas potrebit ne samo među kršćanima, nego kao dijalog, otvorenost i susret s drugim religijama, osobito danas kada je svijet uznemiren, napet, kada ključa mržnja na svim kontinentima i kada je i dio Europe time zahvaćen. „I mi Kristovi vjernici koji smo kršteni, koji se pozivamo na svoje krštenje i Boga zovemo Ocem, ne možemo promatrati ovaj svijet u toj napetosti i podijeljenosti. Najviše nas smeta ova podijeljenost među nama kršćanima jer vjerujemo kako bi ovaj svijet s nama kršćanima, našom svježinom i snagom vjere trebao imati bolju budućnost.“

Govoreći o susretu Isusa i Samarijanke, nadbiskup je pojasnio kako je to bio susret dvoje stranaca: Isusa koji je Židov i žene Samarijanke. „Isus svoju potrebu da utaži žeđ pretvara u zajedništvo, otvorenost i prihvaćanje; u razgovoru sa Samarijankom on briše sve nacionalne i teritorijalne razlike i zapreke s ciljem da se dogodi susret. Da bi se dogodio susret među nama, potrebno je u iskrenosti srca u svakom čovjeku vidjeti Božje stvorenje, dijete Božje.“ Uzrok podijeljenosti među kršćanima nadbiskup vidi u ograničavanju Isusa zakonima, propisima, a On je novost koja se ne može ograničiti i koja nas povezuje s Ocem i drugima u zajedništvo života, vjere, nade i ljubavi.

Na kraju je nadbiskup zahvalio svima koji su se okupili na molitvi, posebno predstavnicima Makedonske pravoslavne općine sv. Nauma Ohridskoga. Slavlje je svojim pjevanjem uzveličao zbor bogoslova. (ZA)

Hrvatsko nadzemlje: „Ima li mista za Krista?!“

U srijedu, 21. siječnja, održan je još jedan susret pod vodstvom Hrvatskoga nadzemlja. Tema susreta bila je „Ima li mista za Krista?! Živiš ili životariš?!“ Gost predavač bio je don Ante Matulić, povjerenik za mlade Hvarsko-bračko-viške biskupije. U svojem je predavanju ukazao da čovjek može biti mlad i onda kada je star jer je zapravo mlad onaj koji se svakodnevno zaljubljuje u svijet oko sebe. Bitno je postaviti pitanje: „Kriste, ima li mjesta za mene u tebi?“ Bez Krista u svome životu osjećamo veliku prazninu koju pokušavamo ispuniti materijalnim

sredstvima i zabavom, te tako ta praznina ne dolazi na vidjelo. Bog voli molitve predanja i shvaća ih ozbiljno.

Na kraju predavanja don Ante je izveo svoju pjesmu „Zora”. Uslijedio je prigodni skeč Nadzemljaša nakon čega su svi zainteresirani mogli predavaču postaviti pitanja. Odgovarajući na pitanja, don Ante je kazao kako se ne treba doći u fazu potpune praznine da bi se spoznalo novi život. „Prepreka između nas i Krista je sve ono što smo stavili prije njega.

Trebamo se pouzdati u providnost jer Bog gleda na vječnost, a mi samo na trenutak”, rekao je don Ante.

Na kraju susreta, koji je pjesmom animirao zbor mladih Dubrovačke biskupije, don Mihael Prović, povjerenik za mlade Splitsko-makarske nadbiskupije, rekao je da u Krista ima mista i za pesimista, i za ateista, i za egoista tj. za svakog čovjeka na svijetu. Zahvalio je svima koji su sudjelovali u organizaciji susreta. Mladi su se nakon susreta ostali družiti u atriju Sjemeništa. (DJ)

Nadbiskup Barišić predvodio proslavu blagdana Obraćanja sv. Pavla na splitskim Pujankama

Blagdan Obraćanja sv. Pavla svečano je proslavljen 25. siječnja u Župi sv. Pavla na Pujankama u Splitu. Središnje euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić, koji je na samom početku bogoslužja naglasio da je sv. Pavao primjer kako jedan obraćeni život uvelike može promijeniti tijek povijesti. „Neka ovo današnje slavlje sv. Pavla bude ohrabrenje za svakoga od nas da možemo Krista dublje otkriti i onda ga znati hrabrije živjeti i naviještati u svojoj sredini i drugima, ne toliko riječima, koliko djelima i stavovima”, kazao je nadbiskup.

U svojoj homiliji nadbiskup se osvrnuo na trenutačnu situaciju u svijetu koja je obilježena progonima, terorizmom, nasiljem, ubijanjem onih koji su drukčiji od nas, te se upitao kako onda razumjeti svetoga Pavla i one koji čine isto što i on, i to u ime svoje vjere. „Zar je moguće zamisliti Boga koji želi čovjekovu smrt, koji ne želi njegovo dostojanstvo, njegovu slobodu, koji ne želi čovjeka prihvatiti da se ostvari kao osoba, kao čovjek. Zar je Bog, Bog mržnje, osvete, nasilja? Pavao je tako mislio, a tako misle i neki danas. To je ideologija, sljepoća onih

koji se iz 'ljubavi' prema Bogu bore mržnjom protiv čovjeka, a time i protiv Boga.” Nadbiskup je upozorio kako se mnogi pitaju kako i zašto se to događa, no dodao je da je to posljedica udaljavanja od Boga, zloupotrebe Boga i vjere. „Susret s Gospodinom i njegovim pitanjem „Zašto me progoniš?” omogućuje Pavlu da sada sve vidi u novome svjetlu i u tom susretu shvaća vrlo važnu stvar za njegovo obraćanje. Shvaća da Isus Krist nije prošlost, nije mrtvac, nego da je živ, uskrsl i da ima lice. To lice je moj bližnji, moj brat, svaki čovjek. Ovo shvatiti znači promijeniti svoj život. Ovo ugraditi u svoj život znači obratiti se.” Nadbiskup je dodao kako se svojim sposobnostima i zaslugama ne možemo obratiti, no to je moguće i lako ako spoznamo i doživimo iskustvo Božje ljubavi. Biti vjernik stoga znači doživjeti poput Pavla prosvjetljenje i iskustvo Božje ljubavi, primiti i dopustiti Bogu da nas obraća, mijenja i da nas prihvatiti za svoje suradnike.

Razmišljajući nad Kristovim riječima „Savle, Savle, zašto me progoniš?”, nadbiskup je rekao kako i mi danas progonimo Krista u svojim bližnjima i u ljudima koje poznajemo. „Koliko ima onih s kojima ne razgovaramo, koje smo 'prekrižili', koje ogovaramo, ranjavamo, koji su za nas 'mrtvi'? Kada ćemo mi pobijediti ovu dramu u sebi, otvoriti se Božjoj ljubavi i pobijediti svoju sljepoću, svoje ideologije, stavove te prepoznati Krista u svakome čovjeku? Vrijeđajući i napadajući čovjeka, mi zapravo vrijeđamo i napadamo Isusa Krista. Ta spoznaja je vrlo važan trenutak za nas”, kazao je nadbiskup.

Budući da se Obraćanje sv. Pavla slavi u molitvenoj osmini za jedinstvo kršćana, nadbiskup je pozvao da ovaj blagdan bude poticaj ne samo na ekumenizam, nego i na dijalog među različitostima kako bi svijet i vrijeme u kojem živimo bio bolji, hu-

maniji, gdje se neće drugi vrijeđati samo zato jer je drukčiji, nego će se po tom nastojanju u dijalogu doista vidjeti da smo jedna obitelj u zajedništvu. „Pavao je dao svoj život za ovaj naviještaj te poziva i nas da mu se pridružimo i da naviještamo ovu novost”, zaključio je nadbiskup.

Na kraju je slavljajući župnik don Božo Renjić zahvalio svima nazočnima, osobito onima koji ugra-

đuju dio sebe u župu sudjelovanjem u svim župnim aktivnostima, ali i molitvom. „Neka nam sv. Pavao pomogne da više rastemo u vjeri, da se jačamo kao pojedinci i kao župa”, rekao je don Božo. Svečanom misnom slavlju svojom je pjesmom pridonio mješoviti zbor Župe sv. Pavla pod vodstvom prof. Mihaele Maslov, ali i 41 ministrant s kojima se na kraju misnoga slavlja nadbiskup fotografirao. (ZA)

Duhovna obnova za studente i mlade

U Studentskome domu „Dr. Franjo Tuđman” u Splitu održana je 25. siječnja Duhovna obnova za mlade. Obnovu je predvodio don Ljubomir Galov, svećenik Bračko-hvarsko-viške biskupije. U pripremi za sv. ispovijed don Ljubomir je kazao kako je katoličanstvo vjera u živu osobu tj. Isusa Krista, a ne vjera rituala ili tijela. Nakon sv. ispovijedi uslijedila je sv. misa. Potaknut evanđeoskim ulomkom, don Ljubomir je u propovijedi ocrtao lik Ivana Krstitelja koji je cijeloga sebe nastojao usmjeriti prema Kristu te i danas privlači svojim dosljednim životom kao primjer koji trebamo nasljedovati. Don Ljubomir je istaknuo i Krstiteljevu krepost poniznosti potaknuvši na njezino otkirivanje i življenje u svojim odnosima prema Bogu, bližnjima i prema samima sebi jer „poniznost je krepost koja jraši velike ljude”. Nakon sv. mise mladi su se ostali družiti ispred kapelice. (DJ)

Održan okrugli stol o životu i djelu dr. don Ante Alfirevića

Otkrivanjem spomen-ploče na rodnoj kući dr. don Ante Alfirevića u Podvorju u Kaštel Sućurcu, započelo je 29. siječnja obilježavanje 140. obljetnice rođenja i 70. obljetnice smrti ovog istaknutog Sućuranina. Ploču su uz prigodni program otkrili pater Marijan Steiner te Mili Bratinčević iz Društva za očuvanje kulturne baštine Kaštela „Bijaći”. Program obilježavanja nastavio se okruglim stolom „Dr. don Ante Alfirević - život i djelo”. Organizator obilježavanja obljetnice rođenja i smrti dr. don Ante Alfirevića je Društvo za očuvanje kulturne baštine Kaštela „Bijaći”, dok su suorganizatori Splitsko-makarska nadbiskupija, Filozofski fakultet Družbe Isusove i Grad Kaštela.

U programu okrugloga stola o ovome istaknutome svećeniku i rodoljubu koji je godinama bio prešućivan i zaboravljen govorili su: prof. dr. don Slavko Kovačić („Dr. Ante Alfirević, odgojitelj, vjeroučitelj i

vođa katoličkog pokreta do stupanja u Družbu Isusovu”), prof. dr. sc. Božidar Nagy („Dr. Ante Alfirević i bl. Ivan Merz”), prof. dr. sc. Ivan Šestak („Dr. Ante Alfirević kao urednik isusovačkoga časopisa „Život” - idejna prosudba”); Eva Šibl, mag. fil. („Dr. Ante Alfirević: ‘Kroz trnje ovoga svijeta’ - svjetonazor u romanu”), Želimir Bašić i Lordan Ljubenković („Dr. Ante Alfirević, svećenici i zadrugarstvo”) i dr. sc. Tonči Burić („Dr. Ante Alfirević i arheologija”).

Sve prisutne pozdravio je gradonačelnik Kaštela Ivan Udovičić koji je izrazio ponos što je don Ante Alfirević ponikao iz Kaštela. Zahvalio je svima koji su trudom i zalaganjem organizirali ovakav skup i koji su omogućili da se na ovakav način rasvijetli djelo i život don Ante Alfirevića.

Don Slavko Kovačić prikazao je životni i svećnički put don Ante Alfirevića. Don Ante je rođen

26. siječnja 1875. u Kaštel Sućurcu gdje je pohađao pučku školu; školovanje nastavlja u Splitu, Sinju i opet Splitu gdje je stupio u sjemenište; 1896. godine maturira na „c. k. velikoj gimnaziji“. Od 1896. do 1902. studira na Papinskome sveučilištu Gregorijana te postiže doktorate iz filozofije i teologije. Kao bogoslov boravi u rimskome kolegiju Germanicum.

U Rimu je 28. listopada 1901. zaređen za svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije. Od 1902. godine obnaša službu duhovnika u Biskupskome sjemeništu u Splitu, a od 1903. do 1918. djeluje kao vjeroučitelj i profesor viših razreda državne gimnazije, a od 1906. i privatne Biskupske gimnazije.

Godine 1919. ulazi u isusovački red i prelazi u Zagreb. Ondje je od 1929. do 1936. bio superior isusovačke rezidencije. Prelazi u Sarajevo 1937. gdje je bio profesor na Vrhbosanskoj bogosloviji koju su vodili isusovci do 1941., da bi se potom vratio u Zagreb, gdje je do 1944. bio rektor Nadbiskupskoga sjemeništa i ravnatelj Nadbiskupske klasične gimnazije. Umro je u Zagrebu 17. siječnja 1945. godine.

Prof. dr. sc. Ivan Šestak govorio je o don Anti Alfreviću kao uredniku isusovačkoga časopisa „Život“. Don Ante je bio osnivač i urednik nekoliko časopi-

sa filozofsko-teološkog profila, a istaknuo se i svojim književnim i prevoditeljskim radom. Osim niza članaka i rasprava napisao je i roman „Kroz trnje ovoga svijeta“ (1904./05.), te više knjiga, kao što su: „Odakle živuća bića“ (1904.), „Euharistijski kongres“ (1923.), „Svetost crkve u 20. vijeku“ (1929.), „Sv. Ćiril i Metoda, slavenski apostoli“ (1935.), „Bliže k Bogu“ (1938.) itd. Svojim brojnim člancima surađivao je i u drugim časopisima: „Prosvjeti“, „Katoličkome listu“, „Vrhbosni“, „Kršćanskoj školi“ i dr. Raspon tema kojima se bavio iznimno je širok: književnost, teologija, filozofija, moral, psihologija, arheologija, školstvo, politika – na tom planu je dosljedno zastupao pravaške ideje – ples, mediji, katolički tisak i dr. Bio je urednik „Glasnika Srca Isusova i Marijina“, časopisa „Život“, gdje je objavio šezdesetak studija i drugih članaka u kojima je obrađivao teme iz područja teologije, filozofije, antropologije, morala, psihologije, arheologije. Pisao je i o socijalnim i političkim pitanjima, školstvu, katoličkim medijima. Don Ante je bio jedan od uglednih prvaka Hrvatskoga katoličkog pokreta, u kojemu je aktivno organizirao i različite vjerske manifestacije: „Đački sastanak u Splitu“ 1906. i Euharistijski kongres u Dubrovniku 1937. Istaknuo se i na gospodarsko-socijalnom planu, kao osnivač Hrvatske štedionice i Zadružne sveze Dalmacije.

O. Marijan Steiner, urednik časopisa „Obnovljeni život“, naglasio je don Antin veliki doprinos u odgoju i formiranju mladih intelektualaca koje nije samo odgajao u vjerskom, nego i u općem ljudskom i kulturnom smislu, smatrajući ih budućim stupovima društva i domovine. Istaknuo je njegovu veliku osjetljivost za čovjeka kada je prije 100 godina osnovao Hrvatsku štedionicu s namjerom da se prosvijetli puk tadašnjega vremena.

Predsjednik Društva „Bijaći“ dr. Tonči Burić govorio je o suradnji don Ante Alfrevića s don Franom Bulićem i njegovim zalaganjem za otkrivanjem i publiciranjem kulturne baštine ovoga kraja.

Na kraju je zaključeno da je okrugli stol organiziran s ciljem pokretanja „istraživačkog nerva“ mladih istraživača kako bi ušli u arhive te sistematizirali materijale i pripremili monografiju o životu i djelu don Ante Alfrevića. Najavljena je i publikacija svih radova predstavljenih okruglom stolu u sljedećem broju „Kaštelanskoga zbornika“.

U prigodnom programu nastupila je ženska klapa „Kćeri Marijine“, Hrvatsko društvo Biranj iz Kaštel Lukšića, zbor Župe sv. Jurja mučenika, klapa Podvorje i Miroslav Luketin Sarajčev. (ZA)

Susret svećeničkih i redovničkih kandidata Splitsko-makarske nadbiskupije

U sklopu proslave blagdana sv. Ivana Bosca i obilježavanja 200. godine od njegova rođenja u Župi Marije Pomoćnice Kršćana na Kmanu priređen je u Splitu 31. siječnja, u organizaciji svećenika salezijanaca, susret svećeničkih i redovničkih kandidata Splitsko-makarske nadbiskupije. Susretu je uz odgovornike kandidata nazočio i splitsko makarski nadbiskup Marin Barišić.

Pozdravljajući prisutne, župnik don Mihovil Korkut istaknuo je kako je ovaj susret organiziran u sklopu programa proslave blagdana sv. Ivana Bosca koji je bio veliki apostol zvanja. Napomenuo je kako je za vrijeme svojega života u različita sjemeništa i redove poslao više od 2500 mladića i kako je cijeli njegov oratorij bio koncipiran na način da se prepozna i izabere zvanje na koje Gospodin poziva. „U Godini posvećenoga života shvatili smo da je splitska Crkva bogata Crkva. Među redovima ima više od 100 kandidata koji se pripremaju za redovnički ili svećenički poziv, i to je milost i blagoslov na kojima treba zahvaliti Gospodinu i koju treba podijeliti s cijelom Crkvom.” Zahvalivši nadbiskupu na dolasku, dodao je kako se ovakav skup ne bi mogao održati bez pastira mjesne Crkve.

Nadbiskup Marin Barišić na početku svoga obraćanja čestitao je salezijancima blagdan njihova utemeljitelja sv. Ivana Bosca i istaknuo je zadovoljstvo organiziranja ovakvoga skupa. „Ima nešto zajed-

ničko svima nama, što na svoj način daje identitet svakome od nas, a opet svatko je opet na svoj način poseban i jedinstven. To je život koji imamo, a Gospodin ga želi ostvariti.” Nadbiskup je naglasio kako je život poziv i da Bog zove u darovani životi jer nema života bez poziva niti poziva bez života. Svi- ma nama je zajednički ovaj Božji trenutak, njegov poziv koji kao sjeme raste i ima dinamiku rasta i razvoja. „Jesmo li napravili od ovoga Božjeg bogatstva poziva statiku, zatvorili se u svoje potrebe, u svoje ‘ja’, a u nama energija poziva, ljubavi Božje?” zapitao se nadbiskup. Na kraju je poželio da svi okupljeni u ovom zajedništvu budu zahvaćeni pogledom Božje ljubavi, puni dinamike života, poziva naročito u Godini posvećenoga života. Potaknuo je „da svatko u Crkvi iskoristi ovaj milosni trenutak i u fazi odrastanja uloži svoju emociju, razum, srce u odrastanje kako bi se ispunilo i ostvarilo u životu ono što Gospodin želi dati svakome od nas.”

Potom je uslijedilo predavanje zagrebačkoga studentskog kapelana don Damira Stojića o pozivu svećenika i zaboravljenom očinstvu. Naglasio je kako ova generacija i svijet očajnički trebaju i traže očinstvo koje je danas u najvećoj krizi. „Od vas se očekuje da budete očevi. Očevi su hranili djecu, vi ćete ih hraniti Riječju Božjom. Očevi su disciplinirali, odgajali djecu, tako ćete i vi u ispovijedi ‘kažnjavati’, ‘disciplinirati’ i u ljubavi to činiti. Očevi pripremaju

djecu za život, zato svećenici vjenčavaju”, rekao je don Damir istaknuvši kako svećenici u svome odgoju trebaju biti odgovorniji od bioloških očeva ne obeshrabrujući se svojim slabostima jer Gospodin na njih računa, ali još više na svećenikovu otvorenosti i potpuno predanje Gospodinu čega nema bez osobnog razgovora s Bogom

Program se nastavio predstavljanjem zajednica i druženjem. Susret je završio zajedničkom molitvom u župnoj crkvi Marije Pomoćnice Kršćana. (ZA)

Proslavljen blagdan sv. Ivana Bosca

Blagdan utemeljitelja salezijanaca sv. Ivana Bosca te obilježavanje 200. godine od njegova rođenja svečano su proslavljeni 31. siječnja u Župi Marije Pomoćnice na splitskom Kmanu. Središnje koncelebrirano euharistijsko slavlje predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić koji je u uvodu u svetu misu pozvao na zahvalnost Bogu na primjeru don Ivana Bosca koji je svojom ljudskošću i nadahnućem poticaj i nama da svjesnije i hrabrije živimo svoju vjeru.

„Don Bosco je u svom vremenu vidio ono što drugi nisu. U vremenu nagle industrijalizacije, gladi, nezaposlenja uočio je nastojanje moćnih da budu veliki, ali protiv Boga i na račun čovjeka. Gledajući tu stvarnost, osjetio je da treba djelovati i biti produžena ruka Božje ljubavi. Djeluje tako da traži mlade na ulici, prikuplja ih te za njih i njihove potrebe osniva oratorije gdje ih odgaja i daje im mogućnost rada, daje im nadu za budućnost”, kazao je na početku propovijedi nadbiskup Barišić. Dodao je kako je i danas naš mentalitet donekle sličan mentalitetu vremena don Bosca, jer i danas su mladi bez posla, izgubili su nadu, motive i ako želimo biti vjernici, onda bismo i mi danas trebali uzeti model don Bosca, a to je pedagogija ljubavi koja u svoje središte stavlja mlade potrebne razumijevanja i ohrabrenja vjerujući da i u „beznađu ljubav može učiniti čuda”.

„Živimo u mentalitetu kada su se izgubile duhovne i moralne vrednote i moramo se upitati koliko nam je stalo da te vrednote ugrađujemo u odgoj naših mladih, njihovu formaciju jer bez vrednota život se svodi na potrebe materijalne razine. Nije onda čudo da su nam mladi bezvoljni, beznadni, bez motiva jer im je život sveden na časovitost i na potrebu”, rekao je nadbiskup pozivajući na korekciju odnosa prema mladima i preispitivanje načina kako i kada savjetujemo, ne zaboravljajući pri tom nikada ljubav kao kriterij svoga djelovanja. „Zamolimo danas sv. Ivana Bosca, apostola mladeži, odgoja, pedagoga, da ga bolje upoznemo i slijedimo; da bolje otkrijemo

izvor njegove metode – evanđelje i da ga približimo mladima, a i njih i sebe Isusu Kristu”, završio je nadbiskup.

Župljani su se za proslavu svoga suzaštitnika pripremali trodnevnicom od 28. do 30. siječnja večernjim misama. U sklopu proslave blagdana sv. Ivana Bosca i obilježavanja 200. godine njegova rođenja i povodom Godine posvećenoga života na sam je blagdan, 31. siječnja, po prvi je put održan susret stotinjak svećeničkih i redovničkih kandidata s područja Splitsko-makarske nadbiskupije. Susretu je uz njihove odgojitelje nazočio i splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. (ZA)

Proslava Dana posvećenog života

Na blagdan Prikazanja Gospodinova (Svijećnice) i Dana posvećenoga života, 2. veljače 2015., nadbiskup Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Marin Barišić predvodio je obred blagoslova svijeća u crkvi sv. Dominika, procesiju do katedrale sv. Dujma i euharistijsko slavlje u splitskoj prvostolnici.

Fra Petar Lubina, nadbiskupski delegat za redovnice i urednik lista „Marija“, uvodeći u slavlje u crkvi sv. Dominika, naglasio je kako su redovnici i redovnice proroci u današnjem svijetu rekavši: „40 dana poslije Božića slavimo blagdan Gospodinova prikazanja u hramu ili Svijećnicu, Dan posvećena života. Dok se spominjemo Bl. Djevice Marije, koja u svom zanosu hita u hram Bogu posvetiti svoga Prvorodenca, sjećamo se svoga krštenja kad smo i mi posvećeni Gospodinu. Kad smo u mladosti osjetili Božji poziv, mi redovnici odazvali smo mu se posvećujući se služenju Bogu i bližnjemu, zavjetujući evanđeoske savjete Bogu posvećene čistoće, siromaštva i poslušnosti te smo tako postali svjetlo drugima i znak Božje nazočnosti u svijetu. Po nama se danas naši vjernici mogu upoznati s darom posvećenog života Crkvi, a mi obnoviti osjećaj darivanja i nakana. Ovogodišnji Dan posvećena života slavimo u Godini posvećena života koju je proglasio papa Franjo, očekujući od nas da tijekom nje zavirimo u svoju prošlost, sa žarom zaživimo sadašnjost i s nadom prigrlimo budućnost kako bismo, obnovljeni, „probudili svijet“ oko sebe. Karakteristično obilježje posvećenoga života je proroštvo, pa od nas prvenstveno traži: da budemo „proroci koji svjedoče kako je Isus živio na ovoj zemlji.“ Prorok od Boga prima sposobnost proniknuti povijest u kojoj živi i tumačiti događaje. Poznajе Boga i poznajе muškarce i žene svoju braću i sestre. Sposoban je razlučivati kao i

prokazivati zlo grijeha i nepravde, jer je slobodan, ne smije odgovarati drugim gospodarima osim Bogu, nema drugih interesa osim Božjih. Redovito je na strani siromaha i nezaštićenih, jer zna da je sâm Bog na njihovoj strani. Stoga Papa očekuje od nas da ne održavamo živim „utopije“, nego da znamo stvarati „druga mjesta“ gdje se živi evanđeoska logika dara, bratstva, prihvaćanja različitosti, uzajamne ljubavi. Svi naši samostani, zajednice, duhovni centri i sva mjesta koja su nastala kao plod karizmatičke ljubavi i kreativnosti moraju sve više postajati kvasac za društvo nadahnuto na evanđelju. Ponekad može doći napast da izbjegnemo zadaću proroka, jer je prezahtjevna, jer smo umorni, razočarani rezultatima. Ali, prorok zna da nije nikada sam. Bog nam jamči: „Ne boj se jer ja sam s tobom da te izbavim“ (Jr 1, 8). Godina posvećena života tiče se svega kršćanskoga naroda. Stoga Papa poziva i vas, vjernike, da postanete sve više svjesni dara koji predstavlja prisutnost tolikih posvećenih muškaraca i žena; da u ovoj Godini prije svega zahvaljujete Gospodinu i sa zahvalnošću se spominjete primljenih dobara i koja i dalje primete po svetosti utemeljitelja i utemeljiteljica i vjernosti vlastitoj karizmi tolikih posvećenih osoba; da se okupite oko nas, da se s nama zajedno radujete i dijelite teškoće, da s nama surađujete, koliko je to moguće, u ostvarivanju naše službe i našega djela, koji su u konačnici služba i djelo čitavo Crkve, da osjetimo ljubav i toplinu čitavoga kršćanskog naroda. U tom duhu i na te nakane večeras zajedno molimo. Tim mislima želim vam blagoslovljen Dan posvećena života“, završio je fra Petar Lubina.

U svojoj propovijedi nadbiskup Barišić, aktualizirajući proročanstvo starca Šimuna, rekao je da i danas mnogi u Isusu vide opasnost jer Isus svojim svjetlom uznemiruje mentalitet svijeta koji se može vidjeti i kod osoba posvećenog života. „Možda bismo željeli“, rekao je nadbiskup, „da nas Isus pusti da živimo sa svojim navikama, komoditetom i navezanimostima. Isus nas uznemiruje s razlogom jer želi da ostavimo sve i slijedimo njega svim umom, srcem i dušom. Isus želi graditi, a ne rušiti. Isus želi srušiti naše kompromise i saveze sa zlom i učiniti nas da budemo njegovi koji će ga prepoznati i ljubiti. Naš identitet satkan je od njegova poziva i našega odgovora. To sjeme njegova poziva Isus želi da raste, i osobno i u zajednici.“ Potom je nadbiskup ukratko prepričao svjedočanstvo bračnog para, koji je svjedočio na Sinodi u Rimu, i naglasio kako su poziv na

brak i redovništvo obilježeni pozivom na proroštvo i ljubav prema drugima. „Bračni par je istakao kako su potrebne osobe posvećenoga života jer svjedoče ljubav prema svima, a bračna ljubav je ograničena jer je usmjerena na bračnoga druga i dom. Međutim, kad netko ljubi sve, postoji opasnost da ne ljubi nikoga, rekao je bračni par, i nadodao kako su osobe posvećenoga života pozvane ljubiti konkretne osobe.” Završavajući propovijed, nadbiskup je rekao kako redovnici i redovnice trebaju biti kao Šimun i Ana, tj. oni koji će biti slušatelji Božji i oni koji će naći vremena stati pred lice Božje, ući u dijalog s

Bogom. „To je moguće postići svaki dan ali se za to treba izboriti kako bismo Isusa primali u naručje”, završio je mons. Marin Barišić.

Na završetku slavlja nadbiskup Marin Barišić čestitao je svim redovnicima i redovnicama Dan posvećenoga života i zahvalio organizatorima, posebno fra Petru Lubini i s. Mirti Škopljanac Mačina.

Pod vodstvom s. Mirte za vrijeme cijeloga slavlja pjevali su časne sestre i bogoslovi. Za Dan posvećenog života mo. Šime Marović, na riječi s. Vilme Šurjak, uglazbio je pjesmu „Zoveš me, Bože” koju je izveo zbor sestara i bogoslova. (Frano Doljanin)

Tribina HKLD-a povodom Dana života

Članovi Hrvatskoga katoličkog liječničkog društva podružnice Split održali su 2. veljače 2015. u velikoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu redovni mjesečni susret pod gornjim naslovom i posvetili ga Danu života i Danu posvećenoga života. Susret je započeo glazbenom točkom, molitvom i pozdravom duhovnog asistenta podružnice prof. dr. don Ante Mateljana. Voditeljica programa Danijela de Micheli Vitturi između ostalog je zahvalila Gospodinu na daru života nedavno preminulog p. Juru Bosančića, DI, dugogodišnjeg voditelja Obiteljskih ljetnih škola, koji je veliki dio svog posvećenog života posvetio promicanju vrijednosti dara života radom u pastoralu braka i obitelji.

Kroz nastavak programa pjevala su djeca i mješoviti zbor župe Gospe Fatimske sa Škrapa pod ravnanjem maestre časne sestre Pavle Njegovec koja je nedavno proslavila 50 godina redovništva.

Fra Nikica Devčić, OFM provincije sv. Jeronima koji živi i djeluje u samostanu sv. Ante na Poljudu govorio je o svojem pozivu: „U samostan sam pošao tek u tridesetoj godini. Prošao sam sav taj put, vjerujem, jer je Gospodin pustio tako. Ali i kod mene kao i kod mnogih mladih danas ima neodlučnosti. Zato se mladi teško odlučuju i za brak i za Bogu posvećeni život. Meni je osobno mnogo pomogao duhovnik ili duhovni pratitelj, a to je svećenik s kojim sam razgovarao, vjerujem i da je molio za mene, kod njega sam dolazio na sakrament pomirenja.”

Zatim su o svojem različitom duhovnom putu svjedočili novaci Družbe Isusove: Ivan Sigmund (diplomirao fiziku na PMF-u u Zagrebu), Ivan Božić (završio Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju u Zagrebu) i Mate Žaja (prije ulaska u novicijat radio dvije godine kao liječnik).

Doc.dr. sc. Marko Jukić, spec. anesteziolog govorio je o pravu na priziv savjesti što je zakonsko pravo pojedinca da ne poštuje one zakonske odredbe koje su u suprotnosti s njegovom savješću, moralom i vjerskim uvjerenjem. Pravo na „priziv savjesti” je međunarodno priznato pravo kojim se štiti osobna sloboda pojedinca i omogućava pravo izbora postupanja u skladu sa vlastitom savješću što je različito definirano u demokratskim zemljama. Oni koji se pozivaju na priziv savjesti svojim postupanjem ne smiju ugroziti život druge osobe ili nanijeti štetu drugoj osobi. Svatko tko se poziva na pravo priziva savjesti mora unaprijed obznaniti da ne želi izvršiti neki čin ili radnju. Pravo na priziv savjesti priznato je u međunarodnim dokumentima (Opća deklaracija o pravima čovjeka, Konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, Rezolucija Parlamentarne skupštine vijeća Europe iz 2010., Deklaracija o autonomiji liječnika).

Budući da je Republika Hrvatska potpisnica navedenih međunarodnih dokumenata, u našem se zakonodavstvu nalaze članci koji potvrđuju pravo na priziv savjesti (Ustav, Zakon o obrani, Zakon o liječništvu, Zakon o dentalnoj medicini, Zakon o sestrinstvu). Profesionalni etički kodeksi liječnika, doktora dentalne medicine, ljekarnika, sestara i primalja omogućavaju pravo priziva savjesti zdravstvenim djelatnicima.

Prema navedenim zakonima nitko ne smije biti diskriminiran zbog pozivanja na pravo priziva savjesti ako ne nanosi štetu drugoj osobi. Nemedicinski indicirani abortus nije terapijski postupak pa se liječnik ima pravo pozvati na priziv savjesti. Također, liječnik ima pravo nesudjelovanja pri postupku eutanazije. Ozakonjenje eutanazije nedopustivo za

liječničku profesiju i treba se zalagati protiv ozakonjenja postupka eutanazije.

Pravo na život temeljno je ljudsko pravo i dužnost je liječnika da štiti život od začetka (od oplodnje) do njegova prirodnoga kraja. Pravo pozivanja na priziv savjesti ne treba povezivati s vjerskim uvjerenjima što se često čini jer agnostik također ima svoju savjest, pojedinac koji nema vjerskih uvjerenja također ima savjest i ima se pravo pozvati na svoju savjest u određenim slučajevima

Prof. dr. sc. Ivica Grković govorio je kako se sa svakom novom generacijom studenata osjeća jako privilegiran i počašćen jer ima priliku s njima dijeliti i ponovno otkrivati tajnu najsavršenijega Božjeg stvorenja, čovjeka. Trajni mu je izazov svoje studente „zaraziti” oduševljenjem za ljudski život koji se na najljepši mogući način prikazuje u skladu građe i funkcije ljudskog tijela. Otkrivanje i dijeljenje ljepote „hrama ljudske duše” smatra svojim skromnim profesionalnim i kršćanskim doprinosom borbe za život.

Ana Dukić, mag. pharm. kazala je da je zadaća svakog zdravstvenoga radnika štititi i unaprijediti život i zdravlje, poštujući dostojanstvo svakoga čovjeka od začeća do prirodne smrti, te skrbiti o bolesnima. U današnje vrijeme etičkog relativizma nameće nam se da radimo protiv čovjeka i njegova dostojanstva i protiv samih sebe.

Dr. sc. Jadranka Vlašić Matas, spec. interne medicine, nefrolog govorila je o važnosti i plemenitosti donacije organa. Navela je primjer kako osobe koje dobiju bubrege mogu postati očevi i majke što je bilo nemoguće dok su bili na hemodijalizi.

Doc. dr. sc. Meri Matijaca, spec. neurolog govorila je o svom liječničkom pozivu kroz koji nastoji pacijente ohrabriti i vratiti im radost života: „Radost i smisao rada mogu postati upitni u struci koja se puno razvila posljednjih desetak godina u dijagnostičkome dijelu, puno znamo o patofiziologiji nastanka mnogih neuroloških bolesti, ali nismo zadovoljni s terapijskim mogućnostima. Zato sam postala realna da ne očekujem nemoguće od svog rada te da mi velika sreća bude kada mi bolesnik izađe s osmijehom iz ambulante te ga barem malo ohrabrim i utješim.”

Vjeroučiteljica Ana Kovačević predstavila je molitvenu akciju „40 dana za život” i kazala kako se i molitvom može puno učiniti za spašavanje nerođenih. Najavila je novu akciju koja počinje u korizmi. „40 dana za život” međunarodna je ekumenska i molitvena pro-life inicijativa. Danas je pobačaj pr-

votni uzrok smrti u svijetu. Godišnje u svijetu više ljudi umre od pobačaja nego od gladi, rata i bolesti. Točnije, svake se godine pobaci oko 42 milijuna djece. Ukoliko se u to uračunaju ilegalni pobačaji, kontracepcija i umjetna oplodnja, podatci su strašni, te se uviđa hitnost djelovanja!

Inicijativa je započela u Texasu kada je četvero ljudi (među kojima i glavni osnivač David Bereit) započelo molitvu nakon što su iscrpili sve ljudske mogućnosti da zaustave pobačaj u vlastitoj sredini. Nakon molitvenoga bdijenja stopa pobačaja se smanjila za 28 %.

Prošle godine inicijativa je prvi put pokrenuta u Hrvatskoj, a u jesenskoj kampanji uključilo se 6 gradova (Zagreb, Split, Osijek, Sisak, Rijeka, Vinkovci). Na svjetskoj razini u njoj sudjeluje više od 625 000 vjernika svih kršćanskih denominacija u više od 550 gradova. Tri su ključna elementa: molitva i žrtvu za spas nerođene djece, obraćenje majki i očeva, medicinskog osoblja i svih onih koji na bilo koji način podržavaju pobačaj; miroljubiva bdijenja ispred bolnica gdje se rade pobačaji – kao posljednji znak nade majkama koje dolaze s namjerom da pobace te kao znak Božje ljubavi i milosrđa koji poziva na obraćenje sve one koji čine i podržavaju pobačaj; osvešćivanje lokalne zajednice (gradova sudionika) i cijele države o potrebi zaštite nerođenog života i problemu pobačaja.

Inicijativu je u svibnju službeno blagoslovio i potvrdio papa Franjo, a u Hrvatskoj biskup Valentin Požaić kojemu su se ove jeseni pridružili i nadbiskupi Marin Barišić, Đuro Hranić i Ivan Devčić te biskup Vlado Košić. Sljedeća molitvena kampanja počinje s prvim danom korizme (18. veljače) do Cvjetnice svaki dan od 6:30 do 18:30 ispred novoga rodilišta KBC-a Firule.

Mila Blajić iz udruge Betlehem upoznala je s mogućnostima pomoći trudnicama da zadrže trudnoću i izvijestila o molitvenoj akciji za nerođene (od korizme do Duhova) koja je održana prošle godine u kapeli KBC-a Split na Firulama.

Dr. med. Vide Popović, predsjednik Hrvatske udruge „Benedikt” kazao je kako je važno u javnosti svjedočiti i djelovati kroz načela katoličke vjere i promicati vrijednost života.

„Kao katolici, a uz to liječnici, moramo uvijek i u svakoj životnoj i radnoj prilici štititi život i pravo na život od začeća do prirodne smrti. Naša je obveza kao vjernika i dobronamjernih ljudi radovati se životu drugoga i biti oni koji će svojim načinom života i ophođenja prema drugim ljudima biti glasnici dobroga, radosnog i kulture života. Na tragu toga Hrvatska udruga „Benedikt” je u lipnju prošle godine pokrenula javnu akciju za život i protiv ubijanja nerođene djece, a ta je akcija naišla na široku podršku. U sklopu te akcije potpisivala se i Deklaracija za život koju je kroz tjedan dana potpisalo više od tisuću ljudi. Ne smijemo biti pasivni već svojim primjerom moramo potaknuti druge na djelovanje za opće dobro. Na nama vjernicima laicima, a uz to i liječnici-

ma je velika zadaća da svojim djelovanjem i postupcima uvijek štitimo život te odgovornim društvenim djelovanjem nastojimo težiti boljem društvu. Nikad se nemojmo stidjeti svoje vjere i pripadnosti svome narodu i domovini te nastojimo živjeti do kraja vjernički kada je u pitanju kultura života i težnja da svaki dan budemo bolji.”

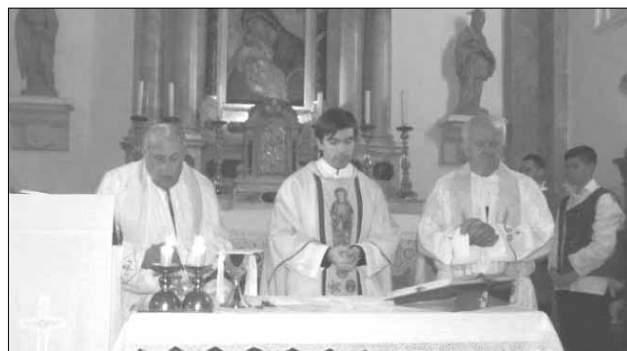
Dr. med. spec. ginekolog Ivica Dadić, otac troje djece koji radi u KB-u Knin govorio je o prizivu savjesti i slobodnoj odluci da ne radi abortuse, o zabrinjavajućoj demografskoj slici u Hrvatske te kako liječnik može odgovoriti ženu od pobačaja. Najviše abortusa naprave žene koje nose treće dijete, zatim one s prvim djetetom.

Na kraju je don Ante ispričao priču o životu Pedra Arrupea isusovačkog misionara koji je bio liječnik prije nego je postao redovnik. (Danijela de Micheli Vitturi / Ur.)

Uskoci hodočastili nebeskoj zaštitnici Gospi na Dobriću

U svetištu Uskočke Gospe na Dobriću u Splitu gdje se, kao svojevrсни zavjetni spomen minulih turbulentnih stoljeća, čuva velika slika Bogorodice s Djetetom prenesena 1537. godine iz kliške župne crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije, svečano je u organizaciji članova Povijesne postrojbe „Kliški uskoci” i u suradnji sa Splitsko-makarskom nadbiskupijom, prema ustaljenoj višegodišnjoj tradiciji na blagdan Gospe Kandelore, 2. veljače, pod nazivom „9. uskočki dani u Splitu” proslavljena 478. obljetnica toga značajnog povijesnog događaja prijenosa slike Bogorodice s Djetetom iz kliške župne crkve u svetište Uskočke Gospe na Dobriću u Splitu gdje se i danas nalazi. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je kancelar Splitsko-makarske nadbiskupije don Ratimir Vukorepa u koncelecijaciji s trojicom svećenika, a pjevao je Mješoviti župni zbor crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije iz Klisa pod ravnanjem s. Anite Perkušić.

Na početku svoje homilije don Ratimir je citirao poznatoga svjetskog znanstvenika Alberta Einsteina koji je jednom prilikom rekao da mrak i tama uopće ne postoje, već samo svjetlo bez kojega život na Zemlji nije moguć. „Bog nam to svjetlo daruje u svome sinu – Isusu Kristu. Danas slavimo jedan poseban blagdan. Četrdeseti dan nakon njegova rođenja, kada ga Marija i Josip donose po prvi put u hram prikazati Gospodinu. To je novo svjetlo koje

nam Bog daruje. Naš kršćanski poziv je to Božje svjetlo širiti drugima. Sami možemo birati način na koji ćemo to učiniti. Možda je baš prikladno ovu našu zadaću usporediti s onom uskočkom. Uskoci su, naime, primjenjivali taktiku iznenađenja neprijatelja. Pojavljivali su se kad ih nitko nije očekivao i napadali kad se nitko nije nadao. Zamijenimo li oružje i odore Radosnom viješću i kršćanskim načinom života, dobivamo istinske borce za širenje Božje riječi. A takvi su nam uskoci danas, u vremenu poljuljanih vrijednosti, itekako potrebni. Zar nismo uskoci kad pokušavamo živjeti po Božjim zapovijedima, opirući se struji lagodnog i neodgovornog života?” Na kraju svoje nadahnute propovijedi don Ratimir Vukorepa kazao je kako se svjetlo o kojemu nam govori današnji blagdan možemo usporediti sa svjetlom koje je ovdje među nama. „Ovdje u crkvi upravo je kliška Gospa koja je s Klisa donesena u cr-

kvu Gospe od Dobrića i do danas ostala u njoj. Ljudi toga vremena prepoznali su u Gospi svjetlo koje treba čuvati od neprijatelja. To se moglo uočiti i kroz daljnju burnu povijest našega hrvatskog naroda. Osobito su u Domovinskom ratu takvi ljudi dokazali da su spremni i poginuti za pravdu i slobodu. A

to je temeljna vrijednost naše povijesti, ono po čemu smo mi ovo što jesmo, to je naš identitet: poveznica ljudskog i božanskog – naše kulture, civilizacije, ali i vjere koja je bila temelj i nositelj svega onoga što se kroz dugu povijest zbivalo na našim prostorima” kazao je. (Ivica Luetić)

Tjedan braka

U organizaciji Župe sv. Josipa na Mertojaku i u suradnji sa Zajednicom bračnih susreta te Bračnog i obiteljskog savjetovališta (BiOS) Splitsko-makarske nadbiskupije u Splitu je 8. veljače 2015. po šesti put obilježen Tjedan braka kao uvod u proslavu Svjetskoga dana braka. Prve večeri je dr. sc. Jadranka Garmaz, profesorica katehetike i religiozne pedagogije na KBF-u u Splitu govorila o temi „Kako osnažiti obitelj?”. Istaknula je pastoralnu fokusiranost na brak i obitelj kao „put Crkve”, srž njena poslanja, skrbi i navještaja, posebno u djelima, pismima, enciklikama i zauzetosti posljednjih papa – Ivana Pavla II., Benedikta XVI. i pape Franje.

Ivan Pavao II. ponudio je cjelovit pogled na bračni poziv i ljubav muškarca i žene te predložio temeljne smjernice za pastoral braka i obitelji i za prisutnost obitelji u društvu. Govoreći o bračnoj ljubavi (usp. FC, 13) naglasio je da bračni drugovi u svojoj uzajamnoj ljubavi primaju dar Kristova Duha kako bi živjeli svoj poziv na svetost.

Papa Benedikt XVI. ističe da „brak utemeljen na isključivoj i konačnoj ljubavi postaje slika odnosa Boga s njegovim narodom i obrnuto: način na koji Bog ljubi postaje mjera ljudske ljubavi” (Deus caritas est, 11). Papa Franjo upozorava kako „treba dobro uzeti u obzir potrebe i očekivanja obitelji koje su u svakodnevnome životu mjesta rasta, konkretnoga i bitnog prenošenja krepости koje oblikuju život koji je danas postao zahtjevniji i složeniji (Relatio Synodi. Treća izvanredna sinoda biskupska).

U nastavku je prof. Garmaz naglasila duhovna pomagala za očuvanje braka i obitelji: molitvu, sakramente i vježbe u bračnim i obiteljskim vrlinama. Jednako je za odgoj u vjeri važna međusobna komunikacija supružnika jer je odnos prema bližnjemu nerazdvojiv od odnosa prema Bogu. Unatoč velikom utjecaju medija i potrošačkoga društva, ipak najmoćniji odgojitelj naše djece nisu ideologije, nego su to, kako veli H. von Hentig, životne laži odraslih ili postojanje raskoraka između riječi odgojitelja i njegova konkretnoga životnog primjera. Radi toga je nužno,

zaključila je, osnaživati roditelje na njihovu putu vjere. U drugom dijelu večeri o važnosti zdrave bračne i obiteljske komunikacije govorila je mr.sc. Zdenka Mrdeša Rogulj, dr. med.

Božja nježnost i skrb nas nikada ne ostavlja

Druge večeri Tjedna braka gosti su bili mladi bračni par Anita i Petar Jurčević, roditelji petoro djece. Petar je poduzetnik i snimatelj koji radi i za vjerske emisije Splitsko-makarske nadbiskupije, a Anita diplomirana učiteljica. Njihova životna priča, koja je duboko dirnula nazočne, dokaz je nježnosti i skrbi Božje koji nikada svojih ne ostavlja. Istaknuli su kako ih je Bog pripremao i vodio u brak, a brak ih iz dana u dan vodi k Njemu, što i je cilj braka – dolazak Stvoritelju!

„Brak je slika Presvetoga Trojstva i ne razumijemo zašto bi u njemu moralo biti svađe. Mi doživljavamo da se kroz razgovor i molitvu sve može riješiti u miru”, kazala je supruga Anita i nastavila kako ih Božja nazočnost u svim dobrim pa i teškim situacijama (bolesti, u gubitku blizanaca odmah nakon poroda, smrti oca) nikad nije napuštala. Naglasila je kako je važno ni za što se i ni za koga grčevito držati, pa ni jedno za drugo, osim za Boga jer ljubav pretpostavlja slobodu. Jedino tako uspjeli su prepustiti se životu, biti kreativni i uspješni i u filmskoj produkciji.

Djeca su polako dolazila u njihove živote kao darovi neba. Naučili su Gospodinu prepuštati „svoju parnicu”, ne oslanjati se previše na ljudsku pomoć. Velika je radost u obitelji zajedničko slavlje sakramenata. U očekivanju od djece nema imperativa – što u životu moraju biti, što raditi, samo neka budu Božji jer nebo je naš cilj.

Govoreći o duhovnosti, naglasili su kako je važno da svatko osobno radi na svom odnosu s Bogom, onda će i bračna i obiteljska duhovnost biti zdrava. Temelj obiteljske duhovnosti je euharistija jer tko ne blaguje Tijela Kristova, nema života u sebi. Poruku pape Franje za Dan posvećenoga života vrlo su vješto

prilagodili kao poruku za sve bračne parove: 1) Sa zahvalnošću se spominjati nedavne prošlosti (svih detalja ljubavi koja nas je vodila zajedno); 2) S nadom prigrliti budućnost (brak nikad neće nestati u Crkvi jer ga štiti sam Bog); (3) Sa strašću živjeti sadašnjost (u zaljubljenosti i zajedništvu). A svako svoje obiteljsko jutro početi zazivom Duha Svetoga koji će nas onda kao parove i obitelji voditi sigurnim putovima Ljubavi. Bračni par Jurčević aktivni je član svoje župne zajednice sv. Mihovila na Kamenu i zajednice Obnove u Duhu - karizmatskoga pokreta.

Spremnost na žrtvu

Treće večeri izlagao je prof. dr. sc. Goran Kardum, prodekan za nastavu i studentska pitanja Filozofskoga fakulteta u Splitu. U predavanju o suosjećajnosti i žrtvi u suživotu izložio je rezultate empirijskih istraživanja i teorijskih pristupa o žrtvi i žrtvenom ponašanju posebice u bračnom suživotu. Kardum razlikuje aktivne žrtve od pasivnih te razlučuje ta ponašanja od empatije, altruističnog iskustva, od pomoći i njege ili skrbi. Spremnost na žrtvu i žrtveno ponašanje povezano je s područjem motivacije gdje se ističe važnost razlikovanja motiva pristupanja i izbjegavanja unutar socijalnih odnosa. Kada smo spremni na žrtvu, upravljani motivom pristupanja, dugoročno smo sretniji i imamo stabilnije odnose, kako za nas ili onoga koji se žrtvuje, tako i za onoga za koga se žrtvuje. Taj motiv pristupanja je u snovi podloge izražavanja ljubavi i dobrobiti za zajednicu u kojoj živimo. Kada se pak žrtvujemo kako bismo izbjegli loše posljedice ili iz straha, kratkoročne i dugoročne posljedice su sasvim drugačije kako za onoga koji se žrtvuje, tako i za cijelu zajednicu ili obitelj za koju se žrtvuje. Posljedice su anksioznost, nezadovoljstvo, strah ili depresija. Brojni empirijski nalazi ističu važnost i drugih psiholoških procesa koji posreduju u spremnosti na žrtvu ili izražavanja žrtvenog ponašanja: privrženost, posvećenost i suosjećajnost koji utječu i moderiraju spremnost na žrtvu.

Žrtva u svakodnevnicu je nezaobilazno i nerazdvojno povezana s poniznosti gdje se predavač osvrnuo na Papinu knjigu „Poniznost” u kojoj se na primjeru rada i pisama Doroteja iz Gaze, isprepliću prethodno izneseni procesi. Uz knjigu „Poniznost” predavač je povezao psihološke mehanizme i empirijske nalaze s procesima lažne i ohološću prikrivene duhovnosti i činjenja dobra, ali prema vlastitim mjerilima i isticanjem egoističnih ciljeva, a u tobože službi dobra.

Ljubav pronalazi najbolje rješenje

Četvrte večeri Tjedna braka vrlo interesantno predavanje o gospodarenju novcem u obitelji održala je prof. dr. sc. Elza Jurun s Ekonomskoga fakulteta u Splitu. Iznijela je niz vrlo praktičnih primjera i načina kako s manje novca možemo zadovoljiti svoje potrebe u obitelji i korisno štedjeti, ne postajući rob novca koji je dobar sluga, a loš gospodar. Pokazala je nazočnima kako bilježeći svoje prihode i rashode, možemo planirati kućni proračun i naučiti živjeti na vlastiti, a ne na tuđi račun. Treba se držati pravila da rashodi ne smiju premašiti prihode, kao i biblijskih načela o davanju desetine koji donose blagoslov u naše domove i obitelji. Novac nas najviše usrećuje kad ga darivamo.

Gost pete večeri Tjedna braka bio je mons. don Tomislav Čubelić, katedralni župnik, kanonik, aktivan u pastoralu braka i obitelji. Osvrćući se na pitanje tko je odgovoran za obitelj, naglasio je kako je u braku i obitelji temeljno pitanje vjere i Boga kao kreatora braka. Brak proizlazi iz naravi čovjeka, premda suvremeno društvo dovodi u pitanje i brak i transcenciju. Ako je Tvorac Ljubav na prvome mjestu u braku, ako je obitelj „mala Crkva”, sve će doći na svoje mjesto. Ljubav uvijek može naći najbolje rješenje za sve probleme. Ljubav je dar i povjerenje, ona se njeguje zajedničkom molitvom, sakramentima i zdravim bračnim dijalogom.

A da je tome tako potvrdili su posljednju večer svojim iskustvom bračni par Anđa i Ivica Veža, roditelji četvero djece, baka i djeda već po sedmi put, dugogodišnji voditelji i suradnici Hrvatske zajednice bračnih susreta. Govoreći o braku kao sakramentu, kazali su kako su odlukom za sakrament braka potvrdili svoj cilj da se ljube „kao što je On ljubio nas” i postanu znak Crkve u svijetu, grade svoju ljubav i za nju svjedoče, sudjelujući u životu velike obitelji Tijela Kristova. Jer, kako rekoše, brak je savez ljubavi i vidljivi znak Kristove ljubavi, ljubavi Presvetog Trojstva u svijetu. Brak je postao znak osporavan, istaknuli su, upravo zbog svoje vrijednosti, važnosti i slobode

koju je u njemu moguće ostvariti jer ima li većeg dostignuća nego hrabro i slobodno živjeti po onome što zapravo jesmo i ostvarivati Božju čežnju da budemo par? Ima li što uzvišenije, upitali su se, da svojim jedinstvom, vjernošću obećanim zavjetima, zauzetošću izražavamo snagu para i omogućujemo skladno zajedništvo naše obitelji i tako gradimo bolji svijet?

U nedjelju, 8. veljače, na Svjetski dan braka, na euharistijskom slavlju koje je predslavio don Vjenceslav Kujundžić, mnogi su nazočni parovi oduševljeno obnovili svoje bračne zavjete i odlučili još aktivnije sudjelovati u radu župne obiteljske zajednice. (Anita Strujić)

Čakula s duhovnikom: „Spavanje i akademski uspjeh”

U Studentskom pastoralnom centru bl. Ivana Merza održana je 8. veljače Čakula s duhovnikom na temu „Spavanje i akademski uspjeh”. Doc. dr. sc. Renata Pecotić studentima je ukazala na načine kako poboljšati spavanje u tijeku obrazovanja. Nakon izlaganja don Mihael Prović, povjerenik za mlade, zahvalio je mladima i predavačici. Mladi su se na kraju mogli posavjetovati s doktoricom i družiti se u predvorju kapelice. (DJ)

Blagdan Gospe Lurdske na KBC-u Split

Na blagdan Gospe Lurdske i na 23. svjetski dan bolesnika, 11. veljače, generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović predvodio je euharistijsko slavlje u splitskom Kliničkom bolničkom centru na Firulama, u koncelebraciji s bolničkim kapelanom don Tomislavom Topčićem i ostalim svećenicima. „Božjom providnošću slavimo Svjetski dan bolesnika koji je povezan s blagdanom Gospe Lurdske. Kad se Gospa ukazala Bernardici, rekla je da je ona Bezgrešno Začeće i kao da je već tada bio začetak ovoga blagdana, premda je blagdan puno ranijeg datuma od ukazanja”, kazao je generalni vikar u uvodu te pozdravio sve nazočne liječnike i liječnice, medicinske sestre i ostalo bolničko osoblje, bolesnike i članove njihovih obitelji.

U nastavku propovijedi istaknuo je kako se Blažena Djevica Marija u Lurdu očitovala kao Bezgrešno Začeće, kao dubina, čistoća, koju grijeh i bolest nisu dotaknuli i koja kao takva grešnicima, bolesni-

ma postaje uzor i model, putokaz izlječenja, putokaz prema svome Sinu, prema našem spasenju. „Isus Krist je bolesnicima i osobama koje pate, koliko god nama bilo neshvatljivo, dao poseban dar. Dokle god se nama čini da je bolest patnja, prokletstvo, u Božjim očima to je privilegirano mjesto susreta s Njim.” Nastavio je kako smo kroz bolest i patnje, kroz križ i teškoće blizu Gospodina i tako se ispunjava njegovo obećanje da nije došao zbog zdravih, zbog bezgrešnih, nego je došao zbog grešnih i bolesnih, zbog onih kojima je potrebno izlječenje, spasenje. U svojoj propovijedi podsjetio je kako je Isus došao na svijet, hodao zemljom liječio, izgonio zle duhove i činio dobro ne samo zbog svojih suvremenika, nego je došao i danas k nama koji živimo u ovom vremenu i želi da se to njegovo djelo nastavi i živi kako bismo svi imali priliku osjetiti njegovo milosrđe, ljubav, milost njegove darove izlječenja, spasenja. „Kao članovi Crkve ne možemo živjeti samo za sebe i ne vidjeti patnju i bolest drugoga kraj sebe i ne pomoći potrebnima.” Osvrnuvši se na Svjetski dan bolesnika, mons. Miroslav Vidović istaknuo je kako je bolnica najbolje mjesto za proslavu toga dana jer, kako je naglasio, to je mjesto patnje, ali isto tako i povlašteno mjesto Gospodinove prisutnosti. Dodao je kako u bolnicama nisu samo bolesnici, nego i oni koji brinu o bolesnicima na poseban mističan način, a da možda toga nisu ni svjesni čine ono što je Gos-

podin činio. „Pa zar liječnik, liječnica, medicinska sestra i svi oni koji se trude oko zdravlja pacijenata i bolesnika – zar oni nisu jedno čudo Božje? Mi se puno vežemo na izvanredna čudesa koje Bog čini. Upravo u Lurdu postoji jedna liječnička komisija koja iz čitavoga svijeta ispituje čudesna ozdravljenja s posebnom Božjom intervencijom, neobjašnjiva čudesa, ozdravljenja, ali ima tolikih svakodnevnih malih čuda jer Gospodin je izabrao pojedine da budu njegovo čudo, da budu čudesni i da njegovo ozdravljenje donose drugima.” Završavajući homiliju, don Miroslav je uputio prisutne na Papinu poruku za Svjetski dan bolesnika kojom papa Franjo poziva na ‘mudrost srca’. Mudrost srca, pojasnio

je mons. Vidović, znači „prepoznati brata i sestru u drugome, da nam ne budu u svojoj potrebi teret, nego radost pa čak kad u tome treba služiti i poniziti se i u tome prepoznati radost.”

Na kraju euharistijskoga slavlja dušobrižnik KBC-a Firule don Tomislav Topčić zahvalio je generalnom vikaru na poticajnim riječima i pozvao prisutne vjernike da se svojim molitvama uključe od 18. veljače u molitvu za spas nerođenih, prestanak abortusa u Hrvatskoj i za medicinsko osoblje. Molitvu organiziraju Udruga „Betlehem” iz Splita i inicijativa „40 dana za život”. Sv. misa i klanjanje u kapeli sv. Josipa svakoga je dana od 16 do 18 sati, a ispred rodilišta svakoga dana od 6:30 do 18:30 sati. (ZA)

Prvi redovnički zavjeti s. Marije Ane od Gospe Žalosne

Godinom posvećenoga života, koju je papa Franjo proglasio u vremenu od 30. studenoga 2014. do 2. veljače 2016., solinska je Župa Gospe od Otoka bogatija za još jedno redovničko zvanje. Naime, nakon novicijata u trajanju od četiri i pol godine u samostanu Vječnih klanjateljica Presvetoga Oltarskog Sakramenta u Napulju Solinjanka Elizabeta Mihalj položila je 14. veljače svečane prve zavjete uzevši pritom ime sestra Marija Ana od Gospe Žalosne. Na isti dan zavjete je položila i Zagrepčanka Bernarda Vučemil uzevši ime sestra Marija Gabrijela od Utjelovljene Riječi. Elizabeta i Bernarda, odnosno sestre Ana i Gabrijela, postale su time još dvije Hrvatice u redu Vječnih klanjateljica kojemu se prije njih pridružila Splitska Ljubica Gluić, sestra Janja.

Članice su ovoga reda monahinje koje žive prema augustinskoj reguli. Sam red utemeljila je blažena Marija Magdalena od Utjelovljenja u Rimu 31. svibnja 1807. godine. Njena nasljednica Josipa 1828. godine utemeljuje napuljski samostan. Danas ove redovnice imaju svoje četiri kuće: u Napulju, Betlehemu, Sortinu (Sicilija) i Cartocetu (u blizini Ancone) u kojima je sedamdeset sestara.

Naša Solinjanka Elizabeta Mihalj rođena je 10. rujna 1993. kao peto od sedmero djece u obitelji Ante i Jasmine. Prvi kontakt s ovim redovnicama

ostvarila je na hodočašću u Svetu Zemlju 2009. godine. Prema vlastitim riječima nakon vremena iskustva u napuljskom samostanu zaljubila se u štovanje Presvetoga Oltarskog Sakramenta te se ulaskom u novicijat pridružila brojnim mladim redovnicama koje ovaj red čine još privlačnijim za mlade osobe s pozivom. Neprestano dvadesetčetverosatno klanjanje i molitva za sve kršćanske potrebe, a posebno za bogoslove i svećenike odlike su ovoga reda.

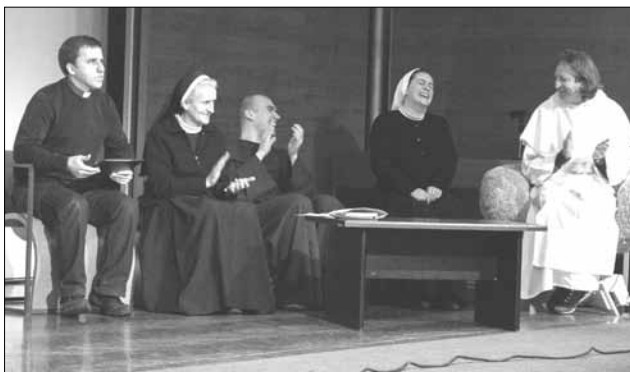
U vedrom i radosnom ozračju po kojemu je ovaj samostan poznat u Napulju, a preko hrvatskih sestara i na našem području Župa Gospe od Otoka i svi njeni župljani u sestri Mariji Ani dobili su svoju predanu moliteljicu. (Mario Matijević)

„Redovnici nastupaju”

U velikoj dvorani Nadbiskupskoga sjemeništa održana je 17. veljače još jedna tribina Hrvatskoga nadzemlja koja je ovog Valentinova bila posebno inovativna. Naime, susret se nije održao u srijedu,

već u utorak, jer je Pepelnica pala na treću srijedu, a čak ni tema nije bila „Valentinovo s Nadzemljem”, već „Redovnici nastupaju”. Mladima iz Nadzemlja ove je godine bio cilj mladima približiti i predstaviti

redovnike i redovnice kroz humoristične kvizove, zadatke i igre. Redovnici koji su se predstavili bili su don Anto Adžamić (salezijanac), sestra Klara Pavlović (šibenska franjevka), fra Ivan Đuzel (franjevac), sestra Elizabeta Glasnović (sestra milosrdnica) te pater Jozo Ćirko (dominikanac).

Don Anto je predstavio sebe i svoj red malim kvizom o don Boscu. Kao karizmu salezijanskoga reda don Anto je istaknuo poziv da bude otac siromašnoj mladeži. Budući da je iz Bosne, a Bosanci slove kao dobri humoristi, don Anto je ispričao par viceva na opće oduševljenje svih prisutnih.

Sestra Klara dobila je zadatak da zbor nadzemljašica nauči pjevati jedan tekst na svima dobro znanu melodiju, pa je tako cijela dvorana ustala na noge i jednoglasno pjevala stihove pjesme „Da mi je biti časna”. Časno znanje o redu šibenskih franjevki sv. Klare provjerili smo u kvizu u kojem je na sva pitanja točno odgovorila. Kasnije je s publikom podijelila svoje dojmove o posvećenome životu i rekla je kako je iznimno sretno kao časna.

Fra Ivan Đuzel, mladi franjevac koji još nije položio vječne zavjete, kao karizme franjevac posebno je istaknuo siromaštvo i rad s mladima. Publici se predstavio kvizom raspoznavanja životinja sa zadatkom da gvardijana nagovori da proda skupog audija i prehrani siromašne. Uslijedilo je sveopće oduševljenje jer je nadzemljaš Aljoša zaprosio svoju djevojku Ivonu.

Sestra Elizabeta Glasnović, koja pripada redu milosrdnica sv. Vinka Paulskog, kazala je kako je njihova karizma brinuti se o ostavljenoj djeci i bolesnicima. Sestra Elizabeta zaigrala je pantomimu te se našla na ispitu strpljenja kada je morala njegovati starca kojeg je utjelovio Marin Periš. Nakon igara kazala nam je da je ušla u samostan sa samo 15 godina i preporučila mladima da sv. misu pohađaju svaki dan.

Posljednji se predstavio pater Jozo rekavši da je karizma reda kojemu pripada brinuti se za one koji su na rubu društva. Pater Jozo započeo je radom s ovisnicima, a nakon toga u Madridu s beskućnicima; trenutno u Splitu obnaša funkciju župnika. Uslijedile su igre „izazova čistoće” i brzo pripremljenih propovijedi na koje su svi nazočni u dvorani reagirali velikim pljeskom.

Na kraju susreta mladima je zahvalio don Michael Prović, povjerenik Ureda za mlade. Susret je pjesmom animirao VIS Dominik, a Nadzemlje je prikazalo svoj filmić „Iza kamere” i dobro nasmijalo publiku. Mladi su se ostali družiti u atriju Sjemeništa uz prigodni domjenak. (DJ)

Pepelnica u splitskoj prvostolnici sv. Dujma

„Započinjemo korizmeno četrdesetodnevno vrijeme koje moramo osobno i zajednički iskoristiti i u ljudskom i u vjerničkom smislu. Vrijeme koje je pred nama ne želimo ograničiti, nego ga želimo predati Gospodinu i reći mu: ‘Bože, znamo da želiš nešto s nama i za nas. Te tvoje želje želimo osluški-vati i slijediti’, no treba nam otvorenosti”, kazao je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvo-deći koncelebrirano euharistijsko slavlje s obredom pepeljenja na Čistu srijedu – Pepelnicu, 18. veljače, u splitskoj prvostolnici sv. Dujma.

Govoreći o korizmi istaknuo je važnost i potrebu pronalaska, smisla i načina njezinoga doživljavanja i proživljavanja. U homiliji nadbiskup je naglasio kako se u životu moramo vezati za čvrsti temelj, no

to nam ne može dati nam potpunu sigurnost i sačuvati život jer je prolazno i ne nosi život. Spomenuo je čin pepeljenja kao znak i simbol prolaznosti i smrt-nosti, no naglasio je kako to nije čovjekova prava i konačna dimenzija: „Čovjek je nešto drugo što tre-

bamo otkriti, a to se ne otkriva vezanjem i oslanjanjem na stvari, uspjehe, užitke, na moć, na vlast jer sve je to prolazno i smrtno. Pored vlastite smrtnosti i ograničenosti potrebno je otkriti dimenziju ljubavi kojom smo ljubljani. Ta nova dimenzija prisutna je u gesti pepeljanja. Pepeo je obilježen znakom križa koji izražava dubinu našega života: da smo ljubljani po križu koji je izraz Božje ljubavi za nas.” Nadbiskup je istaknuo kako je korizma vrijeme dubljega

povezivanja s Božjom riječju, ali i otkrivanja razgovora s njom: „Otkriti da smo nas kroz svoju riječ Bog ljubi znači s njom se vezati te se staviti u odnos povezanosti s Bogom i bližnjima. Kada otkrijemo koliko nas Bog ljubi, onda je sve drugo osvijetljeno, vrednovano i spašeno. Božja nam je ljubav darovana, treba je samo prihvatiti.”

Misno je slavlje pjevanjem uzveličao katedralni zbor pod ravnanjem don Šime Marovića. (ZA)

Nadbiskupijska vjeronaučna olimpijada i natjecanje iz vjeronauka

Nadbiskupijska vjeronaučna olimpijada osnovnih i srednjih škola Splitsko-makarske nadbiskupije održana je 19. veljače 2015. godine u Zdravstvenoj školi u Splitu. Nakon školskog i međuškolskog natjecanja na nadbiskupijskoj razini sudjelovalo je 20 osnovnoškolskih i 10 srednjoškolskih ekipa. Na natjecanju su sudjelovale po jedna ekipa iz osnovne i srednje škole iz Hvarske biskupije. Svaku školu predstavljala je ekipa od četiri učenika. Tema ovogodišnjeg natjecanja bila je Drugi vatikanski koncil.

Svim sudionicima Olimpijade riječ dobrodošlice uputila je ravnateljica Zdravstvene škole Mirjana Kurtović koja je izrazila zadovoljstvo što je njena Škola imala čast organizirati natjecanje iz vjeronauka koje je u uskoj vezi s plemenitim zanimanjima za koja se odgajaju i obrazuju njihovi učenici. Okupljenima se obratio i predstojnik splitske podružnice Agencije za odgoj i obrazovanje gospodin Vlade Matas i pozvao nazočne da ovo natjecanje dožive kao susret i poziv na velika djela.

Kulturno-umjetnički program započeo je pjevanjem državne himne u izvedbi učenica Zdravstvene škole pod ravnanjem gospođe Nediljke Petrovski. Molitvom, pjesmom i recitacijama organizatori su unijeli radosno ozračje u natjecanje. Poseban odjek na sudionike imao je scenski prikaz u kojem su učenici na duhovit način predstavili sva zanimanja Zdravstvene škole i povezali ih s temom natjecanja. Svoju pastirsku riječ uputio je splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić koji je vjeroučenike pozdravio kao kreatore i sudionike Drugoga vatikanskog sabora i pozvao ih da te vrednote unesu u međuljudske odnose kako bi usvojene informacije postale himna životu i našoj domovini. Predsjednik Povjerenstva vjeroučitelj Nikola Milanović predstavio je natjecateljske ekipe te ih upoznao s pravilima Vjeronaučne olimpijade. Potom je uslijedilo natje-

canje koje se sastojalo od pisanog testa, tombole i kviza „Tko želi biti Isusov milijunak?”

Završivši pisanje testova, vjeroučenici su se okrijepili sendvičima i sokovima. Potom su vjeroučenici osnovnih škola u pratnji nekoliko profesora domaćina pohodili jezgru grada Splita, dok su srednjoškolski natjecatelji u prostorima škole upoznati s osnovnim zanimanjima Zdravstvene škole i medicinskim umijećima za koje se učenici osposobljavaju. U isto vrijeme mentori i članovi Povjerenstva ispravljali su testove. Uslijedilo je nestrpljivo iščekivanje rezultata. Trideset učenika pojedinačno je nagrađeno knjižicom „Bog u metrou” za najbolje riješeni test. Vrijedno je napomenuti da su tri učenice iz osnovnih škola riješile stopostotno pisani test. Igra „tombola”, u kojoj su sudjelovale istovremeno sve ekipe, pokazala je izvrsno znanje učenika i osnovnih i srednjih škola. U završnoj igri „Tko želi biti Isusov milijunak?” sudjelovalo je po pet najuspješnijih ekipa osnovnih i srednjih škola koje su dale pobjednike ovogodišnje Vjeronaučne olimpijade.

Prvo mjesto osvojila je ekipa Osnovna škola Kneza Trpimira iz Kaštel Gomilice koju je pripremila vjeroučiteljica Zdenka Krokarić s postignutih 96,50 bodova. Zatim slijede Osnovna škola Tučepi iz Tučepi pod vodstvom vjeroučiteljice Marine Ši-

mić (95 bodova) i Osnovna škola Stjepana Radića iz Imotskoga pod vodstvom s. Filipe Smoljo (93,25 bodova). U kategoriji srednjih škola prvo mjesto osvojila je Nadbiskupijska klasična gimnazija „Don Frane Bulić” iz Splita pod vodstvom s. Petre Šakić s 95,75 bodova. Drugo mjesto osvojila je II. gimnazija iz Splita pod vodstvom s. Dolores Brkić (87 bodova) dok je treće mjesto zauzela Srednja škola Ivana Lucića iz Trogira pod vodstvom vjeroučiteljice Anite Vuletin (64,50 bodova).

Sve su ekipe dobile priznanja o sudjelovanju na natjecanju, a Katehetski ured Splitsko-makarske nadbiskupije posebno je nagradio prvih pet ekipa

vrijednim knjigama. Na završetku Nadbiskupijske vjeronaučne olimpijade predstojnik don Josip Periš čestitao je pobjednicima i zahvalio se vjeroučenicima, njihovim mentorima, domaćinima i članovima Povjerenstva. U godini pedesete obljetnice Drugog vatikanskog koncila ovogodišnji olimpijci pokazali su odlično znanje o toj temi, ali i mnoštvo drugih kvaliteta po kojima se prepoznaje vjeroučenik. S nestrpljenjem iščekujemo rezultate iz cijele Hrvatske da vidimo hoće li još neka ekipa osim prvoplasiranih sudjelovati na državnom natjecanju koje će se održati od 8. do 10. travnja ove godine na Krku. (Marina Šimić)

Održan molitveni susret Bogu posvećenih osoba

U Godini posvećenog života u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu održan je 21. veljače 2015. molitveni susret redovnika, redovnica i Bogu posvećenih laika Splitsko-makarske nadbiskupije koji je predvodio mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski. Na molitvenom susretu sudjelovalo je oko 150 Bogu posvećenih osoba među kojima su bili provincijal fra Joško Kodžoman, provincijalke, časne sestre, franjevci, dominikanci, isusovci, bogoslovi i kandidatice.

Molitveni susret započeo je redovničkom himnom „Zoveš me, Bože”, a zatim je mons. Marin Barišić uveo u molitveni dio govoreći kako svaka godina ima svoj hod, pa tako i ova Godina posvećenoga života. „Sada se nalazimo u vremenu korizme, a korizma je vrijeme od pepela do uskrsnuća, vrijeme kada se katekumeni pripremaju za krštenje koje je temelj svakoga vjernika. Vi ste, braćo i sestre, Bogu posvećene osobe kojima je zavjetovanje drugo krštenje”, rekao je nadbiskup pojasnivši kako to drugo krštenje znači radikalnije življenje temeljnoga krštenja. Ustrajnim i osobnim otkrivanjem krštenja zavjeti postaju životni i plodni, a aktivnosti i djelovanje se povećavaju. „Želio bih da u ovoj godini svatko u svojoj zajednici otkrije Božju ljubav i tu ljubav donosi riječima i gestima drugima oko sebe”, zaključio je nadbiskup Barišić.

Prvi dio molitvenoga susreta bilo je predstavljanje loga Godine posvećenoga života. Razmišljanja vezana uz tumačenje logoa odnosila su se na vodu, golubicu nad vodom, tri zvijezde (ispovijedanje vjere, znak bratstva i služba ljubavi), globus u obliku poliedra, posvećeni život u Crkvi, te evanđelje, proštvo i nadu. Razmišljanja su čitali s. Antonija DeLonga (milosrdnica) i fra Jerko Kolovrat (franjevački bogoslov). Logo je izrađen u dijelovima od stiropora i tako su ga u svečanoj procesiji redovnici i redovnice donosili pred oltar gdje su ga slagali u cjelinu. Nadbiskup Barišić na početku je drugoga dijela molitvenoga susreta izložio Presveti Sakrament, a molitvena razmišljanja sadržavala su molitvu zahvale za pozvane, molitvu mladih za Bogu posvećene osobe, molitvu za obitelji i nova duhovna zvanja, molitvu za obnovu redovničkih zavjeta. (FD)

Nadbiskup Barišić u pastirskom pohodu župi Runovići

Nadbiskup Marin Barišić bio je 23. veljače 2015. u pastirskom pohodu Župi Gospe od Karmela – Runovići. Došavši u župu u poslijepodnevним satima, nadbiskup je u pratnji župnika fra Mladena Prolića i

svoga tajnika don Nikole Mikačića posjetio Dom za starije i nemoćne „Sv. obitelj” gdje se susreo s osobljem i korisnicima Doma.

U župnoj crkvi Gospe od Karmela, koja je bila ispunjena vjernicima svih uzrasta, od najmlađih do najstarijih, nadbiskup Barišić predvodio je u 18 sati sveto misno slavlje. U ime župljana Ines Biočić je izrazila nadbiskupu dobrodošlicu, a prošlogodišja krizmanica Nikolina Kuštra predala cvijeće.

U propovijedi nadbiskup je govorio o korizmu kao vremenu u kojem smo pozvani postiti, moliti i činiti djela ljubavi te otkriti bogatstvo svojega kršćanskog života koje proizlazi iz primljenog sakramenta krštenja. Post i djela ljubavi u korizmu potiču

nas da u svojim bližnjima prepoznamo svoju braću i sestre, one kojima ćemo činiti djela ljubavi.

Tijekom sv. mise pjevao je mješoviti župni zbor pod vodstvom voditeljice Marije (Maje) Biočić. Na kraju sv. mise župnik fra Mladen je zahvalio Gospodinu Bogu za ovaj milosni korizmeni dan, a zatim i ocu nadbiskupu za njegov pohod župi Runovići te njegovu generalnom vikaru mons. Miroslavu Vido- viću koji je tjedan dana prije, 16. veljače, obavio vizi- tu župnog ureda. Otac nadbiskup izmolio je molitvu za pokojne župljane. Po završetku sv. mise imali su se priliku s ocem nadbiskupom fotografirati mini- stranti, članovi zbora, članovi Kulturno- umjetničke udruge „Novae” te pojedini vjernici. Župljanke Ma- tija Jukić i Smilja Vodanović ocu nadbiskupu zakan- tale su nekoliko stihova iz Gospina plača.

Nakon slavlja svete mise uslijedila je večera u žu- pnoj kući na kojoj su bili i članovi župnih vijeća, vo- diteljice mješovitoga župnog zbora i zbora mladih, predstavnici Frame, franjevačkoga svjetovnog reda, krizmanika te predstavnici Općine Runovići. (fra Mladen Prolić)

Korizmena duhovna obnova svećenika u Vepricu

Ovogodišnja korizmena duhovna obnova za sve- čenike Splitsko-makarske nadbiskupije održana je srijedu, 25. veljače 2015. U Marijanskome svetištu u Vepricu okupilo se više od stotinu svećenika. Susret je započeo u kapeli u 9,30 pokorničkim bogosluž- jem koje je predvodio don Tomislav Čubelić, župnik katedralne župe u Splitu. U svome razmatranju don Tomislav se osvrnuo na Gospodinovu prispodobu o farizeju i cariniku koji mole u hramu. „Jesmo li po- put farizeja, slijepi i ispunjeni sobom, ili smo poput carinika skrušeno priznali svoju grešnost i iskusili Božju ljubav?” upitao se don Tomislav te naglasio kako farizej ne zna da je krivica u njemu, dok carini- ka krik savjesti čini sposobnim primiti Božju ljubav. Pred Bogom možemo priznati svoju grešnu stranu i biti sigurni da se On prema nama nije promijenio. Nakon uvodnog razmatranja svećenici su imali mo- gućnost za sakrament pomirenja.

U 10 sati splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić započeo je euharistijsko slavlje u kon- celebraciji s nazočnim svećenicima. Nadbiskup se u homiliji osvrnuo na primjer proroka Jone kojemu dolazi Božja riječ. On bježi od nje, ali se ipak obra- ća i odlazi u Ninivu. Jona je Ninivljanima bio znak Božjega milosrđa, a to se milosrđe očitovalo u puni-

ni u Isusu Kristu. Znak, dakle, treba voditi do ljubavi i milosrđa. Potrebno je učiniti ono što je Jona učio: povratio se, obratio. Naša Niniva je naša životna stvarnost gdje smo poslani biti svećenici Isusa Kri- sta: to su naši krizmanici, naše obitelji, naši vjernici i nevjernici. Kada postupamo strogim legalizmom, odbijamo druge od evanđelja i postajemo nemilo- srdni. Samo ako se obratimo, možemo naviještati milosrđe Božje. Opraštajući drugima, možemo im biti znak i ohrabrenje. Upravo je molitva znak da računamo na milosrđe Božje. Mnogi će vjernici vi- djeti da su bježali od riječi Božje, a milosrđe će ih potaknuti da potraže Boga, tražit će Jonu – sveće- nika. Samo obraćeni Jona mogao je biti poziv i znak Ninivljanima. Vjernici vide u nama Jonu koji će im pomoći da nađu Božju ljubav, a to se na osobit na- čin događa u sakramentu pomirenja. Nadbiskup je posebno preporučio svim svećenicima da pročitaju enciklike sv. Ivana Pavla II.: „Redemptor hominis” (Otkupitelj čovjeka) i „Dives in misericordia” (Bo- gat milosrđem), jer one na izvrstan način govore upravo o ovom Božjem milosrđu.

Nakon euharistijskoga slavlja i kratke stanke za osvježenje, rekolekcija je nastavljena u velikoj dvo- rani svetišta. Na dnevnom redu radnoga dijela bila

su dva predavanja te nekoliko kratkih obraćanja. Povodom Godine posvećenoga života dvoje redovnika su pod okvirnim naslovom „Različiti su darovi, a jedan je Duh” iznijeli svoja iskustva i svoja viđenja života i djelovanja u redovničkim zajednicama. Prvo je predavanje održao don Mihovil Kurkut, SDB, salezijanac, župnik Župe Pomoćnice Kršćana na Kmanu u Splitu. O temi „Redovnička karizma svjedočena u mjesnoj Crkvi” don Mihovil je pošao od svojeg iskustva redovničkog poziva koji se dogodio njegovim osobnim obraćenjem i ulaskom u salezijansku zajednicu, zatim se osvrnuo na različite darove Duha što ih Bogu posvećene osobe primaju te naglasio važnost autentičnoga življenja karizmi u današnjemu vremenu. Drugo je predavanje pod naslovom „Pozvani i poslani za dobro čitava Kristova tijela” pripremila časna sestra Natanaela Radinović, članica Franjevačke provincije školskih sestara Krista Kralja u Splitu. Ona djeluje kao vjeroučiteljica u Sinju. Budući da je zbog bolesti bila spriječena osobno doći na susret i svjedočiti pred svećenicima, njezino je predavanje pročitao pastoralni vikar dr. Nediljko Ante Ančić koji je i animirao radnim djelom susreta. Sestra Natanaela kratko je predavanje razradila u nekoliko točaka. Započela je pregledom povijesnih korijena svoje redovničke zajednice u splitskom samostanu na Lovretu. Zatim je naglasila da nije lako pomiriti „naizgledne suprotnosti koje živimo: biti u svijetu, ali ne i od svijeta; živjeti u slobodi koja tuđu volju stavlja ispred svoje; u napetosti između želje za osobnim ostvarenjem i zajedničkog života; između Marte i Marije u sebi – kontemplacije i akcije; redovničke zajednice i svijeta”. U današnjoj krizi zvanja redovništvo se, i ne samo ono, suočava s brojim stranputicama i zamkama (komformizam, aktivizam bez duhovnosti i dr.) što je izazov u traženju i jačanju pravog identiteta te mudrijeg razlučivanja kako biti i što činiti. Naglašava kako joj se čini „da se previše potencira pitanje što želimo činiti, a

nedostatno što želimo biti”. Iznijela je i svoja zanimljiva iskustva iz vjeronaučne prakse i rada s učenicima u školi ističući da je dobra suradnja između sestre i svećenika „dobitna kombinacija” u radu s mladima.

Osim nekoliko kratkih pitanja i dopuna, predavanja nisu izazvala veću raspravu. Čini se da su se svećenici na određeni način prepoznali u osobama posvećenoga života i onome što su u izlaganjima čuli. Zatim se nazočnima obratio generalni vikar mons. Miroslav Vidović s vijestima i uputama iz Nadbiskupije. Potaknuo je svećenike da animiraju vjernike za hodočašće na susret s papom Franjom u Sarajevu (6. lipnja), najavio nadbiskupijsko hodočašće u Španjolsku (u suradnji s putničkom agencijom Ichtis travel) koje će se održati ujesen ove godine povodom pet stotina godina rođenja sv. Terezije Avilske. Spomenuo je veliki broj zahtjeva koje su župnici uputili nadbiskupiji da financijski pomogne pri legalizaciji župnih objekata te zamolio dekane da u predviđenom terminu (11. ožujka) organiziraju izbore za Prezbitersko vijeće te izvijeste o izabranim predstavnicima. Pastoralni vikar dr. Nediljko A. Ančić pozvao je svećenike da do kraja veljače pošalju svoje odgovore na Sinodsko izvješće i priloženi Upitnik, obavijestio je nazočne o održavanju IV. pastoralno-katehetskog kolokvijuma (Zagreb, 3-4. ožujka) na kojemu će sudjelovati 12 predstavnika iz naše nadbiskupije i preporučio sudjelovanje na Drugom nacionalnom susretu hrvatskih katoličkih obitelji na Trsatu (19. travnja). U svojoj zaključnoj riječi nadbiskup je pozdravio našega svećenika don Nikolu Juračića koji je nakon dugogodišnjega djelovanja među Gradišćanskim Hrvatima u biskupiji Željezno (Austrija) otišao u mirovinu te se vratio u Hrvatsku i živi u svome rodnom kraju. Izvijestio je o pastoralnom pohodu Imotskom dekanatu tijekom korizme, preporučio svim župnicima da aktivno prate događanja oko pripreme sinode o obitelji i ondje gdje je

moguće, osnivaju obiteljske molitvene zajednice. Nakon Izvanredne biskupske sinode koja je održana prošle godine, XIV. redovita biskupska sinoda zasjedat će u listopadu ove godine u Rimu i raspravljat će o temi „Poziv i poslanje obitelji u Crkvi i suvremenom svijetu”. Nadbiskup Barišić je ohrabrio svoje svećenike da tijekom korizmenoga vremena ne žale truda kako bi u duhovnom hodu vlastitog obraćenja i usmjerenja života prema Isusu Kristu dostojno molitveno i sakramentalno pripremili sebe i svoje vjernike za slavlje velikoga vazmenog otajstva. U tu svrhu valja njegovati postojeće pobožnosti u župama, ali i biti otvoren i za nova duhovna osvježanja.

Pozvao je sve da u duhu svećeničkoga zajedništva dođu na Veliki četvrtak na euharistijsko slavlje posvete ulja u našu katedralu te zahvalio domaćinu don Miji Šurlinu kao i ostalima koji su sudjelovali u pripremi ove duhovne obnove.

Međunarodna katolička organizacija za pomoć „Kirche in Not” iz Königsteina (Njemačka) darovala je našoj nadbiskupiji veći broj knjižica za djecu „Bog govori svojoj djeci. Tekstovi iz Biblije”. Nazočni su svećenici mogli za svoje pastoralne potrebe besplatno uzeti određeni broj primjeraka. Susret je završen zajedničkim objedom u blagovalištu svetišta. (N. A. Ančić/N. Mikačić)

Relikvije sv. Terezije Avilske u Župi sv. Mihovila na Kamenu

U Župu sv. Mihovila na Kamenu 26. i 27. veljače došle su relikvije sv. Terezije Avilske u sklopu 500. obljetnice njezina rođenja i Godine posvećenoga života. Tom je prigodom splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić zajedno s generalnim vikarom don Miroslavom Vidovićem 27. veljače posjetio župu Kamen i sudjelovao u molitvi pred relikvijama svete. Nadbiskup je kratko pozdravio okupljene vjernike te istaknuo važnost sv. Terezije kao svete koja je nadišla svoje ograničenosti, sumnje, svoju noć i koja je imala duboko iskustvo Boga, što i svjedoči njezin usklik: „Samo Bog dostaje!” „Otkriti to bogatstvo u Bogu znači otkriti sebe. Zato je čovjek velik ako otkrije sebe u svjetlu koje Bog ima o njemu. I kada čovjek uspije to izgovoriti poput sv. Terezije Avilske, uvijek na ograničen način otkrivajući svoju veličinu, otkriva i veličinu bližnjega, svoga poziva, otkriva veličinu Crkve našega vremena u kojem smo pozvani svjedočiti.”

U nastavku nadbiskup je iskazao zadovoljstvo što su svetičine relikvije došle u Split u vrijeme korizme „kada je svatko pozvan na svoj način vidjeti tko je i što je, kad je svatko pozvan pročistiti sebe i vidjeti ono što mu je previše i što ga guši i ograničava u životu i kada bi trebalo dati više prostora Bogu i njegovoj riječi”. Dodao je kako je dolazak svetičinih relikvija ohrabrenje i poziv svima da bi svatko od nas mogao reći u svome hodu kroz svoje tame kako je samo Bog dovoljan. Napomenuo je kako ima razloga da je sv. Terezija Avilska došla u Split i u ovu župu. „Jedan od tih razloga je taj što četiri njezine kćeri – sestre Gabrijela, Mihaela i Estera Mladineo i Edita Majić – potječu iz našega Splita i nalaze se

u Avili”, istaknuo je nadbiskup i dodao kako se ove godine organizira hodočašće Splitsko-makarske nadbiskupije u Španjolsku, gdje će se posjetiti mjesto svetičina rođenja, Avila, te samostan sv. Josipa koji je svetica osnovala, a u kojemu se nalaze četiri djevojke iz Splita.

Na kraju nadbiskup je rekao: „Neka nas sv. Terezija prati na našem putu, hodu, hodočašću kroz korizmu do našeg Uskrsa koji ćemo proslaviti na plodan način poslije korizme i kako bismo mogli reći: ‘Koga ja imam, Gospodine, osim tebe!’” Program molitve nastavio je voditi župnik o. Anto Knežević, a relikvije su istog dana u poslijepodnevnom satima nastavile put prema Karmelu sv. Ilije. (NM)

Hodočašće mladih Splitsko-makarske nadbiskupije u Rim, Padovu i Asiz

Ured za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije organizirao je od 5. do 10. ožujka hodočašće u Rim za studente i mlade. Voditelj hodočašća bio je don Mihael Prović, povjerenik Ureda za mlade i studentski kapelan. Hodočasnici su prvo posjetili Padovu u kojoj se nalazi svetište sv. Leopolda Bogdana Mandića, bazilika sv. Justine, djevice i mučenice i bazilika sv. Antuna Padovanskog. Potom je uslijedio posjet Rimu i svim njegovim znamenitostima. Najvažniji dio hodočašća bio je susret sa svetim ocem papom Franjom na molitvi Angelus (Anđeo Gospodnji) koju papa sa vjernicima moli svake nedjelje u 12 sati. Papa Franjo, sa svoga prozora u Apostolskoj palači, pozdravio je oko trideset tisuća hodočasnika koji su došli na Trg sv. Petra da bi se susreli i molili s njim. Naša grupa hodočasnika

bila je prepoznatljiva po žutim kapama i hrvatskim zastavama.

Nakon obilaska Rima uputili smo se prema Asizu i svetištu sv. Franje, nakon kojeg smo krenuli svojim kućama. (Duje Gale)

Nadbiskupijski stručni skup za vjeroučitelje u Splitu

„Vjeronauk kao mjesto inkulturacije vjere” – naziv je okvirne teme drugog ovogodišnjeg Nadbiskupijskoga stručnog skupa za vjeroučitelje u školi u organizaciji Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije i splitske podružnice Agencije za odgoj i obrazovanje, održanog u subotu, 7. ožujka u prostorijama Nadbiskupijskog sjemeništa u Splitu. Na skupu je sudjelovalo oko 250 vjeroučitelja iz Splitsko-makarske nadbiskupije i Hvarske biskupije koji su imali prigodu kroz dva tematska predavanja i jednu radionicu promišljati o postmodernom vremenu i inkulturaciji vjere u vjeronaučnoj nastavi.

Nakon molitvenog dijela koji su pripremile i predvodile vjeroučiteljice iz Osnovne škole Ante Starčevića u Dicmu, sve nazočne vjeroučitelje pozdravio je don Josip Periš, predstojnik Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije, ističući kako

je školski vjeronauk pozvan uprisutnjujući evanđelje prodrijeti u područje kulture. Taj proces inkulturacije je uvijek dvosmjernan, u smislu dijaloga između vjere i kulture te uzajamnoga primanja i davanja. Riječima podrške i ohrabrenja u pozdravnom govoru okupljenim vjeroučiteljima obratio se i splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić. Njegova poruka išla je u smjeru pronalaska načina osluškivanja Božje riječi u aktualnom trenutku kako bi lakše mogli doći do uma i srca vjeroučenika.

Nakon uvodnoga dijela uslijedilo je prvo predavanje na temu „Izazovi postmoderne” koje je održao prof. dr. Ilica Žižić, pročelnik katedre liturgike na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu. Kao dobar poznavatelj kulturne antropologije prof. Žižić je na stručan i detaljan način objasnio fenomenologiju postmodernoga vremena i njegov utjecaj na razmišljanje i ponašanje današnjega čovjeka. Prema njegovim riječima za razliku od moderne koja se oslanjala na razum i razvoj tehnike, postmoderna relativizira velike religijske priče te se odbacujući ideju vječne istine, opire humanizmu i svim velikim idejama koje su do sada gradile zapadnu kulturu. Postmodernistički duh jaku misao zamjenjuje onom slabom, te od čovjeka kao racionalnoga bića stvara subjekta ugođe koji svoju duhovnost gradi na sinkretizmu ezoterijskog mističizma, svjetovne religioznosti i konzumerizma. Pred izazovima postmo-

derne i njezinih zahtjeva za nenametljivom, simpatičnom i osobnom duhovnošću, Crkva se ne smije zatvarati u „bedemsko kršćanstvo”, već treba pronalaziti nove oblike preoblikovanja kulturnoga koda postmoderne kako bi današnjem čovjeku približila evanđeosku poruku na njemu razumljiv način, zaključio je prof. Žižić.

Nakon dinamične i zanimljive rasprave, te kraće stanke uslijedilo je i drugo predavanje koje je održao prof. dr. Ilica Pažin, profesor katehetike i religiozne pedagogije na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Đakovu i predstojnik Nacionalnoga katehetskog ureda HBK-a. U predavanju, koje je bilo naslovljeno „Vjeronauk u školi kao mjesto inkulturacije vjere”, prof. Pažin pokušao je odgovoriti na pitanje što je to inkulturacija te na koji način vjeronauk može progovoriti o dijalogu kršćanske vjere i suvremene kulture. Definirajući inkulturaciju kao ulaženje vjere u najdublje pore ljudskog života, te praktični

zaključak teološkog promišljanja po kojem je Krist jedino spasenje, Pažin je zahtjev nove evangelizacije i vjerskog odgoja utemeljio na principu izbora dobrog i nenametnutog govora o Bogu. Rađanje novih kultura ne treba u nama stvarati strah od baratanja novim kulturnim paradigmama, već prenošenjem „starih priča” novim jezikom trebamo uroiniti u izazove suvremenoga svijeta i otkriti u našim učenicima autobiografsku sliku Boga. U tom smislu trebamo prihvatiti i pojam individualizacije kao dubinsku čovjekovu težnju za smještanjem samoga sebe u okrilje svetoga, kazao je prof. Pažin.

Nakon još jedne plodne rasprave, nakon održanog predavanja i važnih obavijesti iz Katehetskog ureda i Agencije za odgoj i obrazovanje, vjeroučitelji su sudjelovali na deset pedagoških radionica (osam za osnovnu i dvije za srednju školu) s konkretnim primjerima inkulturacije vjere u nastavi vjeronauka. (Petar Kelvišer)

Projekt Hrvatskoga katoličkog radija „Korizma u novom ruhu”

„Korizma u novom ruhu” novi je projekt Hrvatskoga katoličkog radija koji za cilj ima motivirati mlade zborove diljem Hrvatske da njeguju i ne zane mare veliko bogatstvo hrvatske pučke i zvorske glazbe. Autorska ekipa emisije HKR-a „Sacro ritam”, na čelu s glazbenim urednikom Slavkom Nedićem, odlučila je u četiri korizmena četvrtka u eteru HKR-a predstaviti kvalitetne snimke korizmenih napjeva u izvedbi hrvatskih zborova mladih.

U projektu su sudjelovali Nadbiskupijski zbor mladih Riječke nadbiskupije, osječki Zbor mladih Preslavnog imena Marijina, Zbor mladih Dubrovačke biskupije, Nadbiskupijski zbor mladih iz Zagreba te splitski zbor Župe sv. Mihovila ark. na Kamenu. Svaki od zborova predstavio se riječju i glazbom. Svi su izveli po deset skladbi iz svoga repertoara, od toga sedam po slobodnoj volji te tri zadane u aražmanu

vlastite obrade izabranih hrvatskih korizmenih pučkih napjeva. Sve skladbe naći će se na nosaču zvuka koji će nositi ime „Korizma u novom ruhu – Sacro ritam live”. Posebnost projekta je notni zapis s raspisanim partiturama zvorskih obrada koje će pripremiti njihovi voditelji. (Mate Pocrnjić)

U Sinju predstavljen „Kalendar Gospine jubilarne godine 2015.”

Povodom 300. obljetnice slavne pobjede nad Turcima uz Gospin zagovor, u Velikoj dvorani Franjevačkog samostana u Sinju 9. ožujka predstavljen je „Kalendar Gospine jubilarne godine 2015.” – skup svih događanja proslave kroz jubilarnu 2015. godinu. Župnik fra Ante Bilokapić započeo je predstavljanje Kalendara himnom „O Gospe Sinjska, Djevo sveta”.

„Godine 1687. puk predvođen franjevcima naselio je ovu našu Zagoru i uz zagovor Čudotvorne Gospe obranio se od navale Osmanlija. Prije nešto više od dva desetljeća prošli smo Domovinski rat i ostali svoji na svome opet uz zagovor svoje Gospe”, kazao je otvarajući skup prof. Marko Duvnjak. Gvardijan i upravitelj Svetišta Čudotvorne Gospe Sinjske fra Petar Klapež izrazio je zahvalnost svima koji su

sudjelovali na izradi Kalendara te istaknuo sve bitne događaje koji će se dogoditi u ovoj jubilarnoj godini.

Fra Gabriel Jurišić Hrvatin, urednik Kalendara, na vrlo osebujan način govorio je o povijesti Svetišta i donošenju Gospine slike u Sinj koju je iz Splita donio fra Ante Pletikosić.

Fra Josip Grbavac predstavio je Međunarodni simpozij koji će se održavati pod pokroviteljstvom HAZU-a u organizaciji Franjevačkog samostana Gospe Sinjske, Viteškog makarskog društva, Grada Sinja i gradova i općina Cetinske krajine. Prvi dio znanstvenoga skupa, na kojem će sudjelovati 60 predavača, održat će se 12. svibnja u Palači HAZU-a u Zagrebu, a drugi dio u Sinju od 14. do 17. svibnja 2015.

„Župa Čudotvorne Gospe Sinjske jedna je od brojnijih i življih župnih zajednica u našoj Splitsko-makarskoj nadbiskupiji. Brojimo više od tristo godina snažnih i posebnih veza s biskupima Splitsko-makarske nadbiskupije, prokušanih, učvršćenih u nerijetko teškim i bolnim okolnostima. Ta je povijest rječiti dokaz ljubavi ovoga puka prema

evanđelju i prema Crkvi koji su kroz stoljeća oblikovali svakodnevni život, osobni i nacionalni identitet ovoga kraja”, istaknuo je u predstavljanju Kalendara župnik fra Ante Bilokapić te iznio povijesni presjek karitativno-pastoralnih djelovanja u Župi Čudotvorne Gospe Sinjske.

Fra Joško Kodžoman, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, govorio je o konkretnim aktivnostima u godini proslave. Spomenuo je izradu misnice s ornamentom iz samog Gospina okvira, izradu zlatne krunice, rad akademskog kipara Kuzme Kovačića te izgradnju crkve u Brnazama, projekt koji je povjeren arhitektu Ivanu Vulinu. Napomenuo je i izradu plitkoga reljefa u bronci na spomen osamnaestorice braće fratara ubijenih krajem Drugoga svjetskog rata i poraća koji će se postaviti u samostanskome dvorište. „Uz reljefe”, dodao je, „izići će i monografski prikaz života tih mučenika, a imamo u cilju i završetak križnoga puta na Gradu (tvrđavi).” U sklopu ovih aktivnosti predviđen je i završetak međunarodnog projekta „Staza Gospi Sinjskoj”, (Rama-Sinj-Split) i izrada mozaika „Uskrsnuće” koji će biti postavljen na fratarskoj grobnici na groblju svetoga Frane, rad akademskog slikara Ivana Grgata.

„Ova knjižica pokušaj je predstavljanja onoga što mi želimo učiniti za ovaj jubilej. Neka ovo postane ‘živo slavlje’ i dajmo svoj maksimum, jer Bog nam je dao Gospu i Alku, budimo zahvalni”, zaključio je izlaganje provincijal fra Joško Kodžoman. Na kraju je izrazio nadu da ovo slavlje neće biti komemoracija slavne prošlosti, nego poziv na konstruktivnu i pozitivnu budućnost. (ZA)

Završnica Ministrantske lige

Završnica Ministrantske malonogometne lige „Ivan Merz” (MMNL) na razini Splitsko-makarske nadbiskupije održala se 14. ožujka 2015. U 12. sezoni lige bilo je prijavljeno 15 župnih ekipa s područja nadbiskupije. U završnicu je ušlo najboljih 8 ekipa (Dubrava, Sirobuja, Sućidar, Sv. Duje, Sv. Kajo, Kman, Brda i Pujanke). Na igralištu splitskoga Nadbiskupskog sjemeništa skupilo se oko 200 ministranata, voditelja i župnika. Na samom početku prve utakmice molitvu je predvodio don Jenko Bulić, ravnatelj Sjemeništa koji je s par riječi zaželio sreću svim župnim ekipama.

Nakon odigranih utakmica četvrtfinala, u polufinalu se sastale župe sv. Duje i Kman te župe Brda i sv. Kajo-Solin. Treće mjesto je osvojila Župa sv. Kajo iz Solina, koja je bila bolja od Župe sv. Duje. Ministranti Župe sv. Duje (katedrala) osvojili su pehar „fairplay” za najkorektnije i najbolje ponašanje i igru kroz cijelu sezonu MMNL-a.

Pobjedu i prvo mjesto u finalu, nakon uzbudljive utakmice, odnijela je Župa Materinstva Blažene Djevice Marije s Brda. Drugo mjesto osvojila je Župa Marije Pomoćnice s Kmana. Za najboljeg igrača je proglašen Petar Paradžik, ministrant iz župe s

Brda, za najboljeg strijelca Karlo Mužinić iz Župe sv. Kajo iz Solina.

Nagrade, pehare i medalje ministrantima je uručio don Mato Brečić, duhovnik Sjemeništa obrativši se ministrantima prigodnim riječima. Na samom se kraju ministrantima obratio i Duje Gale, voditelj MMNL-a te im poručio da se vidimo i dogodine u novoj sezoni. Zahvalio je posebno don Juri Vrdoljaku koji podupire ministrante i ligu od samog njena početka. Za kraj su se svi zajedno fotografirali na igralištu te veseli razišli svojim župama gdje se, zasigurno, slavlje nastavilo. (DG)

Međubiskupijski susret maturanata u Humcu

U organizaciji Katehetskoga ureda Splitsko-makarske nadbiskupije na Humcu održan je 14. ožujka XVI. međubiskupijski susret maturanata. Na susretu je sudjelovalo oko 3 600 učenika završnih razreda sa svojim vjeroučiteljima i profesorima. Najbrojniji su bili maturanti s područja Splitsko-makarske nadbiskupije, a njima su se pridružili učenici iz Zadarske nadbiskupije, te Šibenske i Dubrovačke biskupije.

Susret je započeo sakramentom pomirenja za koji su se učenici pripremali zajedno sa svojim vjeroučiteljima. Na samom početku misnoga slavlja, koje je predvodio splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Marin Barišić, sve nazočne pozdravio je humački gvardijan fra Velimir Mandić, izrazivši dobrodošlicu i radost što je zajedno sa svojom franjevačkom zajednicom šestu godinu zaredom domaćin ovoga susreta. Zatim je u kratkim crtama predstavio važnost humačkog samostana za vjerski i kulturni život ovoga dijela Hercegovine. Ovdje se nalazi bogat knjižni fond s preko 20 tisuća naslova, umjetnička galerija s radovima poznatih slikara i kipara, te najstariji muzej u Bosni i Hercegovini u kojem se uz brojne vrlo vrijedne eksponate čuva Humačka ploča, najstariji pisani spomenik u Bosni i Hercegovini.

Nadbiskup Barišić obratio se maturantima, uspoređujući ih s proljećem koje se budi i svojom toplinom pokreće sve na život. Život upravo sada, u ovom razdoblju, nosi posebne izazove. Treba položiti državnu maturu, ali postoji još jedna matura, ona životna koja je još važnija od ove školske. Kako uspješno položiti tu maturu? Nadbiskup je mladima pred oči stavio Isusovu prisposobu o bogatašu i cariniku, opisavši temeljne psihološke crte jednoga i drugoga. U farizeju se prepoznaje narcisoidnost, pogled s visoka na druge i pogrešan odnos prema

Bogu, za kojeg farizej drži da mu u konačnici i nije potreban. Tko se tako odnosi prema sebi, prema drugima i Bogu, taj pada na ispitu životne mature, taj je sasvim krivo zamislio život, istaknuo je nadbiskup. Na primjeru carinikova ponašanja Isus pokazuje što je prava istina o našem životu. Mi smo grješna bića, potrebni Boga i njegova smilovanja. Bez njega ne možemo ništa. Ovo su dva načina postavljanja prema stvarnosti. Kakav je moj stav, jesam li farizej ili carinik, ohol i pun sebe, zatvoren za Boga i druge, ili sam skroman i ponizan čovjek, svjestan svojih granica i potrebe za Božjim smilovanjem? Na kraju svoje propovijedi nadbiskup je svim maturantima zaželio uspjeh na školskoj i životnoj maturi, potaknuvši ih da zauzmu stav carinika, koji se ne oslanja na svoju umišljenost, već na Božju snagu i Božju dobrotu. Uspjeh će tada biti zajamčen.

Učenici Srednje škole Ivana Lucića iz Trogira prinijeli su darove i izrekli molitve vjernika. Prinoseći kruh i vino, dokumente Drugoga vatikanskog sabora, Bibliju, križ, Bašćansku ploču i svijeću, prinijeli su Gospodinu sebe, svoje snove i nemire, da ih on prigrlji i preobrazi u sretne i ostvarene osobe. Vrlo

lijepim i skladnim pjevanjem uzveličao je euharistijsko slavlje zbor učenika imotskih srednjih škola pod vodstvom vjeroučitelja Josipa Domazeta.

Euharistijsko slavlje okrunjeno je znakovitom gestom. Pretekli novac od učeničkih uplata za prijevoz uručen je domaćinu, gvardijanu samostana fra Velimiru Mandiću koji će on, kao jednogodišnju stipendiju za potrebe školovanja, darovati jednom siromašnom studentu s Humca. Svi nazočni su ovu gestu ispratili snažnim pljeskom, pokazujući time koliko drže do solidarnosti prema svojim vršnjacima.

Na kraju sv. mise riječi zahvale uputio je u ime organizatora don Josip Periš, predstojnik Katehet-

skog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije, izrazivši zadovoljstvo zbog velikoga odaziva i sabranog sudjelovanja. Na osobit način zahvalio je svim nazočnim maturantima, njihovim vjeroučiteljima i profesorima, humačkim franjevcima, nadbiskupu Barišiću i svima koji su sudjelovali u animiranju euharistijskoga slavlja i cjelokupnoj organizaciji susreta maturanata. Nakon misnoga slavlja druženje učenika nastavilo se sve do večernjih sati u Mostaru i Međugorju. Riječi učenika „bilo je baš dobro!“, njihovo raspoloženje i pjesma na povratku, govore sve o njihovim dojmovima i potrebi da se ovakva druženja nastave. (Dušan Vuletić)

Susret fokolara iz cijele Dalmacije u Splitu

Pokret fokolara u Hrvatskoj svoje proljetne otvorene susrete posvećuje spomenu na Chiaru Lubich, koja je preminula 14. ožujka 2008. godine, i na njezinu baštinu. Kako je Chiara Lubich bila dobitnica počasnog doktorata iz pedagogije na sveučilištu u Washingtonu i UNESCO-ve nagrade odgoj za mir, odgoju i odgojnoj znanosti, ovogodišnja tema obilježavanja šeste obljetnice njezine smrti bila je „Dijalog – stil života“.

Susret dalmatinskih fokolara upriličen je 15. ožujka u Nadbiskupskome sjemeništu u Splitu, na kojem se okupio veliki broj fokolarina svih dobnih uzrasta, od Zadra do Dubrovnika. Na susretu su se kroz razmatranja, druženje, pjesme i svjedočanstava spomenula iskustva pojedinaca o dijalogu u obitelji i šire. Također, okupljenima je o nastojanju za jedinstvom u dijalogu u međunacionalnom, međuvjerskom i multikulturalnom Sarajevu između ostalih iznijela i Zdravka Gutić koja je za ovu priliku došla

iz Sarajeva te im prenijela kako teku pripreme za dolazak pape Franje u Sarajevu u lipnju.

Četverosatni program u dvorani završen je videozapisom u kojemu su ukratko predstavljene inicijative članova Pokreta fokolara iz Mađarske, koji izlaze ususret izbjeglicama s Bliskog istoka i iz francuskog grada Cannesa, te riječima Chiare Lubich iz 2004. godine: „Onaj tko se danas prihvati premještati gore mržnje i nasilja, nalazi pred golemim zadatkom. Ali što je nemoguće milijunima usamljenih i razjedinjenih osoba, postaje moguće ljudima koji su međusobnu ljubav, shvaćanje i jedinstvo postavili za bitne pokretače svoga života.“ Susret su svojim pjevanjem uzveličali vokalno-instrumentalni sastav „Sperantes“, „Unica Harominia“ i zbor mališana.

Uslijedila je sveta misa u sjemenišnoj kapeli koju je predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić. Izrazivši zadovoljstvo što može biti među nazočnima, nadbiskup je ustvrdio da je krajnji razlog zbog kojega smo danas ovdje to što smo oslobođeni od ljubavi Isusa Krista raspetoga na križu. „Križ Kristov je doista središte oko kojega se vrti čitava povijest, pa tako i naš život. U križu je ljubav. Chiara je to izvrsno izrazila riječima, ali i životom“, rekao je.

U nastavku se usredotočio na dijalog između Isusa i Nikodema, koji predstavlja svakoga od nas, pune straha, neizvjesnosti, slabosti, tame. „Gospodin ga ne napada, nego ga uvažava, sluša i prihvaća. Taj je dijalog Chiara duboko shvatila, ali u svjetlu Isusa Krista i njegova dijaloga prema nama grešnima i različitim. Zato je mogla biti nenametljiva, ali uvijek prepoznatljiva i jasna.“ Nadbiskup Barišić primijetio je kako je Chiara mogla ići na periferiju, susretala se

s različitim jer je imala u sebi čvrsto središte, jer je bila svjesna svoje vjere, svoga evanđelja, svoga Boga. „Takav netko može ići na sve periferije, i ona je išla i sa drugim religijama, nazorima, sredinama, i uspijevala je i uvažavali su je jer je kod nje to bio pristup čovjeku, bez obzira na razlike i zato je mogla i biti

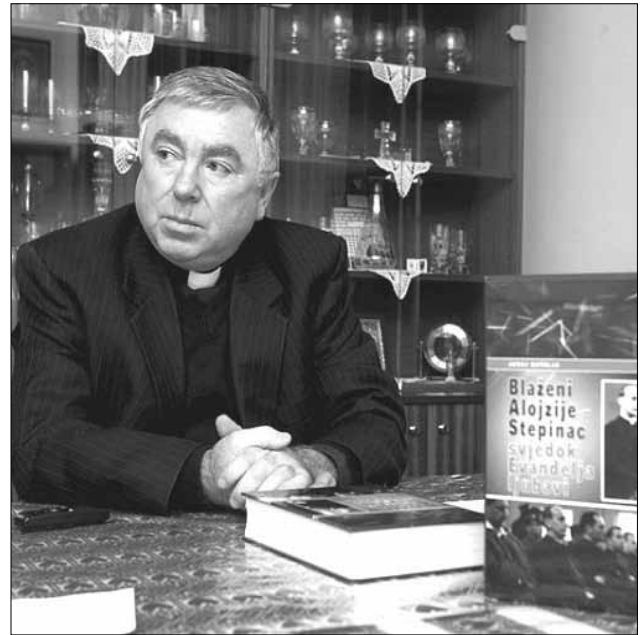
slušana”, istaknuo je nadbiskup. Na kraju je pozvao sve nazočne da pokušaju zazvati Isusa i u tami noći te da nauče od njega kako ljubiti bližnje i biti odjek milosti ljubavi Božje koja je doista središte našega spasenja i svijeta. (Gina Perković)

Predstavljene knjige mons. Jurja Batelje o bl. Alojziju Stepincu

U organizaciji Postulature bl. Alojzija Stepinca i solinskog Doma kulture Zvonimir u prostorijama Doma, mons. Juraj Batelja, postulator kauze za proglašenje svetim Alojzija Stepinca predstavio je 17. ožujka Stepinčeve knjige „Katehetske propovijedi” tiskane u dva sveska i „Poruke sa Stepinčeva groba”. O vrijednim publikacijama, uz mons. Batelju kao urednika i priređivača knjiga, na predstavljanju su govorili prof. dr. sc. Jadranka Garmaz, prodekanica za nastavu i pročelnica Katedre religiozne pedagogije i katehetike na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu i Mario Matijević, dipl. teolog.

Svečanost predstavljanja svojim su nastupom u glazbenome dijelu uzveličali Jelena Čilaš i Mirko Jankov. Nazočne je u tematiku Stepinčevih „Katehetskih propovijedi”, jedinstvenoga priručnika za svećenike, vjeroučitelje i roditelje, kao i u „Poruku sa Stepinčeva groba” svojevrsnoga mementa Stepinčeva života i djela, uveo Mario Matijević, dipl. teolog koji je naglasio snažnu povezanost Solina i Stepinca preko brojnih velikih povijesnih osoba poteklih iz ovoga grada, a koje su s blaženikom prijateljevale. Govoreći o „Katehetskim propovijedima”, prof. Garmaz naglasila je kako je riječ o „Stepinčevu izvornome autorskom djelu koje ga odaje kao vrsnoga vjeroučitelja i katehetu koji se vrsno služi biblijskim uzorima, povijesnim osobama, mislima crkvenih otaca i sabora koji su jamac katoličkoga pravovjerja, a pritom je uvijek duboko svjestan da bez poznavanja vjerskih istina ne može biti ozbiljna kršćanskog života.”

O životu, djelu i žrtvi na temelju sadržaja triju knjiga u nastavku predstavljanja govorio je mons. Batelja i pritom iznio mnoge fascinantne činjenice o blaženikovo predanosti, hrabrosti i upornosti kao i one o njegovu progonu, uništenju, trovanju i uništavanju njegova mrtvoga tijela. Tom prilikom mons. Batelja, kojemu su ostali predstavljači iskazali priznanje za marljivo i predano promicanje života i

žrtve bl. Alojzija Stepinca, najavio je nastavak rada i suradnje.

Predstavljanju knjiga prethodilo je euharistijsko slavlje u prasnvetištu Gospe od Otoka u Solinu koje je, uz nazočnost velikog broja vjernika, u koncelecijaciji sa župnikom don Rankom Vidovićem predvodio mons. Juraj Batelja. Euharistijsko je slavlje na poseban način obilježio i pred oltarom izložen Stepinčev kardinalski solideo i klekalo na kojemu je pri pohodu solinskome prasnvetištu klečao sveti Ivan Pavao II. Prije početka slavlja mons. Batelja je pročitao povelju koju je sastavio i potpisao blagopokojni kardinal Franjo Kuharić i naglasio kako je „Stepinčev kardinalski solideo, jedan od dvaju koja postoje, voljenome prasnvetištu u trajno vlasništvo, a za uspomenu na veliko svehrvatsko slavlje 1976. godine poklonio nadbiskup zagrebački i kardinal Franjo Kuharić”. Ovim činom prasnvetište Gospe od Otoka u Solinu na poseban je način odalo poštovanje hrvatskome blaženiku kardinalu Alojziju Stepincu. (Mario Matijević)

Duhovna obnova za studente laike KBF-a u Splitu

Korizmena duhovna obnova studenata laika Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu održana je 18. ožujka u Svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske koje ove godine slavi 300. obljetnicu vjernosti i odanosti svojoj nebeskoj Majci.

Pedesetak studenata zajedno s don Jenkom Bulićem, duhovnim asistentom studenata laika na KBF-a u Splitu srdačno su dočekali domaćin fra Petar Klapež, gvardijan i upravitelj Svetišta te fra Antonio Mravak, župnik vikar.

Na početku programa gvardijan je studente upoznao s poviješću Svetišta Čudotvorne Gospe Sinjske te ih poveo u obilazak malog, ali sadržajem bogatog muzeja gdje su studenti mogli vidjeti predmete iz prapovijesnoga doba, starog oružja i oruđa, ali i nakita i nošnjama puka Cetinske krajine. Misao vodilja duhovne obnove i razmatranja koje je vodio fra Antonio Mravak bila je „Nauči nas slušati”. U razmatranju fra Antonio je kazao kako je istina da čovjek ima uho, sluh kao dar i sposobnost da sluša, no napomenuo je kako to nije uvijek tako. Pojasnio je koliko bi se samo nesporazuma izbjeglo kada bi se više i bolje slušalo, a manje govorilo i koliko bi se oplemenilo i uljepšalo kada bi se samo znalo čuti Božju riječ. No dodao je kako je čovjek zaokupljen sobom i svojim ambicijama te zaboravlja da je njegovo poslanje duhovne naravi, a to je činiti ono što je Isus činio, slušao Oca nebeskoga. Podsjetio je kako ni mi sami nećemo moći slušati jedni druge dok ne naučimo slušati Boga i kako se ne smije zaboraviti da je sva ljudska nesavršenost i nedostatnost neprimjetna pred Božjim milosrđem. Na kraju propovijedi fra Antonio je potaknuo studente riječima: „U ovo korizmeno vrijeme odbacimo užurbanosti i buke svakodnevnice i pripravimo se kako bismo dostojni iščekivali blagdan uskrasnica onoga koji je umro da tebe, mene, baš svakoga spasi.”

Nakon razmatranja uslijedilo je euharistijsko slavlje u kojem su studenti sudjelovali ministrantskim služenjem, čitanjima i glazbenim animiranjem. U svojoj propovijedi fra Antonio je objasnio duboki smisao Isusova ozdravljenja uzetoga u subotu (Iv 5, 17 – 30) zbog čega je bio kritiziran od strane Židova. Fra Antonio je objasnio kako Isus potvrđuje suprotno: „Isus kaže da je Otac uvijek radio sve do sada i zbog toga Isus radi, pa čak i u subotu. On oponaša Oca.” Dodao je kako Otac nije sudac koji sudi, no naglasio je kako „takav stav uključuje slušanje i onaj koji sluša Riječ i živi od nje osjeća snagu svjetla koja preobražava nesavršenost i daje milost da osjeti snagu uskrsnuća u svome srcu. Ne slušati znači biti duhovno mrtav. No doći će čas, a taj čas je već ovdje i sada. Ono je novo stvaranje u našem životu po riječi Isusa Krista koja nam je navještena”, završio je propovijed fra Antonio.

Dan bogat duhovnim sadržajem zaključen je zajedničkim fotografiranjem i večerom koju su poslužili domaćini. Na kraju, kao plod korizmene duhovne obnove, bila je misao kojom su se studenti vratili kućama i radnim obvezama na fakultetu: naučiti i ne zaboraviti slušati drugoga, ali prije svega Boga, koji je živi Bog i koji sluša te se svojom riječju obraća svima. (ZA)

Nadbiskup Barišić gost na tribini Sveučilišta u Splitu

U multimedijalnoj dvorani Sveučilišne knjižnice u Splitu Centar za unaprjeđenje kvalitete i Centar za savjetovanje Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Splitu započeli su 18. ožujka ciklus mjesečnih tribina o tekućim i životnim pitanjima u društvu i akademskoj zajednici. Prva tribina „Putokaz za mlade” bila je posvećena analizi postojećega stanja u hrvatskome društvu i perspektivi mladih, visokoobrazo-

vanih ljudi. O temi su izlagali: mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski, zamjenik župana Splitsko-dalmatinske županije Ante Šošić, gradonačelnik Splita Ivo Baldasar te prof. dr. sc. Šimun Anđelinović, rektor Sveučilišta u Splitu.

Domaćin tribine rektor Sveučilišta dr. Šimun Anđelinović istaknuo je kako je cilj tribina senzibiliziranje javnosti na postojanje Sveučilišta kao ra-

zvojnoga faktora i mjesto povezivanja stvari koji se u dnevnome komuniciranju zbog obveza ili političkih stavova ne mogu povezati. Istaknuo je kako nedostaje strateško promišljanje razvoja regije i suradnja koja bi dala sinergiju da mladi odavde ne odlaze.

Splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić na početku izlaganja izrazio je zadovoljstvo što je ovo susret institucija Županije, Grada Splita, Sveučilišta i Crkve kojima su zajedničke teme život našega

društva gledajući ga lokalno, regionalno i društveno. Naglasio je i potrebu ovakvih susreta koji su putokazi za mlade i o kojima bi, prema nadbiskupovim riječima, trebalo voditi više računa pružajući mladim ljudima mogućnost razvijanja

njihovih talenata i sposobnosti. „Kako to da mladost ovdje u Hrvatskoj, za koju ne ne uspijeva i da ovdje ne vidi svoj dom i budućnost, nego je prisiljena to potražiti negdje u Europi? Što je to i jesu li to objektivne okolnosti koje nas sputavaju ili je doista tu nedostatak nečega drugoga?” upitao se nadbiskup te dodao kako je problem pronalaska rješenja za mlade i njihov ostanak u Hrvatskoj za što je potreban

konsenzus sviju, posebno onih koji su odgovorniji. Istaknuo je kako su ponižavajuće statistike koje pokazuju da je Hrvatska po razvoju negdje na repu u Europi. „Je li kod nas cilj postignut ako se osvoji vlast? Možda bi trebao biti neki drugi motiv: služnje. Je li kod nas cvjeta individualizam, je li potrebna solidarnost? Potrebno je mladooga čovjeka primiti na svoj način kao dar, kao sposobnost da postanemo zemlja obećanja”, istaknuo je nadbiskup. „Stoga je

nužan razgovor, susret, uvažavanje, pružanje jedno drugome ruke pomoći, te nadasve davanje primjera sviju odgovornih u predanom služnju narodu jer se ne može dopustiti da u jednoj Hrvatskoj postoje tri Hrvatske. Imamo jednu

Hrvatsku i sve uloge su u službi jedne domovine i jedne Hrvatske, za budućnost ove mladosti.” Na kraju je nadbiskup zaključio kao se mnoga pitanja otvaraju, ali kako vjeruje da je ovaj susret početak i jedan putokaz. „Ne bih želio da putokaz koji damo mladima bude labirint ili pak kruženje, nego put kojim bi trebalo ići naprijed, penjati se i rasti”, zaključio je nadbiskup Barišić. (ZA)

Hrvatsko nadzemlje proslavilo pet godina postojanja

U srijedu, 18. ožujka 2015., održana je 45. tribina Hrvatskoga nadzemlja na temu „Trebamo li obrede?!”. Susret je protekao u slavljeničkome duha jer je Nadzemlje slavilo peti rođendan. Susret je pjesmom otvorila glazbena gošća Doris Dragović.

Prije tematskoga predavanja don Ivice Žižića, mladi su imali priliku dobro se zabaviti uz film Hrvatskoga nadzemlja. U svom predavanju don Ivice je mladima približio problem „protureligijskoga duha” koji je postojao još u Kristovo vrijeme, zatim za vrijeme Francuske revolucije, a danas postoji više nego ikad i manifestira se kroz opasnost upadanja u klopku idolatrije i ateizma. „Današnji svijet pokušava kopirati moderne obrede te tako nastaju nove vrste obreda: obredi sporta, politike i zabave”, ka-

zao je don Ivica i pojasnio kako je euharistija obred Isusove čežnje, nastao iz čiste ljubavi i Isusove želje da svim srcem bude zajedno sa svojim učenicima. Kao problem današnjih obreda, zbog kojeg više ne

znamo svetkovati, don Ivica je istaknuo nestanak čežnje. Kazao je kako trebamo pronaći onu čežnju kojom je Isus slavio svoju Pashu da bismo dostojno mogli slaviti. Napomenuo je kako se u slici puta u Emaus krije potvrđan odgovor na pitanje trebamo li obrede, jer učenici Isusa nisu prepoznali sve dok nije prelomio kruh.

„U euharistiji otkrivamo ljepotu življenja s Bogom, a Bog nam je potreban jer se u njemu najbolje vidi ono što jesmo i ono što tek trebamo postati. Obredi otvaraju naša obzorja, a ritam unutar obreda ima dubok razlog tj. stvaranje konstrukcije našeg življenja”, istaknuo je. Susret je pjesmom animirao

VIS „Znak mira”. Na kraju se susreta mladima obratio povjerenik za mlade Splitsko-makarske nadbiskupije don Mihael Prović koji je zahvalio bivšem povjereniku za mlade i sadašnjem ravnatelju Nadbiskupskoga sjemeništa don Jenku Buliću što je započeo susrete s mladima i što svaki mjesec ustupljuje dvoranu za susrete. Generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović mladima je zahvalio u ime nadbiskupa Marina Barišića koji je bio spriječen doći na ovaj susret.

Nakon susreta mladi su se ostali družiti u atriju Sjemeništa gdje je bila upriličena humanitarna prodaja kolača. (DJ)

Susret nadbiskupa Barišića sa štićenikom Doma umirovljenika „Zenta” u Splitu

U Nadbiskupskome ordinarijatu u Splitu na svetkovinu sv. Josipa, 19. ožujka, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić primio je u posjet 87-godišnjeg sugrađanina Josipa B., koji poslije smrti supruge živi u Domu za osobe starije životne dobi „Zenta” u Splitu. Nadbiskup Barišić je za svoga gosta osigurao prijevoz do Ordinarijata gdje ga je srdačno dočekaao i čestitao mu imendan.

Povod ovom susretu bilo je opsežno i emotivno pismo koje je gospodin Josip uputio nadbiskupu Barišiću u kojem izražava želju da se u svojim poznim godinama susretne s pastirom Crkve kako bi s njim podijelio sjećanja, uspomene i nepravde koje su pratile njega i njegovu obitelj i koje ga i danas opterećuju. Na početku razgovora Josip B. je kazao kako nije očekivao odgovor na pismo, a još manje nadbiskupov poziv i kako je duboko dirnut i oduševljen pažnjom nadbiskupa, posebno time što se ovaj susret događa na svetkovinu sv. Josipa, njegov imendan. Razgovor je nastavljen u opuštenoj atmosferi uz kavu i kolače. Josip B. zahvalio je na mogućnosti koja mu je dana da ispriča svoju životnu dramu koja je započela tragičnim gubitkom obiteljske imovine u bombardiranju Splita u Drugome svjetskom ratu kada je kao dijete s obitelji postao beskućnik. Posljedice toga događaja pratile su ga cijeli život: tragično osipanje obitelji, bolesti, nepravde društva i sistema u kojima je radio. Sada je štićenik Doma za osobe starije životne dobi „Zenta” u Splitu. „Kada bih trebao provoditi mirne umirovljeničke dane, ne mogu a da ne primijetim i reagiram na nepravde koje vidim”, rekao je Josip B. Posebno je istaknuo kako ga silno uznemiri težak položaj mladih ljudi u Hrvat-

skej i kako i sam u obitelji ima praunuke koji ne rade i suočavaju se s egzistencijalnim problemima.

Domaćin ovog susreta nadbiskup Barišić kazao je kako je strpljivo i sa zanimanjem pročitao opsežno pismo koje mu je njegov gost uputio i kako se iznenadio s koliko iskrenih emocija je pisano. U odgovoru na pismo istaknuo je kako je njegov gost uza sve izazove i poteškoće ostao čvrst, na nogama, s nadom koja je jača od svih nevolja života i kako jednostavno nije mogao bez obzira na zauzetost obvezama zaobići ovaj susret, tim više što mu je gospodin Josip u pismu naveo: „Neću zamjeriti ako ne prihvatite moju molbu za sastanak zbog opterećenosti svojih obveza.” Složio se s gostom kako je položaj mladih vrlo težak i kako bi solidarnost i caritas, suosjećanje i odricanje puno pomogli u ovim vremenima. U razgovoru nadbiskup se zanimao za uvjete života osoba starije životne dobi u Domu „Zenta”. Odgovorio je i na neka religiozna pitanja gosta za koje mu je rekao da ga zanimaju, a da do sada nije dobio odgovor na njih. Pored ostalog bilo je govora o humanitarnom radu Crkve i njezinom poslanju u društvu. Razgovor je završio u ugodnoj atmosferi i uz čestitke za nadolazeći Uskrs. (ZA)

Svetkovina sv. Josipa u samostanu sv. Ane u Splitu

Svetkovinu svoga nebeskoga zaštitnika sv. Josipa Služavke Maloga Isusa Splitske provincije sv. Josipa svečano su proslavile 19. ožujka. Misno slavlje u samostanu sv. Ane u Splitu, gdje je sjedište Splitske provincije, predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić.

Na početku svečanoga misnog slavlja nadbiskup je pozdravio sestre i istaknuo kako je svetkovina sv. Josipa poseban dan za ovu zajednicu jer je sv. Josip zaštitnik, čuvar Isusa i primjer odgovora na duhovni poziv. „Odgovor na pitanje zašto je baš njega izabrao Gospodin, leži u otajstvu Božje ljubavi i planu spasenja”, kazao je nadbiskup te nastavio: „Svakako Bogu nije smetao čovjek koji je skroman, tih, samozatajan jer je i on tako došao među nas. Odgovarao mu je i zbog toga što je ovo utjelovljena Riječ Božja, a da bimo dali prostora Riječi Božjoj potrebno je ostati bez riječi. Josipu je bilo potrebno da riječ Božja nađe prostora i odjeka u njegovu životu kako bi mogao Isusa, po zakonu, uvesti u ovaj svijet. Bez riječi je primio Božju riječ i životom odgovorio na nju i jedina njegova riječ bila je njegov život. Zašto je Josip bio bez riječi, a nije bio ni nijem ni gluh? Ima to svoj razlog. Tko može komunicirati, otvoriti se Gospodinu, otajstvu Božjega plana i ljubavi? Ne onaj tko ima puno riječi, nego onaj koji ima sposobnost slušanja. Da bismo komunicirali, potrebne su riječi, govor, tehnička sredstva, i toga ima previše. Ono što nedostaje pravoj komunikaciji je slušanje, a slušati drugoga znači dati mu da on bude prvi, da

progovori. Na neki smo način začepili svoje srce, svoju savjest i stavili smo Božju riječ negdje sa strane, čak ni ne čujemo krik u potrebi svoga bližnjega. To je nama problem.” Nadbiskup je naglasio kako je potrebno čuti svoje srce, Božju riječ, svojega bližnjega, no problem je što smo previše zaglušeni bukom, i nedostaje nam unutarnjeg stava. „Bez stava previše govorimo, dokazujemo, branimo se, kritiziramo i probleme rješavamo sjednicama, sastancima, analiziramo, no to ne može zamijeniti život. Zato je sveti Josip model svima nama jer on sluša i slušajući može djelovati s povjerenjem. Najprije slušamo, a onda možemo odgovoriti. Ako smo slušali, onda imamo i povjerenje. Često nam nedostaje povjerenje jer vjera i povjerenje dolaze sa slušanjem, i tek tada možemo svoje sjednice, rasprave i analize pretvoriti u život baš kao što je to učinio i sveti Josip koji je radikalno živio za Isusa i riječju i djelom. Mi osobe posvećenoga života ponekad se zaustavljamo na pozivu kao cilju, a cilj je nešto dugo – živjeti za druge jer nismo pozvani služiti sebi, nego drugima. Stoga je potrebno prema svojim bližnjima imati onaj pogled kojim je Josip gledao i štitio Isusa jer Mali Isus je u svakome čovjeku: i u onom poniženom, jadnom, bijednom, najmanjem.”

Na kraju propovijedi nadbiskup je sestrama poželio da im slavlje nebeskoga zaštitnika bude poticaj da u slušanju Božje riječi otkriju svoje zvanje i poziv. Poželio im je da njihov rast i služenje, posebno kroz ovu Godinu osoba posvećenog života, bude i poziv za druge.

Samostan sv. Ane u Splitu ustanovljen je 1910. godine. Sestre su samostan otvorile u kupljenoj kući u Velom varošu. Kuća je 2000. godine temeljito obnovljena i u njoj se nalazi provincijska uprava. Sestre iz tog samostana pomažu u pastoralu Župe Sv. Križa, vrše katehetsku službu u splitskim školama, rade i studiraju na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. (ZA)

Treća obljetnica smrti nadbiskupa Jurića i osma nadbiskupa Franića

Povodom treće obljetnice smrti nadbiskupa Ante Jurića i osme obljetnice smrti nadbiskupa Frane Franića, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić predvodio je euharistijsko slavlje 20. ožujka u konkatedrali sv. Petra u Splitu. U koncelebraciji je bilo deset svećenika među kojima su

bili generalni vikar Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslav Vidović, konkatedralni župnik don Radojko Vidović, odgojitelji bogoslova i sjemeništara. Pjevao je konkatedralni mješoviti zbor sv. Petra.

„Okupili smo se kao ljudi i kao vjernici kako bismo dostojno zahvalili Gospodinu za ova naša dva duhovnika koji su sve što su imali dali Gospodinu. Vjerujem da je Gospodin preko njih puno učinio nama u ovome vremenu „, kazao je na početku misnoga slavlja nadbiskup Barišić. U propovijedi nadbiskup je govorio o križu kao središtu našega života i vjere, vrlo često neshvatljivom, jer s jedne strane je ograničenost života, a s druge spasonosna stvarnost i put našega spasenja. Napomenuo je kako je križ prisutan i u Isusovu životu i on ga je prihvatio. Taj križ puno skriva i otkriva. „Isus Krist proživio je križni put i prihvatio je sve naše križeve. U njegovu križu čitamo i osvijetljavamo i svoje križeve. Njegov križ je bogatstvo ne toliko riječi i tumačenja, nego nama je dao smisao križa

svojom ljubavlju do križa, do kraja nas je ljubio i ta ljubav koja nas je prihvatila, osmislila je i našu ljudsku patnju. U tom križu ljubavi svatko nalazi svjetlo, mudrost života.” Govor o križu nadbiskup je povezo s dva nadbiskupa koji su za Gospodina, Crkvu Kristovu i vjernike puno učinili u svojem vremenu. Biskup Franić rođen je 1912. godine u Kaštel Kamelovcu. Za biskupa je bio zaređen 1950. godine.

Vodio je aktivno Splitsko-makarsku nadbiskupiju 34 godine. Umro je 2007. godine. Nadbiskup Jurić rođen je u Vranjicu 1922. godine; zaređen je za nadbiskupa 1988. godine. Splitsko-makarsku nadbiskupiju vodio je do 2000 godine, a umro je 2012. godine.

„Nadbiskup Franić izabrao je za svoju biskupsku službu geslo ‘Pobjeda svetih’, a nadbiskup Jurić ‘U križu je spas’ iz čega čovjek može doista vidjeti da su i jedan i drugi ušli u otajstvo muke, smrti i uskrsnu-

ća Gospodinova. Koliko su meditirali o Kristovu križu, o njegovu spasenju i životu koji se rađa iz križa, moglo se vidjeti u njihovoj ustrajnosti nošenja križa sa svojim narodom i Crkvom. Danas nam oni žele reći da je ovo vrijeme isto obilježeno snagom Kristova križa i da naši križevi trebaju biti povezani sa njegovom snagom iz koje

izvire svjetlo i nadahnuće za svakidašnji život. Želimo da kroz ovu korizmu i razmišljanju o Kristovu križu na primjeru mudrih pastira i duhovnih vođa i sami uronimo dublje, povežemo svoj život s Kristovim križem da bi nam Uskrs bio snaga i iskustvo u ovom vremenu i prostoru”, zaključio je nadbiskup Barišić. (ZA)

Korizmena duhovna obnova za studente

U organizaciji Ureda za pastoral mladih i ove godine je održana korizmena duhovna obnova. Kao i prošle tako je i ove godine duhovnu obnovu vodila č. s. Svjetlana Rezo, karizmatik iz BiH-a. Duhovna obnova održala se u novoj kapelici bl. Ivana Merza na Kampusu u Studentskome domu „Dr. Franjo Tuđmana”. U dva dana s. Svjetlana je u poslijepodnevnom satima održala po dva predavanja nakon kojih je slijedila sv. misa koju je vodio don Mihael Prović, povjerenik za mlade. Misno slavlje su svojim pjevanjem uveličali mladi iz župa Pujanke (VIS „Znak mira”) i Kmana (VIS „Gloria”). Na samom kraju duhovne obnove don Mihael je zahvalio s. Svjetlani te je kazao kako očekuje da još koji put podsjeti našu nadbiskupiju i mlade na svojim duhovnim obnovama. Duhovna obnova je završila u

petak navečer s poticajnim riječima s. Svjetlane svima okupljenima. (DG)

Postavljanje u službu lektora i akolita na CBS-u u Splitu

U prostorijama Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu održan je 21. ožujka tradicionalni godišnji susret bogoslovne zajednice s roditeljima i župnicima. Tom prigodom je splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić predvodio svečano misno slavlje za vrijeme kojeg je bogoslovima treće i četvrte godine podijelio službe lektorata (čitača) i akolitata (pratitelja). Službu lektorata primili su Ivan Jordan, Stanko Kaćunić, Danko Kovačević, Ivan Lasić, Slavko Mađor i Josip Ulić, a službu akolitata Gabrijel Kamber i Marko Vrkić.

Nadbiskup Barišić homiliju je protkao tumačenjem važnosti službe počevši od obitelji, društva i Crkve. „Služba je u Crkvi”, pojasnio je nadbiskup, služenje i biti kršćanin znači služiti bližnjima. Službe čitača i pratitelja izviru iz služenja Isusa Krista koji je rekao kako nije došao da mu služe, nego da on služi drugima. Ovo je ozračje i perspektiva primanja ovoga dara koji ne kupujete, nego vam ga Gospodin daruje jer ima povjerenja u vas”, istaknuo je nadbiskup. Dodao je kako je onaj koji prihvaća ovaj dar služenja trajno obilježen i da ga ovaj dar osposobljava i otvara perspektivu za rast i primanje većih službi koje mu Gospodin želi podijeliti.

U nastavku homilije nadbiskup je, polazeći od evanđeoskog ulomka o razgovoru Nikodema i farizeja, stavio primjer Nikodema kao učenika koji je imao puno strahova i neizvjesnosti, ali se usudio doći Isusu koji je imao strpljenja i povjerenja u njega. Nikodem pobjeđuje svoje strahove i ide za Isusom jer ga je otkrio kao nadahnuće svoga života. Nikodem razgovara s farizejima koji ga razuvjeravaju i upućuju da se oslanja na sebe, proučavanje i studiranje kako bi uvidio svoje „zablude”. „Studij je

potreban, no nije dovoljan”, istaknuo je nadbiskup. „Potrebno je izbliza upoznati Isusa, čuti njegovu riječ da ona može doći do srca i da bi iz njega mogla progovoriti. Tko ga bolje upozna i doživi kroz iskustvo svoga života, onda može s povjerenjem primiti ovu službu čitača jer ima uho i srce za njegovu riječ koja je danas potrebnija više nego kruh. Onaj koji želi upoznati Isusa i osloniti svoj život na njega i svjedočiti ga preko dimenzije služenja, taj će ga pratiti i neće se od njega odvajati, nego će rasti u tom hodu i blizini razgovora s Isusom.”

Nadbiskup je čitačima i lektorima poželio da se ovim darom i povjerenom službom ne vrate i ne zatvore u svoje teorije i znanje, nego da im Isus bude dom, njegova riječ kruh i prostor u kojemu će boraviti, da im njegova prisutnost bude ono što će ih oživljavati, davati smisao njima i onima koje će susretati. Potaknuo ih je i pozvao da služe Isusu i njegovoj riječi da bi ga mogli pratiti u otajstvu euharistije i da bi ga mogli prepoznavati u svojoj braći i sestrama.

Nakon svete mise don Boris Vidović, rektor Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u svoje ime te u ime vicedirektora don Marija Buljevića i duhovnika don Edvarda Punde, svim roditeljima i župnicima zaželio je dobrodošlicu i zahvalio je nadbiskupu na dolasku. Kazao je kako vjeruje da će čitačima i pratiteljima dobiveni dar biti daljnji poticaj da žive u duhu Isusa Krista koji im se darovao da bi i oni svojim životima mogli biti dar za one koje susreću.

Nadbiskup je kao uspomenu na ovaj dan čitačima poklonio Bibliju, a pratiteljima Dokumente Drugoga vatikanskog koncila. (ZA)

Nagradni izlet najuspješnijih ekipa na vjeronaučnoj olimpijadi

Katehetski ured Splitsko-makarske nadbiskupije, pod vodstvom predstojnika don Josipa Periša, organizirao je 21. ožujka nagradno putovanje za sedam najbolje plasiranih ekipa iz osnovnih i četiri najbolje ekipe iz srednjih škola na nadbiskupijskoj vjeronaučnoj olimpijadi koja je održana 19. veljače ove godine u Zdravstvenoj školi u Splitu.

Nakon kraćeg zaustavljanja na odmorištu Krka, nagrađeni olimpijci i njihovi mentori nastavili su putovanje prema Zadru, gdje ih je dočekala s. Viktorija Gadža koja im je bila vodič i domaćin. Pod njenim vodstvom obišli su katedralu sv. Stošije i vidjeli znamenite vrijednosti poput galerije, korskih klupa, rekonstruiranu ranokršćansku krstionicu, kriptu, oltar, sakristiju i ostale dragocjenosti koje ovu trobrodnu romaničku građevinu čine posebnom. Katedralu na pročelju krasi ruža, ali ipak, najljepša ruža koja je kroz trnje mučeništva dosegla svoju izvanrednu ljepotu je sv. Stošija koja se kao mučenica prikazala Kristu.

Vjera je na ovim prostorima podizala mnoge spomenike i crkve. Jedna od njih je crkva sv. Marije koja pripada ženskome benediktinskom samostanu koji je osnovala plemkinja Čika. U sklopu benediktinskoga samostana crkve sv. Marije nalazi se jedna od najvrijednijih izložbi u Hrvatskoj, popularno nazvana „Zlato i srebro Zadra”. Kroz blago, koje su sačuvali sestre benediktinke, provele su ih s. Cecilija Kero i s. Marija Sikirić. Divna djela ljudskih ruku svjedoče da je svaki rad u suradnji sa Stvoriteljem neprocjenjivo blago, posebice ako ruke, poput relikvijara u obliku ruku svetaca koji su izazvale posebnu pozornost, budu uvijek u položaju molitve i blagoslova.

Usljedilo je razgledavanje bogate spomeničke baštine. Posebnu pozornost privukla je župna crkva sv. Šimuna koja je poznata po srebrnoj škrinji sv. Šimuna iz 1380. godine. O vrijednosti škrinje i same crkve govorio je g. Anđelo Travica i pri tom potaknuo mlade izletnike da, promatrajući zlatarsko djelo velike vrijednosti, poput starca Šimuna uvijek imaju Isusa u rukama i da u njemu prepoznaju Otкупitelja svijeta. Pred otvorenom rakom sv. Šimuna euharistijsko slavlje predvodio je predstojnik Ureda don Josip Periš. U nadahnutoj propovijedi pozvao je mlade da evanđeoske vrijednosti ugrade u život i stalno nastoje ispraviti sliku koju imaju o Bogu. „Koliko god Isus i danas bio osoba razmimoilaženja, ne trebamo se bojati svjedočiti i kako bi on bio norma, ključ i smisao našega života. U protivnom, može se dogoditi da uz obilje znanja ne budemo vjernici”, poručio je don Josip.

Nakon zajedničkoga ručka mladi su se okupili pokraj Morskih orgulja i Pozdrava Suncu, na mjestu odakle se pruža pogled na zadarski kanal i otoke i s kojeg smo ponijeli mnoštvo fotografskih zapisa.

Sve u želji da ovo nagradno putovanje bude duhovna izgradnja, na programu izleta bio je i posjet Ninu, malom gradiću u kojem na svakom koraku progovara burna povijest kroz vremena očuvanja vjere i slobode, a sve uz zaštitu nebeskih zaštitnika sv. Anselma i sv. Marcele. Program je uključivao i posjet župnoj crkvi sv. Anselma s riznicom crkvene umjetnosti. Petar Magaš upoznao je mlade kako je sv. Anselmo bio jedan od 72 Kristova učenika koji je došao u ninske krajeve propovijedati i širiti kršćanstvo, a Marcela, napomenuo je prema predaji, bila je domaćica u kući Marte, Marije i Lazara. Moći kršćanskih navjestitelja, prvih vjesnika kršćanstva na ninskom području, pozivaju na naviještanje i življenje vjere, ali i na osjećaj ponosa što je to upravo mjesto središte hrvatstva. Povratak na izvore kršćanstva oživjeli su sudionici izleta ulaskom u crkvu sv. Križa, koja je poznata kao najmanja katedrala na svijetu. Prisjetili su se da šesterostrana kamena krstionica kneza Višeslava potječe iz Nina, a kao vrijedan sakralni spomenik predstavlja „živoga svjedoka” pokršćavanja Hrvata. Izlet je priveden kraju povratkom svih sudionika nagradnog izleta svojim domovima gdje ih sada čeka svjedočenja, kako bi bili „živi svjedoci” u svojim sredinama. (Marina Šimić)

Korizmeni koncert HKR-a

U organizaciji HKR-a i Dana kršćanske kulture održan je 21. ožujka 2015. te u suradnji s Uredom za pastoral mladih Splitsko-makarske nadbiskupije i knjižarom „Verbum” održan je deveti po redu Korizmeni koncert u velikoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa. Nastupili su: zbor Mihovil, Alan Hržica i Srce Isusovo, VIS Izidor te Grupa RiM. Svaki izvođač otpjevao je četiri pjesme. Koncert je vodio Marin Perić uz pomoć Hrvatskoga nadzemlja koje je publiku nasmijalo do suza svojim skečevima. Na kraju koncerta posjetiteljima se obratio Zvonimir Ančić, ravnatelj HKR-a. Zatim su svi izvođači zajedno izveli dvije pjesme, a posjetitelji su se ostali družiti u atriju Sjemeništa uz osvježenje i kolače. (DJ)

Planinarski križni put SKAC-a Split i Ekosspiritusa Samobor na Hvaru

Pod pokroviteljstvom Povjerenstva za pastoral mladih Hvarske biskupije, a u organizaciji udruga Ekosspiritus i SKAC_St (Studentski katolički centar Split) održan je 21. i 22. ožujka na otoku Hvaru planinarski križni put pod geslom „Htjeli bismo vidjeti Isusa” (Iv 12, 21).

Otok Hvar ovom prilikom okupio je 900 mladih iz svih krajeva Lijepe Naše i susjedne Bosne i Hercegovine u želji da dva dana provedu u hodu za križem i u promišljanju kako u križu pronaći odgovor na mladenačku stvarnost punu izazova. Bilo je tu mladih iz samoborskog prigorja, Zagorja i Zagreba, preko Splita i Hvara sve do Viteza i Dubrovnika. U vremenu sve većih podjela u našem društvu i svijetu, 900 mladih ljudi okupljenih oko jednoga križa bio je znak nade za ove vrijeme i ove prostore. Vidljivo je to

bilo u ljudima pored kojih je ova živa rijeka mladih prolazila, a koji bi pred tim prizorom ostavljali svoje poslove i šutke promatrali stotine mladih u molitvi, pjesmi, razgovoru, a ponekad i šutnji. Osjetilo se to i u energičnim i poticajnim nagovorima i propovijedima lokalnih župnika, Hvarski biskup mons. Slobodan Štambuk i povjerenik za pastoral mladih don Ante Matulića podsjetili su mlade da križ daje snagu onda kada ga se prihvati s punim povjerenjem.

Sam hod započeo je u svetištu Gospe od Zdravlja iznad Jelse i preko starigradskog polja završio prvi dan u Starome Gradu gdje je bila organizirana večera i noćenje za mlade. Prvi dan zaključen je dramskom aktualizacijom svadbe u Kani Galilejskoj u izvedbi SKAC-a Split, nakon čega je slijedilo predstavljanje Faroskih kantadura i njihovih korizmenih napjeva. Vrhunac večeri bilo je svečano euharistijsko slavlje koje je predvodio don Matulić u suslavlju desetak svećenika. Drugi dan vodio je od Stari Grada kroz staze među starim suhozidima pored lokalnih crkava do svog završetka u župnoj crkvi u Vrbnju gdje je svoj zaključak ovo hodočašće imalo u svečano euharistijskom slavlju koje je predvodio mons. Štambuk uz koncelebraciju desetak svećenika.

Ovaj pohod još jednom je pokazao kako Kristov križ, koji je u liku običnoga kućnog raspela prije 500 godina proplakao i time spriječio sukob na otoku Hvaru, i danas ima istu snagu: nadrastiti društvene i geografske podjele i učiniti 900 mladih koji se međusobno ne poznaju braćom i sestrama. (DJ)

Čakula s duhovnikom: „Djelo Marijino – pokret fokolara”

Još jedna „Čakula s duhovnikom” održana je 22. ožujka 2015. u kapelici bl. Ivan Merz na Kampusu, ovaj put na temu „Djelo Marijino – pokret fokolara”. Prije samoga susreta održala se sv. misa koju je predvodio don Mihael Prović, povjerenik za mlade Splitsko-makarske nadbiskupije. Misno slavlje svojim je pjevanjem uvećao zbor članova pokreta fokolara.

Nakon završetka mise članovi Djela Marijinog održali su prigodno predavanje o svom djelovanju u Splitu, Hrvatskoj, a i šire. Kazali su da se njihovo djelovanje temelji na ljubavi prema Bogu i jedinstvu u zajednici. Pokret fokolara osnovala je Chiara Lubich koja je rođena na sjeveru Italije. Godine 2013. najavljena je odluka da se zatraži otvaranje kauze za beatifikaciju Chiare. Djelo Marijino djeluje u Splitu na adresi Šime Ljubića 10 na Trsteniku, te imaju svoje mjesečne susrete u samostanu kod sestara Službenica milosrđa u Splitu. Pozvali su sve prisutne da se priključe pokretu ako su zainteresirani. Susret je završio kratkim videom o svjetskom susretu mladih zvanom „Genfest”. Posljednji „Genfest” održao

se 2012. godine u Budimpešti gdje je sudjelovalo i nekoliko članova iz Djela Marijinog. „Genfest” se održava svakih 5 godina i na tom svjetskom festivalu sastaju se mladi cijelog svijeta različitih religija okupljeni za iste životne ciljeve u nadi da „grade mostove” u svojim zemljama i društvu. Na samom kraju don Mihael je zahvalio svim članovima pokreta „Djelo Marijino”. (DG)

Nadbiskupsko sjemenište i Gimnazija „Don Frane Bulić” proslavili svoj Dan

Nadbiskupsko sjemenište u Splitu i Nadbiskupijska klasična gimnazija „Don Frane Bulić” proslavili su svečanim misnim slavljem 25. ožujka svetkovinu Navještenja Gospodinova. Misno slavlje u kapeli Sjemeništa predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji s dubrovačkim biskupom Matom Uzinićem, provincijalom Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja fra Joškom Kodžomanom, ravnateljima Sjemeništa i Gimnazije

kao i ostalim svećenicima koji djeluju u sjemeništu i školi, s profesorima KBF-a Sveučilišta u Splitu i odgojiteljima CBS-a te ostalim svećenicima

Don Josip Dukić, ravnatelj gimnazije, na početku misnoga slavlja istaknuo je kako je ovaj blagdan nepresušni izvor iz kojega crpe snagu i nadahnuće sjemeništarci, učenici, profesori i odgojitelji.

Započinjući misno slavlje nadbiskup Barišić čestitao je Dan škole i zaštitnicu Sjemeništa Gospu od Blagovijesti svima koji su došli uzveličati ovo slavlje i napomenuo kako je ova svetkovina ima radost Božića, i to često zaboravljamo. Potaknuo je da treba zahvaliti Gospodinu što ovom svetkovinom naviješta Mariju, otkriva njezinu ulogu u našim životima, a preko njezine uloge poziva da otkrivamo sebe.

Tradicionalno je na svetkovinu Navještenja Gospodinova propovijedao sjemeništarac maturant, ove godine Domagoj Omrčen Milić. Na početku je istaknuo kako ovaj dan slavi utjelovljenje Vječne Božje Riječi u krilu Blažene Djevice Marije. Potaknuo je na divljenje Marijinom činu poniznost i poslušnost kojom je pogazila i nadvisila Evinu neposlušnost

koja odvlači u propast i grijeh. „I stoga molimo Mariju da nas pouči iskrenoj poslušnosti Ocu, kako bismo prihvativši Njegovu volju, preobrazili svoju vlastitu i tako postali što sličniji njoj, kako bismo živjeli ljepotu poslušnosti na hvalu i slavu Presvetoga Trojstva”, zaključio je sjemeništarc Domagoj svoja razmišljanja.

Na kraju svečanoga bogoslužja ravnatelj Sjemeništa don Jenko Bulić uputio je riječ zahvale svima što su svojim sudjelovanjem uzveličali proslavu, a naročito donatorima na novoj ispovjedaonici i don Stjepanu Vrdoljak, dugogodišnjem župniku hrvatske

misije u Hagenu u Njemačkoj, koji je Sjemeništu donirao orgulje. Nadbiskup Marin Barišić na kraju je misnoga slavlja blagoslovio novu ispovjedaonicu i pozvao sve da molitvom „Anđeo Gospodnji” zahvale na današnjem danu. Za vrijeme svete mise pjevao je mješoviti gimnazijski zbor pod ravnanjem s. Lidi-je Matijević.

U poslijepodnevnim satima u sjemenišnoj dvorani održala se tradicionalna malonogometna utakmica između sjemeništara i bogoslova. Potom je u sjemenišnoj dvorani upriličena svečana akademija. (ZA)

Splitske sestre milosrdnice proslavile svetkovinu Navještenja Gospodinova

Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga u Splitu Provincije Navještenja Gospodinova proslavile su 25.ožujka svetkovinu Navještenja Gospodinova, Blagovijest. Svečano euharistijsko slavlje u samostanskoj kapeli predvodio je splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić.

„Blagovijest je temeljna vijest koji je potrebna ne samo čovjeku, nego i svijetu. Utjelovljenje Sina Božjega najveći je plan za spasenje čovjeka i Gospodin nas želi unijeti u taj plan jer smo njegova djeca ljubljena, sinovi i kćeri. Čini to po Mariji i njezinom ‘da’ koji je odredio čitavu našu povijest”, rekao je na početku euharistijskoga slavlja nadbiskup Barišić. Govoreći o Marijinom odgovoru na Gospodinov poziv da bude ta u kojoj će se utjeloviti Sin Božji, nadbiskup je istaknuo kako je Marija bila svjesna toga poziva koji joj je Gospodin uputio preko anđela kada je pozdravio riječima „Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!”, no bila je smetena, zbunjena pred tim otajstvom. Poznavajući Božju riječ, živeći je i oslanjajući se na nju, Marija je shvaćala da je pozvana da postane Kristovom majkom. Dodao je kako je čistoga srca i ponizna smetena pred tim otajstvom pitala: „Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?” no anđeo joj je rekao da će biti osjenjena Duhom Svetim i ona s punim povjerenjem i slobodnom voljom i predanjem u Boga odgovara: „Neka mi bude.” Bio je to čin velike ljubavi i predanja svojega djevičanstva Bogu, ali nadasve čin poslušnosti i istinske vjere. „Marija je Djevica koja sluša i vjerom prihvaća Božju riječ i u ovom njezinu pozivu čita se zapravo naš poziv. Što je naš život, nego pokušaj odgovora na Gospodinov poziv koji nam je upućen”, istaknuo je u nastavku propovijedi nadbiskup Barišić.

Zaključio je kako komunikacije između nas i Božje riječi nema jer za nju treba smirenost i tišina. „Živimo u jednom ozračju buke, vanjske i unutarnje, i nismo u mogućnosti čuti poruku, Božju riječ. Bježimo u svoje sigurnosti koje nam oduzimaju mir, radost, zadovoljstvo i potrebnu komunikaciju”, kazao je nadbiskup. Zahvalio je sestrama milosrdnicama sv. Vinka Paulskoga na dugogodišnjoj prisutnosti u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji. Naglasio je kako se na njihovu primjeru i posvećenom životu ogleda njihov poziv i njihovo ‘da’ koje su poput Marije odgovorile Gospodinu. Pozvao je sestre da i dalje budu otvorene i protočne za Božju riječ rasplamsavajući iz dana u dan neumorno dar i žar ljubavi te živeći u međusobnoj povezanosti”, zaključio je propovijed nadbiskup Barišić. (ZA)

Blagoslov križa sv. Damjana u crkvi sv. Frane

Splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić predvodio je 26. ožujka u crkvi sv. Frane u zajedništvu s Vojnim ordinarijem mons. Jurajem Jezerincem i župnikom Župe sv. Stjepana pod borovima fra Žarkom Relotom svečano misno slavlje na kojem je blagoslovio novopostavljeni križ sv. Damjana.

„Ovo je važan događaj za grad Split jer dolaskom replike križa sv. Damjana pred kojim je Franjo čuo poziv i otkrio svoje poslanje da obnovi Crkvu, i mi sada, na neki način, imamo njegovu prisutnost i izvor s kojega je sv. Franjo dobio nadahnuće”, istaknuo je na početku propovijedi nadbiskup Barišić. Podsjetio je kako je postavljanje križa sv. Damjana u crkvu sv. Frane u Split ‘prirodan’ slijed događaja jer je grad Split 2012. godine proslavio 800. obljetnicu dolaska sv. Franje u naše krajeve kada je zbog oluje na moru na svojem putu za Svetu Zemlju bio prisiljen pristati uz našu obalu, na naše područje.

U propovijedi nadbiskup je istaknuo kako je korizma vrijeme kada je križ u središtu naše pobožnosti i kako vjeruje da će ovaj križ pred kojim se molio sv. Franjo biti nadahnuće u našim križevima. „Bog je inicijator saveza Boga i čovjeka i njime želi uvesti čovjeka u puninu života, spasiti ga, i to je plan Božji. Vrhunac saveza Boga i čovjeka koji je sklopljen u ljubavi je Isus Krist i ta ljubav dovela je Isusa na križ”, kazao je nadbiskup, te podsjetio kako je križ sv. Damjana križ pred kojim je sv. Franjo u školi razmatranja prodirao u ljubav Božju i pred kojim je čuo svoj poziv i poslanje da ide obnoviti Crkvu. „Shvatio je da je Crkva zajednica vjernika i tu Crkvu gradio je iznutra snagom ove ljubavi koju je pratio od početka.” Napomenuo je kako su prve jaslice, Betlehem, djelo sv. Franje i da je do tog načina slavljenja Božića mogao doći samo onaj koji je duboko proživljavao utjelovljenje te ljubavi. U nastavku nadbiskup je protumačio kako je ovo bizantski način prikazivanja Krista na križu koji je prikazan bez patnje i boli kao

proslavljeni, uskrsl i koji je u isto vrijeme pobijedio patnju i bol i sada živi u uskrsnoj dimenziji. Objasnio je simboliku i značenje likova prikazanih uz Isusa na križu i kroz njih misterij patnje i ljubavi Božje. Nadbiskup je dodao kako je ova slika dobrodošla u Split jer je nadohvat naših križeva od kojih se Isus nije udaljio, nego je došao među njih da bismo osjetili snagu njegove ljubavi. Naglasio je kako je sv. Franjo u šutnji čuo poruku ljubavi kojom je promijenio svoj i živote mnogih i kako je unio jedan duh koji je još i danas dinamičan i prisutan u našem narodu. Pred križem se u šutnji, traganju i izgubljenosti poput sv. Franje može nadahnuti ljubavlju s križa koja je trajna i koja može zahvatiti život svakoga. „Želio bih da ove ruke koje s križa grle stvarnost zagrlje nas i periferiju naših života, i neka ova korizma i nas zahvati da bismo mogli u jednoj uskrsnoj dinamici obnoviti svoj savez sina, kćeri, stvorenja djeteta Božjega, saveza ljubavi sa svojim Bogom i svojim otkupiteljem”, zaključio je nadbiskup. Uslijedio je blagoslov križa nakon kojega je župnik fra Žarko Relota zahvalio nadbiskupu Barišiću i biskupu Jezerincu na dolasku i na svečanom činu blagoslova križa. Uputio je i zahvalu župljanima uz čiju je pomoć križ sv. Damjana postavljen u crkvi sv. Frane u Splitu. (ZA)

Križni put grada Splita „Od Gospe do Gospe”

Križni put „Od Gospe do Gospe” grada Splita, koji se tradicionalno održava u petak prije Cvjetnice, ove je godine upriličen 27. ožujka. Pobožnost je započela ispred crkve sv. Frane na obali, a za križem se uputilo više tisuća vjernika predvođeni splitsko-makarskim nadbiskupom Marinom Barišićem, župnikom Župe sv. Stjepana pod borovima

fra Žarkom Relotom i ostalim svećenicima. Polazeći na križni put, nadbiskup Barišić je naglasio da križ Gospodinov nije obilježen samo mukom i patnjom, nego u sebi nosi snažnu logiku ljubavi i nade. „Želimo uključiti svoje križeve, korigirati svoje živote s milosrdnom ljubavlju koja je tu za nas i s nama. Želimo u križ uključiti našu stvarnost na osobit na-

čin naše središte i periferiju, naš grad, naše društvo i naše obitelji. Molimo Gospodina da nas zbliži te da i mi budemo bliski s njegovom ljubavlju na ovome križnom putu”, kazao je nadbiskup koji je prvi ponio križ na svojim ramenima do Šperuna – staroga, nekada ribarskog predjela Splita, gdje ga je predao puku na put dugačak više kilometara.

Velim varošom do prve Vidilice, pa južnim padinama Marjana do Kašjuna, križ su u ovoj Godini posvećenoga života nosili isusovački novaci. Moleći Križni put pape Franje s razmišljanjima, nadbiskup je podsjetio kako križ nije kraj puta i kako Papa podsjeća da nikada ne smijemo zaboraviti križ, jer ne postoji istinska kršćanska vjera bez križa. „Uskrsnuće se ne može shvatiti bez križa. Na križu se nalazi povijest svijeta, milost i grijeh, milosrđe i pokajanje, dobro i zlo, vrijeme i vječnost. Međutim logika križa nije u prvom redu logika boli i smrti, nego ljubavi i sebedarje koje donosi život”, istaknuo je nadbiskup.

Nakon trosatnog hoda ispunjenog molitvom Gospine krunice i korizmenim pjesmama, vjernici su stigli do crkvice Gospe od Sedam Žalosti na Kašjunima, gdje je euharistijsko slavlje predvodio nadbiskup Barišić. U propovijedi je kazao kako se na križnome putu i postajama razmatrala Kristova muka i kako se poniralo se u njegov križ i ljubav. Podsjetio je kako je Isusov križ težak jer nosi sve naše križeve, ali kako iz njega izvire novo svjetlo kojim ih obasjava. „I nama ne nedostaje patnje, nedostaje nam ono što je logika, mudrost i ključ života Isusova križa, a to je ljubav iz koje izvire snaga njegova križa. Hodajući od postaje do postaje križnim putem osjetili smo kako križ znači i središte i našu periferiju, i osjećamo da smo i mi često periferija u odnosu na križ, udaljeni od Boga i čovjeka. Petnaesta postaja je uskrsnuće Gospodinovo i križ je ključ otvaranja budućnosti u puninu života. Evanđelje nas ponovno vraća na četrnaestu postaju gdje vidimo Isusa na križu, a ispod križa njegovu majku s drugim ženama i njegovim učenicom. Šutnjom

na križu Isus očituje svoju ljubav, ali i riječima predajući nam majku i nas majci. Tu se susrećemo snažno s njegovim pogledom, s njegovom ljubavlju, susrećemo se s Isusom koji ljubi. Petnaesta postaja povezana je s euharistijom i taj susret s Ljubavlju raspetoj na križu događa se svaki put kad se slavi euharistija. Nadbiskup je naglasio kako Gospodinov križ očituje njegovu ljubav i kako je svaka misa spomen muke, križa i uskrsnuća Gospodinova. „Možda nismo svjesni gdje nas vodi i uvodi svako misno slavlje koje nas povezuje s pogledom i dostojanstvom koje nam Gospodin daje s križa”, napomenuo je nadbiskup i u nastavku podsjetio kako je križ Gospodinov tako velik i značajan da je sv. Franjo, zagledan u taj križ, u šutnji prodru u dubinu te ljubavi i čuo svoje poslanje i poziv. „Vjerujem da ćemo i mi, svatko na svoj način, u iskrenosti i otvorenosti srca doživjeti ljubav i poziv Gospodina i osjetiti raspetu Ljubav. Križ je u našim domovima, crkvama, samo nedostaje naše prisutnosti, blizine, iskrenosti, da se susretnemo s ovom Ljubavlju jer smo raskomadani, u bijegu smo. Ova nas Ljubav želi iz toga bijega povratiti sebi”, kazao je nadbiskup.

Na kraju je poželio da korizma, koja je pri kraju, bude naš osobni susret s pogledom Krista raspetoga u kojemu imamo bogatstvo, preporođenje, i neka nam ljubav s križa promijeni život i mijenja smrtnost u besmrtnost, prolaznost u vječnost. Ne budimo joj zapreka u sredini u kojoj živimo jer, ne zaboravimo, ona ljubi i one s kojima mi živimo”, završio je nadbiskup.

Križni put grada Splita tradicionalno se naziva „Od Gospe do Gospe” jer je prije polazio od velova-roške Gospine crkve pa išao sve do Gospe od Sedam Žalosti. Na Marjanu se nalaze brojne crkve koje su ili razrušene u Drugome svjetskom ratu ili su potpuno nestale, a uvale koje ga s južne strane ‘grle’ – „Kašuni” i „Bene” – dobile su imena po crkvicama sv. Kasijana i sv. Benedikta. Najstarija crkvice na Marjanu je sv. Mikule iz 11. st. (ZA)

Duhovna obnova vjeroučitelja laika u Vepricu

Već tradicionalna korizmena duhovna obnova za vjeroučitelje laike Splitsko-makarske nadbiskupije održana je 28. ožujka u marijanskome svetištu u Vepricu. Ove se godine okupilo preko 120 vjeroučitelja iz različitih krajeva i svih dobi što je susretu dalo poseban pečat. Duhovni nagovor, pokorničko bogoslužje i svetu misu vodio je don Josip Mužić, profesor filozofije i moralne teologije na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Splitu.

Jesmo li pravovjerni i što znači biti pravovjerman? - misao je vodilja kojom je predavač započeo duhovni nagovor i provlačio je uz posebne naglaske kroz ispit savjesti te homiliju na svetoj misi. Da je u vjeri, unatoč stečenom obrazovanju iz teologije, moguće ići „krivim putem” pokazala nam je crkvena povijest. Naime, nije dovoljno imati dobar cilj, premda je to nužno, nego je itekako važno do cilja ići pravim putem kako ne bismo lutali i skrenuli na krive staze, u krivovjerje. „U vjeri ići krivim putem znači riskirati puno, znači riskirati ovaj život i život vječni”, kazao je predavač propitkujući sve nazočne koliko su dostojni Krista ako on nije na prvome mjestu. „Tek ako je Krist na prvome mjestu, sve druge stvari dođu na svoje mjesto”, dodao je voditelj duhovne obnove.

Prof. Mužić uzročno je povezao krivovjerje s „krivopraksom”, s krivim moralom, citirajući sv. Jakova koji je kazao da je hereza „zemaljska, puteva mudrost”. Zlo se, naime, ne servira kao odurna, neprivlačna stvarnost, nego je uvijek pomiješana s

nekim dobrom tako da ostavi dojam privlačnosti i poželjnosti. To je veliki izazov u današnjim vremenima u kojima vlada relativizam i površno shvaćanje kršćanskog humanizma. Stoga je za istinsko obraćanje, po uzoru na sv. Augustina, potrebno ne samo racionalno prihvaćanje činjenica vjere, nego i praktično usvajanje moralnih načela za život. Autentičnost kršćanskoga života danas je prijeka potreba, kako za očuvanje vlastite vjere tako i za svjedočenje Krista u svijetu u kojemu živimo, u školi i među kolegama u zbornici. U nastavku je predavač ukazao na neka područja borbe kako bi se izbjegao „truli kompromis” kojemu su izloženi svi kršćani, pa tako i vjeroučitelji - u društvenom i profesionalnom životu, na osobnom i obiteljskom planu, ali i unutar crkvenoga života kroz „katolički ekumenizam” jer mu prijete unutarnja razjedinjenost. Pri završetku nagovora prof. Mužić ukazao je na perspektivu naglasivši osobito ufanje u Božju milost i hrabrost kao djelo duhovnog milosrđa.

Nakon kratke stanke prof. Mužić potaknuo je vjeroučitelje na ispit savjesti, odnosno grešnosti misli, djela, riječi i propusta prema modelu sv. Ignacija. Podsjetio je na unutarnji proces rađanja misli koje mogu imati trostruki izvor - u nama samima, od dobrog i od zlog duha te nastavio povezivati temu misli s riječima i djelima. Ispit savjesti ja zaključio pozivom na svetost koja se, prema Benediktu XV., sastoji isključivo u tome da uskladimo svoju s voljom Božjom te točno i dosljedno ispunjavamo svoje staleške dužnosti. Upravo zbog grijeha propusta ponekad skrenemo s puta svetosti jer nismo dovoljno predani, ustrajni i temeljiti.

Potaknuti ovim razmišljanjima vjeroučitelji su se u tišini pred Gospodinom sabrali te pristupali sakramentu svete ispovijedi nakon čega je uslijedilo slavlje svete mise. Don Josip Mužić je u homiliji suprotstavio snagu vjere i želje za izvanjskim čudima kod Isusovih suvremenika. Također je nasuprot sebeljublja, koje se prepoznaje u potrebi za očuvanjem vlastitog položaja, časti i moći, stavio bogoljublje. Kod sebeljublja su često na djelu prikriveni motivi, lažno predstavljani ciljevi za opće dobro dok se ustvari radi o očito sebičnim interesima. Ta je pojava sveprisutna te ni vjeroučitelji nisu izuzeti od njezina utjecaja. Duhovno okrijepljeni, nakon svete mise vjeroučitelji su nastavili druženje za zajedničkim stolom u blagovaonici.

Na završetku duhovne obnove vjeroučitelji su molili pobožnost križnog puta. Ovaj put su tu korizmu pobožnost obavili u kapelici, a ne vani u vjetrovitoj prirodi što se pokazalo mudrijim rješenjem. Doista bi bila prava šteta da su vanjski zvukovi bure omeli i umanjili snagu riječi koju su sami vjeroučitelji pripremili i izrekli razmatrajući postaje puta križa u crkvi. U ozračju pobožnosti, ali snažno proživljavajući unutarnji govor vlastite duše, vjeroučitelji su uronili u otajstva Muke prinoseći sebe, svoje mile i drage, svoje učenike i sve patnike Kristu Patniku.

No, što bi bio boravak u Vepricu bez osvrta na njegove vanjske izazove. U tijeku su radovi na prošir-

renju staze za put križa. Kako to ne povezati s ovom duhovnom obnovom koja je bila prigoda za otvaranje prostora križu u našem osobnom životu kako bi našao mjesta i poveo nas ne širokom stazom, nego uskom, trnovitom. Stazom križa prema Križu. A za one hrabrije i priroda je tijekom dana bila družbenica, barem na neko vrijeme, jer su, unatoč jakom vjetru, pronašli tišinu u prirodi koja je uvijek spremna posjetitelja darovati nekim nadahnućem svojom pomalo divljom ljepotom i mirisima tek propupalog bilja. (Mirjana Vučica)

Cvjetnica u splitskoj prvostolnici

Na Cvjetnicu, Nedjelju Muke Gospodnje, 29. ožujka, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić predvodio je procesiju i euharistijsko slavlje u splitskoj katedrali sv. Dujma.

„Danas pratimo Isusa s maslinovim grančicama i palmama. Vjerujem da nam je stalo koju ćemo grančicu izabrati, želimo da bude lijepa, i to govori da želimo na taj način reći Gospodinu koliko nam on znači. To su vanjski znaci naše nutrine, naše otvorenosti, iskrenosti s kojima želimo pristupiti Gospodinu. Izvršimo spomen Kristova ulaska u Jeruzalem živom vjerom i pobožnošću kako bismo ga slijedili na križnome putu te imali udjela u njegovu uskrsnuću”, rekao je nadbiskup Barišić prije obreda blagoslova maslinovih grančica na Peristilu.

Uslijedila je služba Riječi s otpjevanom Mukom. U prigodnoj homiliji nadbiskup je naglasio kako se otajstvo Kristova križa i muke nabolje razumije ako prenesemo Kristov križ i muku u svoj život i svoju sredinu, jer se tu događa i nastavlja Gospodinova muka. Nadbiskup je pozvao je da bi radi boljeg razumijevanja trebalo ne komentirati, nego kontemplirati pojedine uloge u otajstvu Gospodinove muke i uskrsnuća. „Vlast je grupa ljudi koji svoje interese žele nametnuti drugima, odmaknuti one koji im smetaju i to uz pomoć lažnih svjedoka. Pilat ima ulogu zastupnika pravde, zakona, objektivnosti i kada vidi da ga to može koštati žrtve, uloge i karijere, onda se njegova objektivnost svodi na razinu računa. Učenici Isusovi su na distanci, bježe, spavaju, niječu i idu još dalje u tome te se odriču onoga što im je važno u životu. Ovo su uloge, tipovi,

modeli preko kojih ćemo spoznati svoju ulogu, sebe, svoje križeve u Kristovoj muc i križu”, istaknuo je nadbiskup i zaključio: „Kroz ove dane potrebno je približiti se Isusu i vidjeti sebe i svoju odgovornost u svojim stavovima i pogledima prema ovoj velikoj ljubavi na križu da je ne bismo obezvrijedili.”

Nakon euharistijskoga slavlja, izlaganjem Presvetoga Oltarskog Sakramenta i procesijom po Peripteru, koju je pjevanjem pratio katedralni zbor i bogoslovi pod ravnanjem maestra don Šime Marovića, započelo je četrdesetosatno klanjanje. Klanjanje je na početku Velikoga tjedna drevni običaj koji se svake godine obavlja u svim župama Splitsko-makarske nadbiskupije, a u katedrali je po tradiciji trodnevno. (ZA)

11. Dani kršćanske kulture

U subotu, 21. ožujka u palači Milesi u Splitu svečano su otvoreni 11. „Dani kršćanske kulture“, a manifestaciju je otvorio splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić koji je tom prigodom čestitajući organizatoru na ustrajnosti i entuzijazmu o kojem svjedoči još jedna godina bogata programskim sadržajima, istaknuo važnost programa koji ukazuju na bogatstvo kršćanske kulture.

Na početku samoga otvaranja nazočnima se obratio i ravnatelj manifestacije „Dani kršćanske kulture“ Miro Radalj koji je istaknuo kako pokrećući manifestaciju 2005. godine nije ni slutio kako će potrajati ovoliko dugo i ući u drugo desetljeće. Inicijativa za pokretanje manifestacije potekla je od nakladne kuće Verbum, a u proteklih deset godina razvila se do te mjere da je Verbum danas koordinator i moderator programa, a niz institucija i organizacija uključenih u organiziranje pojedinih programskih sadržaja, kao i velik broj umjetnika koji sudjeluju u manifestaciji pokazatelj su općeg značaja manifestacije i zajedničke brige za kulturu i duhovnu baštinu, rekao je.

Manifestacija se ove godine po prvi put održava pod pokroviteljstvom Predsjednice Republike Hr-

vatske te je u to ime nazočne pozdravio izaslanik – savjetnik Predsjednice za društvene djelatnosti Andro Krstulović Opara, koji je istaknuo veliko zadovoljstvo zbog ustrajnosti i entuzijazma organizatora koji iz godine u godinu rađa sve bogatijim programom koji svjedoči o temeljima hrvatskoga identiteta. Iskazao je i zadovoljstvo činjenicom da se manifestacija u 11. godini održava po prvi put pod pokroviteljstvom Predsjednice RH što svjedoči o njenom nacionalnom značaju u očuvanju tradicijske kulture.

Svečanom otvaranju nazočili su i predstavnici Splitsko-dalmatinske županije i Grada Splita, koji su i pokrovitelji manifestacije „Dani kršćanske kulture“, dožupan Luka Brčić i dogradonačelnica Aida Batarelo, koji su ovom prigodom istaknuli svoje zadovoljstvo zbog ustrajnosti u održavanju ove kulturne manifestacije koja pokazuje značaj kršćanske kulture ne samo u Splitu i Dalmaciji gdje se odvija, nego i šire.

Ovogodišnji program „Dana kršćanske kulture“ ukazao je na iznimne spomenike kulture, brojna kulturna ostvarenja, kao i neumorne umjetnike na polju likovnih umjetnosti, književnosti, filma,

glazbe, te niz kulturnih institucija i organizacija koje zajedničkim snagama sudjeluju u kulturnom dijalogu. Tijekom 11 dana manifestacije gotovo 60 kulturnih postaja obilježilo je umjetničko stvaralaštvo više od 600 sudionika ovogodišnjeg programa u Splitu, Dubrovniku i Šibeniku.

U utorak 31. ožujka 11. „Dani kršćanske kulture” zatvoreni su u Splitu u dvorani Ivana Pavla II. u Nadbiskupijskom ordinarijatu, gdje je domaćin bio splitskomakarski nadbiskup mons. Marin Barišić.

Bogat program manifestacije „Dani kršćanske kulture” završen je svečanom dodjelom nagrade „Andrija Buvina” za izniman doprinos kršćanskoj kulturi ovogodišnjem laureatu književniku Stjepanu Liceu čiji opus obuhvaća gotovo četrdesetak naslova. Bogatstvo opusa Stjepana Licea mjerljivo je u njegovu radu, broju objavljenih knjiga i primjercima knjiga, ali nemjerljivo u širini njegove misli koja isijava vedrinom koja se nastanila među ljudima.

U ime domaćina nazočne je na samom početku pozdravio nadbiskup Marin Barišić. Koji je zaključio: „Kultura je važna u životu svakog naroda, ona je opće dobro u kojem prepoznavamo njegov povijesni tijek, a naš je narod u tom smislu iznimno bogat. Želio bih da ova manifestacija bude i izvor jednog novog nadahnuća za sva buduća djela u službi Evanđelja.”

Svečanom zatvaranju prisustvovao je i splitsko-dalmatinski župan Zlatko Ževrnja koji je čestitajući organizatoru i laureatu istaknuo zadovoljstvo zbog održavanja manifestacije koja promiče kršćansku kulturu, te je poželio da kao takva bude uvrštena u kulturnu strategiju Grada Splita 2015. – 2025. godine. Zamjenik gradonačelnika Grada Splita Goran Kovačević istaknuo je važnost održavanja manifestacije te ovom prigodom čestitao laureatu Stjepanu Liceu što svojim radom pomaže da

ne zanemarimo duhovnu dimenziju koja je važna svakomu čovjeku.

Nagradu „Andrija Buvina” laureatu je uručio akademski kipar Kuzma Kovačić, član Savjetodavnog vijeća manifestacije „Dani kršćanske kulture”, koji je i autor plakete, a po primitku nagrade Stjepan Lice se zahvalio na ukazanoj priznanju ističući kako je sve svoje stvaralaštvo posvetio svjedočenju Evanđelja, a da naličje njegova rada pripada njegovoj obitelji, supruzi Ružici i kćerki Mirti koje su i prisustvovalе ovoj svečanoj dodjeli, te sinovima Dominiku i Zvezdanu. Tom je prigodom rekao: „Svojedobno, prije 800 godina, u ovom je gradu živio umjetnik Andrija Buvina koji je na vratima koja i danas krasi katedralu svetog Dujma urezao prizore iz Isusovog života. Hoće li išta od našeg današnjeg kršćanskog stvaralaštva ostati za buduće generacije ne možemo znati, no to nije ni važno. Presudno je da u ovom trenutku učinimo sve što je u našoj moći kako bismo naše živote posvetili Evanđelju”, obrazlažući ovim riječima ono što ga vodi u životu i djelovanju.

Na samom kraju ravnatelj manifestacije „Dani kršćanske kulture” Miro Radalj zahvalio se svim ovogodišnjim sudionicima, kojih je bio velik broj, laureatu Stjepanu Liceu, kao i organizacijama i institucijama koje su zajedno s glavnim organizatorom nakladnom kućom Verbum osmislile i kreirale pojedine programske sadržaje. Također, zahvalio je i svim pokroviteljima i podupirateljima koji su omogućili odvijanje programa koji je i ove godine privukao velik broj posjetitelja zbog čega se u dvoranama uglavnom tražilo mjesto više. „Dani kršćanske kulture” koji su se odvijali i u Dubrovniku i Šibeniku dodjelom nagrade „Andrija Buvina” okončani su u Splitu te je ravnatelj Radalj zatvarajući ovogodišnju manifestaciju pozvao sve na 12. „Dane kršćanske kulture”. (Jelena Hrgović)

KRONIKA OCA NADBISKUPA

(1. siječnja – 29. ožujka 2015.)

SIJEČANJ

1. 1., svetkovina Marije Bogorodice

- * Katedrala - predvodio svečano euharistijsko slavlje sa zazivom Duha Svetoga na početku nove građanske godine

6. 1., Bogojavljenje

- * Katedrala - predvodio svečano euharistijsko slavlje

11. 1., Krštenje Gospodinovo

- * Solin, Gospa od Otoka - predvodio svečano euharistijsko slavlje

12. 1.

- * Ordinarijat - primio članove Organizacijskog odbora simpozija „Život i djelo o. Ante Alfirevića”

15. 1., Sv. Stošija

- * Zadar - sudjelovao na svetkovini sv. Stošije, zaštitnice grada

18. 1., Druga nedjelja kroz godinu

- * Konkatedrala – predvodio svečano euharistijsko slavlje povodom blagdana Gospe Ranjene

20. 1.

- * Mlinište – predvodio misu zadušnicu za pokojne roditelje

23. 1.

- * Katedrala – predvodio molitvu za jedinstvo kršćana

25. 1., Treća nedjelja kroz godinu

- * Pujanke – predvodio svečano euharistijsko slavlje povodom svetkovine Obračanja sv. Pavla

26. 1.

- * Zagreb – redovito plenarno zasjedanje HBK i BK BiH

27. 1.

- * Zagreb – sudjelovao na Teološko-pastoralnom tjednu
- * Zagreb – sjednica Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja

28. 1.

- * Zagreb – Izvanredno plenarno zasjedanje HBK

31. 1., Sv. Ivan Bosco

- * Kman – sudjelovao na susretu svećeničkih i redovničkih kandidata Splitsko-makarske nadbiskupije
- * Kman – predvodio svečano euharistijsko slavlje povodom 200. obljetnice rođenja sv. Ivana Bosca

VELJAČA

2. 2., Prikazanje Gospodinovo

- * Katedrala – predvodio svečanu procesiju od sv. Dominika do Katedrale te predsjedao svečanim euharistijskim slavljem povodom Dana posvećenog života

2. – 3. 2.

- * Dubrovnik – sudjelovao na proslavi sv. Vlaha, zaštitnika Grada i Biskupije

5. – 16. 2.

- * SAD – pohodio hrvatske župe u New Yorku i Chicagu povodom blagdana bl. Alojzija Stepinca

17. 2.

- * Zagreb – Stalno vijeće HBK

18. 2., Pepelnica

- * Katedrala – predvodio svečano euharistijsko slavlje

19. 2.

- * Split, Zdravstvena škola – sudjelovao na otvorenju Vjeronaučne olimpijade za osnovne i srednje škole na nadbiskupijskoj razini

21. 2.

- * Split, Gospa od Zdravlja – predvodio molitveni susret Bogu posvećenih osoba Splitsko-makarske nadbiskupije

22. 2. Prva korizmena nedjelja

- * Cista Velika – pastirski pohod
- * Dobranje – pastirski pohod

* Ordinarijat – primio p. Antu Tustonjića, provincijala Hrvatske pokrajine Družbe Isusove

23. 2.

* Runović - pastirski pohod

25. 2.

* Vepric – sudjelovao na korizmenoj rekolekciji za svećenike Splitsko-makarske nadbiskupije

26. 2.

* Podbablje - pastirski pohod

27. 2.

* Imotski - pastirski pohod

28. 2.

* Zagreb – sudjelovao na otvaranju postupka za beatifikaciju o. Ante Gabrića

OŽUJAK

1. 3. Druga korizmena nedjelja

* Poljica Imotska - pastirski pohod

2. 3.

* Vinjani - pastirski pohod

3. 3.

* Krstatice - pastirski pohod

4. 3.

* Aržano – pastirski pohod

5. 3.

* Budimiri – pastirski pohod

* Biorine – pastirski pohod

6. 3.

* Zmijavci – pastirski pohod

7. 3.

* Sjemenite – nazočio Nadbiskupijskome stručnom skupu za vjeroučitelje

* Proložac – pastirski pohod

8. 3., Treća korizmena nedjelja

* Ričice – pastirski pohod

* Lokvičići – pastirski pohod

9. 3.

* Medov Dolac – pastirski pohod

10. 3.

* Grabovac – pastirski pohod

13. 3.

* Zagvozđ – pastirski pohod

14. 3.

* Humac (BiH) – slavio misu na susretu maturanata sa područja Splitske metropolije i zadarske nadbiskupije

* Cista Provo – pastirski pohod

15. 3., Četvrta korizmena nedjelja

* Lovreć – pastirski pohod

* Sjemenište – predvodio svečano euharistijsko slavlje prigodom susreta fokolara, a povodom obljetnice utemeljiteljice pokreta fokolara Chiare Lubich

16. 3.

* Slivno – pastirski pohod

17. 3.

* Ordinarijat – primio bogoslove kandidate za službu lektorata i akolitata

18. 3.

* Sveučilišna knjižnica – sudjelovao na tribini „Putokaz za mlade”

19. 3., Sveti Josip, zaručnik Blažene Djevice Marije

* Ordinarijat – primio Josipa B., štićenika doma „Zenta”

* Split, samostan sv. Ane – predvodio euharistijsko slavlje povodom svetkovine sv. Josipa, zaštitnika provincije sestara služavki Malog Isusa

20. 3.

* Konkatedrala – predvodio euharistijsko slavlje na obljetnicu smrti nadbiskupa Frane Franića i nadbiskupa Ante Jurića

21. 3.

* CBS - u sklopu susreta roditelja i župnika predvodio svečano euharistijsko slavlje s postavljanjem petorice lektora i dvojice akolita

* Palača Milesi – otvorio Dane kršćanske kulture

22. 3., Peta korizmena nedjelja

* Krk – sudjelovao na biskupskom ređenju mons. Ivica Petanjka, novog krčkog biskupa

23. 3.

- * Zagreb – stalno vijeće HBK
- * Đakovo – sudjelovao na proslavi 25. obljetnice biskupskog ređenja mons. Marina Srakića, đakovačko-osječkog nadbiskupa u miru

25. 3.

- * Sjemenište – predvodio svečano euharistijsko slavlje povodom svetkovine zaštitnice sjemeništa i nadbiskupijske klasične gimnazije
- * Split, samostan Sestara milosrdnica - predvodio euharistijsko slavlje

26. 3.

- * Split, crkva sv. Frane na obali – predvodio euharistijsko slavlje i blagoslovio novi križ

27. 3.

- * Marjan – predvodio križni put grada Splita od sv. Frane na obali do crkvice Gospe od Žalosti gdje je slavio sv. misu sa okupljenim vjernicima

29. 3., Cvjetnica – Nedjelja Muke Gospodnje

- * Katedrala - predvodio svečano euharistijsko slavlje te otvorio svečano četrdesetosatno klanjanje (kvarantore)
- * Katedrala - popodne sudjelovao na uri klanjanja

POPIS SVEĆENIKA

SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE

PO GODINI ROĐENJA

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Zaređen</i>		
1.	Ante	VOJNOVIĆ	14. 12. 1926.	06. 07. 1952.	SMN	MIR
2.	Pavao	VUKOVIĆ	22. 03. 1929.	29. 03. 1953.	SMN	MIR
3.	Ivan	LENDIĆ	24. 01. 1932.	13. 07. 1958.	SMN	MIR
4.	Dušan	VUKOVIĆ	06. 06. 1932.	13. 07. 1958.	SMN	MIR
5.	Lovre	ŽULJEVIĆ-MIKAS	03. 05. 1933.	22. 03. 1959.	SMN	MIR
6.	Nikola	MARGETA	13. 02. 1934.	29. 06. 1961.	SMN	MIR
7.	Pavao	MEDIĆ	20. 11. 1934.	12. 07. 1959.	SMN	MIR
8.	Krsto	TOMIĆ	07. 01. 1935.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
9.	Drago	ŠIMUNDŽA	22. 01. 1935.	13. 08. 1960.	SMN	MIR
10.	Juraj	NARANČA	11. 02. 1935.	12. 07. 1959.	SMN	MIR
11.	Josip	DELIĆ	18. 03. 1935.	29. 06. 1961.	SMN	AKT
12.	Bogoslav	BARTULOVIĆ	30. 07. 1935.	02. 07. 1961.	SMN	MIR
13.	Mile	VIDOVIĆ	01. 10. 1935.	29. 06. 1961.	SMN	MIR
14.	Vjekoslav	PAVLINOVIĆ	20. 01. 1936.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
15.	Ivan	GRUBIŠIĆ	20. 06. 1936.	29. 06. 1961.	SMN	MIR
16.	Stanko	VRNOGA	27. 07. 1936.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
17.	Jakov	DRAGUŠICA	13. 09. 1936.	29. 06. 1965.	SMN	MIR
18.	Većeslav	ŠUPUK	28. 09. 1936.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
19.	Marinko	BILIĆ	09. 10. 1936.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
20.	Josip	PAVIĆ	28. 10. 1936.	18. 02. 1962.	SMN	MIR
21.	Ljubomir	ERCEG	24. 05. 1937.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
22.	Alojzije	BAVČEVIĆ	25. 06. 1937.	29. 06. 1961.	SMN	AKT
23.	Marijan	ČAGALJ	15. 01. 1938.	29. 06. 1965.	SMN	MIR
24.	Marko	MARASOVIĆ	03. 02. 1938.	08. 08. 1964.	SMN	AKT
25.	Slavko	KOVAČIĆ	27. 04. 1938.	24. 03. 1964.	SMN	AKT
26.	Stjepan	VRDOLJAK	11. 01. 1939.	29. 06. 1963.	SMN	MIR
27.	Jure	MARASOVIĆ	27. 01. 1939.	29. 06. 1966.	SMN	AKT
28.	Petar	MIKIĆ	27. 01. 1939.	29. 06. 1966.	SMN	AKT
29.	Luka	VUCO	04. 05. 1939.	29. 06. 1965.	SMN	AKT
30.	Stipe	DUKIĆ	30. 08. 1939.	24. 03. 1964.	HRV	MIR
31.	Božo	BULAT	15. 02. 1940.	06. 12. 1964.	SMN	MIR
32.	Ante	ČIPČIĆ	29. 04. 1940.	29. 06. 1965.	SMN	AKT
33.	Filip	PAVIĆ	21. 03. 1941.	29. 06. 1967.	SMN	AKT
34.	Josip	ČORIĆ	31. 03. 1941.	29. 06. 1966.	SMN	MIR
35.	Danijel	GUĆ	01. 01. 1942.	29. 06. 1969.	SMN	AKT
36.	Slavko	RAKO	25. 04. 1942.	22. 06. 1970.	INZ	AKT

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Zaređen</i>		
37.	Ivan	MATKOVIĆ	19. 10. 1942.	29. 06. 1968.	SMN	AKT
38.	Anđelko	DUKIĆ	28. 01. 1943.	29. 06. 1971.	SMN	AKT
39.	Ante	VRBATOVIĆ	07. 02. 1943.	29. 06. 1968.	SMN	MIR
40.	Pavao	BANIĆ	21. 05. 1943.	29. 06. 1967.	SMN	AKT
41.	Petar	PERLETA	29. 06. 1943.	29. 06. 1971.	SMN	AKT
42.	Srećko	FRANIĆ	03. 12. 1943.	29. 06. 1968.	SMN	AKT
43.	Mirko	GRGAT	20. 05. 1944.	29. 06. 1969.	SMN	MIR
44.	Tomislav	BREČIĆ	24. 08. 1944.	29. 06. 1969.	SMN	AKT
45.	Dragan	RAJKOVIĆ	30. 08. 1944.	29. 06. 1971.	SMN	MIR
46.	Ante	KAROGLAN	29. 01. 1945.	19. 11. 1978.	SMN	BOL
47.	Stanko	PEJAR	01. 03. 1945.	29. 06. 1972.	SMN	AKT
48.	Ante	DELIĆ	17. 03. 1945.	29. 06. 1969.	SMN	AKT
49.	Nikola	GALOV	25. 04. 1946.	29. 06. 1974.	SMN	AKT
50.	Nikola	SARIĆ	13. 05. 1946.	29. 06. 1972.	MIS	AKT
51.	Vladimir	ĐUDERIJA	10. 07. 1946.	29. 06. 1971.	SMN	AKT
52.	Ante	ČULIĆ	25. 10. 1946.	01. 07. 1973.	SMN	AKT
53.	Stjepan	JERKOVIĆ	19. 11. 1946.	29. 06. 1972.	SMN	AKT
54.	Marko	ĆUBELIĆ	10. 01. 1947.	29. 06. 1974.	SMN	MIR
55.	Mirko	SKEJIĆ	17. 01. 1947.	29. 06. 1971.	SMN	AKT
56.	Marin (ndb.)	BARIŠIĆ	24. 03. 1947.	14. 07. 1974.	SMN	AKT
57.	Nediljko Ante	ANČIĆ	15. 02. 1948.	29. 06. 1974.	SMN	AKT
58.	Božo	DELIĆ	29. 03. 1948.	29. 06. 1972.	SMN	AKT
59.	Nedjeljko	RIBIČIĆ	10. 08. 1948.	29. 06. 1974.	SMN	AKT
60.	Jakov	CIKOJEVIĆ	22. 08. 1948.	26. 12. 1975.	SMN	MIR
61.	Ljubo	BODROŽIĆ	14. 10. 1948.	29. 06. 1972.	SMN	AKT
62.	Ivan	SUČIĆ	23. 10. 1948.	22. 06. 1975.	SMN	AKT
63.	Nedjeljko	KEŠINA	01. 01. 1949.	25. 06. 1978.	INZ	AKT
64.	Marin	MATIJACA	04. 06. 1949.	22. 06. 1975.	SMN	AKT
65.	Petar	KRSTIČEVIĆ	23. 07. 1949.	29. 06. 1975.	INZ	AKT
66.	Špiro	ČIKEŠ	02. 08. 1949.	27. 06. 1976.	SMN	AKT
67.	Miroslav	ŠESTAN	27. 08. 1949.	29. 06. 1975.	SMN	AKT
68.	Ante	BATARELO	19. 10. 1949.	29. 06. 1974.	MIS	AKT
69.	Josip	VARVODIĆ	27. 10. 1949.	29. 06. 1975.	SMN	AKT
70.	Ivan	DŽAJA	15. 11. 1949.	26. 12. 1975.	SMN	AKT
71.	Božo	RENJIĆ	05. 12. 1949.	22. 06. 1975.	SMN	AKT
72.	Josip	DELAŠ	14. 02. 1950.	26. 06. 1977.	SMN	AKT
73.	Bariša	PLEĆAŠ	01. 02. 1951.	30. 06. 1985.	SMN	AKT
74.	Ivan	BARIŠIĆ	27. 04. 1951.	26. 06. 1977.	SMN	AKT
75.	Ante	ANTUNOVIĆ	13. 06. 1951.	26. 06. 1977.	SMN	AKT
76.	Mirko	MIHALJ	25. 06. 1951.	27. 06. 1976.	SMN	AKT
77.	Ivan	JAKULJ	11. 11. 1951.	26. 06. 1977.	SMN	AKT

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Zaređen</i>		
78.	Mladen	MARGETA	21. 01. 1952.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
79.	Ivan	UJEVIĆ	29. 02. 1952.	26. 06. 1977.	SMN	AKT
80.	Jakov	RANČIĆ	01. 04. 1952.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
81.	Šime	MAROVIĆ	25. 05. 1952.	26. 06. 1977.	SMN	AKT
82.	Mladen	VUKASOVIĆ	19. 08. 1952.	28. 06. 1981.	SMN	AKT
83.	Tomislav	ĆUBELIĆ	04. 09. 1952.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
84.	Pavao	PIPLICA	30. 09. 1952.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
85.	Vlado	STRIKIĆ	21. 10. 1952.	22. 06. 1980.	SMN	AKT
86.	Ante	MATEŠAN	02. 11. 1952.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
87.	Mate	ČULIĆ	07. 12. 1952.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
88.	Jure	ŽURO	14. 02. 1953.	25. 06. 1978.	SMN	BOL
89.	Marin (ml.)	BARIŠIĆ	03. 07. 1953.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
90.	Petar	ĐONLIĆ	20. 08. 1953.	24. 06. 1979.	SMN	BOL
91.	Marinko	JURIŠIN	09. 09. 1953.	24. 06. 1979.	SMN	AKT
92.	Ivan	VRDOLJAK	17. 10. 1953.	24. 06. 1979.	SMN	AKT
93.	Ljubo	PAVIĆ	30. 04. 1954.	24. 06. 1979.	SMN	AKT
94.	Ivan	BANIĆ	21. 07. 1954.	25. 06. 1978.	SMN	AKT
95.	Pavao	PAVIĆ	13. 08. 1954.	24. 06. 1979.	SMN	AKT
96.	Stipe	ŽURO	07. 09. 1954.	22. 06. 1980.	SMN	AKT
97.	Jakiša	DOMINIKOVIĆ	14. 09. 1954.	22. 06. 1980.	HRV	AKT
98.	Josip	LONČAR	26. 09. 1954.	22. 06. 1980.	SMN	AKT
99.	Ivan	KEŠINA	12. 10. 1954.	22. 06. 1980.	SMN	AKT
100.	Vjenceslav	KUJUNDŽIĆ	10. 11. 1954.	20. 07. 1980.	SMN	AKT
101.	Ivan	ĆUBELIĆ	11. 08. 1955.	28. 06. 1981.	SMN	AKT
102.	Ivan	TADIĆ	01. 11. 1955.	28. 06. 1981.	SMN	AKT
103.	Jure	BOGDAN	09. 11. 1955.	22. 06. 1980.	INZ	AKT
104.	Petar (st.)	DUKIĆ	30. 06. 1956.	03. 07. 1983.	SMN	AKT
105.	Dražen	KLAPEŽ	15. 07. 1956.	27. 06. 1982.	MIS	AKT
106.	Luka	VRLJIČAK	13. 09. 1956.	27. 06. 1982.	SMN	AKT
107.	Nikola	GOLEMAC	06. 02. 1957.	01. 07. 1984.	SMN	AKT
108.	Zdravko	VUČAK	28. 01. 1958.	03. 07. 1983.	SMN	AKT
109.	Vinko	SANADER	19. 07. 1958.	01. 07. 1984.	SMN	AKT
110.	Mate	LEKIĆ	19. 08. 1958.	01. 07. 1984.	SMN	AKT
111.	Božo	ĆUBELIĆ	28. 10. 1958.	01. 07. 1984.	SMN	AKT
112.	Tomislav	TOPČIĆ	17. 12. 1958.	26. 06. 1988.	SMN	AKT
113.	Jure	STRUJIĆ	09. 03. 1959.	01. 07. 1984.	SMN	AKT
114.	Ante	LUKETA	17. 06. 1959.	29. 06. 1986.	INZ	AKT
115.	Ante	MATELJAN	30. 06. 1959.	01. 07. 1984.	SMN	AKT
116.	Stjepan	LONČAR	26. 10. 1959.	30. 06. 1985.	SMN	AKT
117.	Ivan	PERIŠ	07. 03. 1960.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
118.	Ivan	BABIĆ	20. 06. 1960.	23. 06. 1991.	SMN	AKT

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Zaređen</i>		
119.	Radojko	VIDOVIĆ	05. 09. 1960.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
120.	Luka	JOZIĆ	09. 10. 1960.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
121.	Marin	MARČIĆ	31. 10. 1960.	24. 06. 1990.	SMN	AKT
122.	Jure	VRDOLJAK	03. 12. 1960.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
123.	Ivan	SIMUNIĆ	13. 04. 1961.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
124.	Josip	MUŽIĆ	28. 04. 1961.	14. 06. 1992.	SMN	AKT
125.	Ranko	VIDOVIĆ	06. 05. 1961.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
126.	Boris	VUKASOVIĆ	27. 07. 1961.	29. 06. 1986.	SMN	AKT
127.	Stipe	LJUBAS	21. 03. 1962.	26. 06. 1988.	SMN	AKT
128.	Ante (st.)	ČOTIĆ	10. 05. 1962.	28. 06. 1987.	SMN	AKT
129.	Jurica	PETKOVIĆ	24. 06. 1962.	26. 06. 1988.	HRV	AKT
130.	Senko	ANTUNOVIĆ	21. 08. 1962.	25. 06. 1989.	SMN	AKT
131.	Ivan	ČOTIĆ	30. 10. 1962.	26. 06. 1988.	SMN	AKT
132.	Marinko	VIDOVIĆ	01. 01. 1963.	28. 06. 1987.	SMN	AKT
133.	Matislav	VILIĆ	04. 03. 1963.	08. 10. 1989.	SMN	AKT
134.	Matko	DŽAJA	27. 03. 1964.	24. 06. 1990.	SMN	AKT
135.	Zrinko	BRKOVIĆ	31. 05. 1964.	28. 06. 1992.	INZ	AKT
136.	Ante (ml.)	ČOTIĆ	14. 06. 1964.	23. 06. 1991.	SMN	AKT
137.	Mladen	PARLOV	06. 10. 1964.	23. 06. 1991.	SMN	AKT
138.	Šimun	DOLJANIN	15. 12. 1964.	28. 06. 1992.	SMN	AKT
139.	Josip (st.)	DUKIĆ	26. 02. 1965.	24. 06. 1990.	SMN	AKT
140.	Mijo	ŠURLIN	04. 10. 1965.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
141.	Josip	PERIŠ	26. 01. 1966.	24. 06. 1990.	SMN	AKT
142.	Petar	ČONDIĆ	28. 01. 1966.	27. 06. 1993.	SMN	AKT
143.	Ante	ŠOŠIĆ	09. 03. 1966.	23. 06. 1991.	SMN	AKT
144.	Darko	JERKOVIĆ	16. 06. 1966.	23. 06. 1991.	SMN	BOL
145.	Mirko	BITUNJAC	06. 10. 1966.	28. 06. 1992.	SMN	AKT
146.	Dražen	DUKIĆ	04. 11. 1966.	27. 06. 1993.	SMN	AKT
147.	Ante	JOZIĆ	16. 01. 1967.	28. 06. 1992.	INZ	AKT
148.	Bože	PLAZIBAT	12. 04. 1967.	27. 06. 1993.	SMN	AKT
149.	Lovre	ŠOLA	10. 10. 1967.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
150.	Ivan	PRELAS	06. 01. 1968.	27. 06. 1993.	SMN	AKT
151.	Petar (ml.)	DUKIĆ	01. 02. 1968.	27. 06. 1993.	SMN	AKT
152.	Josip (ml.)	DUKIĆ	19. 03. 1968.	28. 06. 1992.	SMN	AKT
153.	Ivan	BODROŽIĆ	20. 08. 1968.	26. 06. 1994.	SMN	AKT
154.	Branimir	PROJIĆ	12. 01. 1969.	25. 06. 1995.	HRV	AKT
155.	Mario	MATKOVIĆ	19. 01. 1969.	25. 06. 1995.	SMN	AKT
156.	Nenad	ČONDIĆ	13. 04. 1969.	27. 06. 1993.	SMN	AKT
157.	Mijo	GROZDANIĆ	15. 06. 1969.	29. 06. 1996.	SMN	AKT
158.	Dražen	BALIĆ	25. 07. 1969.	29. 06. 1996.	SMN	AKT
159.	Zvonimir	MIJIĆ	02. 04. 1969.	29. 06. 2013.	SMN	AKT

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Zaređen</i>		
160.	Stipan	ŠURLIN	15. 09. 1969.	26. 06. 2004.	SMN	AKT
161.	Milivoj	ČALO	04. 09. 1970.	25. 06. 1995.	SMN	AKT
162.	Alojzije	ČONDIĆ	23. 09. 1970.	29. 06. 1996.	SMN	AKT
163.	Dražen	RADMAN	30. 10. 1970.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
164.	Neven	VUKOVIĆ	01. 01. 1971.	25. 06. 1995.	SMN	AKT
165.	Ante	VRANKOVIĆ	13. 01. 1971.	29. 06. 1996.	SMN	AKT
166.	Tihomir	JURČIĆ	16. 01. 1971.	28. 06. 1998.	SMN	AKT
167.	Mario	ČAGALJ	15. 05. 1971.	29. 06. 1997.	SMN	AKT
168.	Jenko	BULIĆ	29. 07. 1971.	28. 06. 1998.	SMN	AKT
169.	Boris	VIDOVIĆ	28. 02. 1972.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
170.	Stipan	BODROŽIĆ	16. 04. 1972.	29. 06. 1996.	SMN	AKT
171.	Nikola	BODROŽIĆ-SELAK	17. 10. 1972.	29. 06. 1997.	SMN	AKT
172.	Ivan	DELIĆ	24. 11. 1972.	29. 06. 1997.	SMN	AKT
173.	Carlos	TABORDA	25. 01. 1973.	10. 06. 1999.	SMN	AKT
174.	Ivica	ŽIŽIĆ	17. 09. 1973.	28. 06. 1998.	SMN	AKT
175.	Mate	ŠKARIČIĆ	06. 03. 1974.	25. 06. 2005.	SMN	AKT
176.	Mladen	IVIŠIĆ	16. 04. 1974.	27. 06. 1999.	SMN	AKT
177.	Augustin	RADOVIĆ	25. 09. 1974.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
178.	Damir	VULETIĆ	13. 02. 1975.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
179.	Ante	BEKAVAC	18. 02. 1975.	27. 06. 1999.	SMN	AKT
180.	Mihael	PROVIĆ	12. 06. 1975.	25. 06. 2000.	SMN	AKT
181.	Damir	BISTRIĆ	09. 07. 1976.	29. 06. 2003.	SMN	AKT
182.	Emanuel	PETROV	28. 09. 1976.	24. 06. 2001.	SMN	AKT
183.	Marijo	VOLAREVIĆ	10. 10. 1976.	29. 06. 2003.	SMN	AKT
184.	Mislav	HODŽIĆ	06. 06. 1977.	23. 06. 2002.	INZ	AKT
185.	Ante	ŽDERIĆ	04. 07. 1977.	29. 06. 2008.	SMN	AKT
186.	Darijo	ČORIĆ	14. 09. 1977.	29. 06. 2003.	SMN	AKT
187.	Ivan	KOVAČEVIĆ	16. 11. 1977.	29. 06. 2003.	SMN	AKT
188.	Dalibor	MILINA	23. 11. 1977.	25. 06. 2005.	SMN	AKT
189.	Marko	KLARIĆ	23. 02. 1978.	29. 06. 2003.	SMN	-
190.	Josip	BEČIĆ	12. 05. 1978.	29. 06. 2013.	SMN	AKT
191.	Darko	MATIJEVIĆ	14. 06. 1978.	23. 06. 2002.	SMN	AKT
192.	Jakoslav	BANIĆ	17. 07. 1978.	26. 06. 2004.	SMN	AKT
193.	Edvard	PUNDA	24. 03. 1979.	26. 06. 2004.	SMN	AKT
194.	Miroslav	VIDOVIĆ	06. 05. 1979.	26. 06. 2004.	SMN	AKT
195.	Vedran	TORIĆ	30. 06. 1979.	24. 06. 2012.	SMN	AKT
196.	Ivan	LOVRIĆ	11. 07. 1979.	26. 06. 2004.	STUD	AKT
197.	Jozo	GOJSALIĆ	25. 09. 1979.	26. 06. 2004.	SMN	AKT
198.	Davor	BILANDŽIĆ	11. 06. 1980.	25. 06. 2005.	SMN	AKT
199.	Mato	BREČIĆ	20. 11. 1980.	27. 06. 2010.	SMN	AKT
200.	Marijo	BULJEVIĆ	24. 11. 1980.	25. 06. 2005.	SMN	AKT

	<i>Ime</i>	<i>Prezime</i>	<i>Rođen</i>	<i>Zaređen</i>		
201.	Hrvoje	DRAGUN	14. 01. 1981.	24. 06. 2006.	SMN	AKT
202.	Ivica	BARIŠIĆ	05. 06. 1981.	28. 06. 2009.	SMN	AKT
203.	Tomislav	BAŠIĆ	08. 11. 1981.	29. 06. 2008.	SMN	AKT
204.	Franjo-Frankopan	VELIĆ	23. 02. 1982.	29. 06. 2013.	STUD	AKT
205.	Mario	MIHANOVIĆ	19. 04. 1982.	24. 06. 2006.	SMN	AKT
206.	Jure	BJELIŠ	30. 05. 1982.	24. 06. 2007.	STUD	AKT
207.	Ivan	URLIĆ	03. 09. 1983.	28. 06. 2009.	STUD	AKT
208.	Mihael	JELAVIĆ	09. 01. 1984.	29. 06. 2008.	SMN	AKT
209.	Mario	POPOVIĆ	19. 05. 1984.	27. 06. 2010.	STUD	AKT
210.	Vinko	BEUS	05. 06. 1984.	27. 06. 2010.	SMN	AKT
211.	Ante	RAKO	04. 10. 1984.	27. 06. 2010.	SMN	AKT
212.	Ivo	BEZINA	24. 06. 1986.	28. 06. 2014.	SMN	AKT
213.	Franko	PRNJAK	22. 07. 1986.	26. 06. 2011.	SMN	AKT
214.	Ivan	ĐONLIĆ	21. 09. 1986.	28. 06. 2014.	SMN	AKT
215.	Domagoj	JELAČA	03. 01. 1987.	29. 06. 2013.	SMN	AKT
216.	Mate	MUNITIĆ	02. 03. 1988.	24. 06. 2012.	SMN	AKT
217.	Ratomir	VUKOREPA	29. 07. 1988.	24. 06. 2012.	SMN	AKT
218.	Nikola	MIKAČIĆ	20. 11. 1989.	28. 06. 2014.	SMN	AKT
219.	Ante	BITUNJAC	09. 12. 1989.	28. 06. 2014.	SMN	AKT

TUMAČ ZNAKOVA

AKT = aktivan
 BOL = bolovanje
 MIR = umirovljen
 SMN = u Nadbiskupiji
 STUD = na studiju
 MIS = u misijama
 HRV = u Hrvatskoj izvan Nadbiskupije
 INZ = u inozemstvu

SVEĆENICI JUBILARCI

U 2015. GODINI

ZLATNI JUBILEJ

50 godina misništva

	Ime	Prezime	Rođen	Zaređen
1.	Jakov	DRAGUŠICA	13. 09. 1936.	29. 06. 1965.
2.	Marijan Ivan	ČAGALJ	15. 01. 1938.	29. 06. 1965.
3.	Luka	VUCO	04. 05. 1939.	29. 06. 1965.
4.	Ante	ČIPČIĆ	29. 04. 1940.	29. 06. 1965.

40 godina misništva

	Ime	Prezime	Rođen	Zaređen
1.	Ivan	SUČIĆ	23. 10. 1948.	22. 06. 1975.
2.	Marin	MATIJACA	04. 06. 1949.	22. 06. 1975.
3.	Božo	RENJIĆ	05. 12. 1949.	22. 06. 1975.
4.	Petar	KRSTIČEVIĆ	23. 07. 1949.	29. 06. 1975.
5.	Miroslav	ŠESTAN	27. 08. 1949.	29. 06. 1975.
6.	Josip	VARVODIĆ	27. 10. 1949.	29. 06. 1975.
7.	Jakov	CIKOJEVIĆ	22. 08. 1948.	26. 12. 1975.
8.	Ivan	DŽAJA	15. 11. 1948.	26. 12. 1975.

30 godina misništva

	Ime	Prezime	Rođen	Zaređen
1.	Bariša	PLEĆAŠ	01. 02. 1951.	30. 06. 1985.
2.	Stjepan	LONČAR	26. 10. 1959.	30. 06. 1985.

SREBRNI JUBILEJ

25 godina misništva

	Ime	Prezime	Rođen	Zaređen
1.	Marin	MARČIĆ	31. 10. 1960.	24. 06. 1990.
2.	Matko	DŽAJA	27. 03. 1964.	24. 06. 1990.
3.	Josip (st.)	DUKIĆ	26. 02. 1965.	24. 06. 1990.
4.	Josip	PERIŠ	26. 01. 1966.	24. 06. 1990.

Obavijesti iz Nadbiskupskog ordinarijata

➤ Korizmena duhovna obnova

Korizmena rekolekcija svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije održana je 25. veljače 2015. u Duhovnom centru u Vepricu. Nakon pokorničkog bogoslužja i euharistijskog slavlja u okviru radnog dijela održana su dva predavanja o temi Bogu posvećenog života. Sudjealovalo je oko 110 svećenika.

➤ IV. Pastoralno-katehetski kolokvij

Na dvodnevnom Pastoralno-katehetskom kolokviju (od 3.-4. ožujka. 2015.) u Zagrebu iz naše nadbiskupije sudjelovalo je 12 svećenika: dr. Nediljko A. Ančić (pastoralni vikar), mr. Josip Periš (pročelnik katehetskog ureda), Tomislav Čubelić (dekan Katedralnoga dekanata), Ivan Čotić (dekan Konkatedralnoga dekanata), Davor Bilandžić (dekan Biokovskoga dekanata), Vlado Strikić (dekan Klišškoga dekanata), Pavao Banić (dekan Makarskoga dekanata), Vlade Đuderija (dekan Poljičkoga dekanata), Darijo Čorić (delegat Cetinskoga dekanata), Mate Škaričić (delegat Kaštelanskoga dekanata), Hrvoje Dragun (delegat Neretvanskoga dekanata) i Ivan Sučić (delegat Omiškoga dekanata). Sudionici su raspravljali o temi: „Pastoral braka i obitelji s posebnim osvrtom na pastoral zaručništva”

➤ Odgovori na pitanja za Sinodu biskupa

Svim svećenicima, članovima Nadbiskupijskog pastoralnog vijeća te pročelnicima ureda dostavljeno je Sinodsko izvješće i pitanja za XIV. Redovitu sinodu biskupa koja će se održati u listopadu ove godine. Pristiglo je sedamnaest (17) odgovora koje smo objedinili i dostavili Hrvatskoj biskupskoj konferenciji da ih uključi u svoje izvješće i proslijedi glavnom tajniku biskupske sinode u Rim.

➤ Pastoralni pohod Imotskom dekanatu

Tijekom korizmenoga vremena održane su vizitacije u Imotskom dekanatu. Nadbiskup mons. Marin Barišić prema rasporedu dogovorenom s dekanom i župnicima posjetio je sve župe toga dekanata osim Sviba i Studenaca za koje će biti određen posebni termin. Prije njega su generalni vikar i pastoralni vikar obišli župnike i ispunili obrasce uz pastirski pohod. Termin zajedničkog završnog susreta sa svim župnicima i župnim vikarima bit će naknadno određen.

➤ Izbori za Prezbitersko vijeće nadbiskupije

Izbori dekanatskih i drugih predstavnika za Prezbitersko vijeće Splitsko-makarske nadbiskupije održani su 11. ožujka 2015. U izbornim jedinicama izabrani su sljedeći predstavnici:

1. Katedralni dekanat: don Matko Džaja (*zamjenik: fra Žarko Relota*)
2. Konkatedralni dekanat: don Božo Renjić (*zamjenik: don Jure Vrdoljak*)
3. Biokovski dekanat: don Marin Marčić (*zamjenik: fra Ivica Omazić*)
4. Cetinski dekanat: fra Ante Bilokapić (*zamjenik: fra Mladen Marić*)
5. Imotski dekanat: fra Kristian Stipanović (*zamjenik: fra Zoran Kutleša*)
6. Kaštelanski dekanat: don Mate Čulić (*zamjenik: don Lovre Šola*)
7. Kliški dekanat: don Petar Dukić (*zamjenik: don Carlos Taborda*)
8. Makarski dekanat: fra Nediljko Šabić (*zamjenik: don Milivoj Čalo*)
9. Neretvanski dekanat: don Augustin Radović (*zamjenik: don Mario Mihanović*)
10. Omiški dekanat: don Ljubo Bodrožić (*zamjenik: don Mladen Ivišić*)
11. Poljički dekanat: don Tomislav Bašić (*zamjenik: don Emanuel Petrov*)
12. Solinski dekanat: don Luka Jozić (*zamjenik: don Dražen Radman*)
13. Trogirski dekanat: don Ante Čulić (*zamjenik: fra Nediljko Jerkan*)
14. Član (Statut čl. 6, br. 2): don Marijo Volarević (*zamjenik: don Ante Rako*)
15. Član (Statut čl. 6, br. 3): fra Ivica Jurić (*zamjenik: fra Domagoj Volarević*)
16. Umirovljeni svećenici: don Juraj Naranča (*zamjenik: mons. Drago Šimundža*)

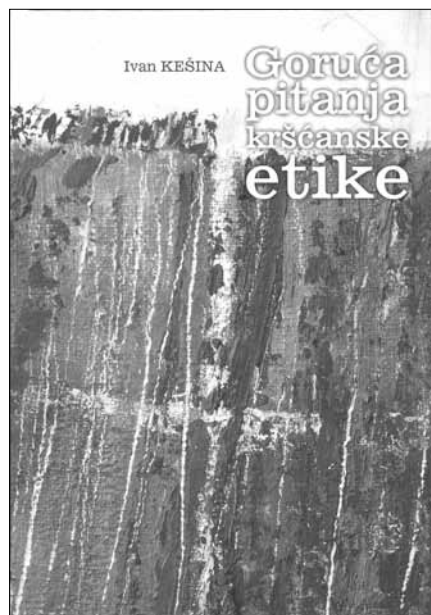
➤ Imenovanja

Nadbiskup je 13. ožujka 2015. imenovao župnika katedrale u Splitu i dekana Katedralnog dekanata don Tomislava Ćubelića predstojnikom ureda za pastoral obitelji.

mons. Nediljko Ante Ančić, pastoralni vikar
tel. (021) 407-506, fax. 407-532; e-mail: past.ured@smn.hr

*Vlastita naklada
Split, 2014.
str. 1-146.*

*Crkva u svijetu
Split, 2015.
str. 1-278.*

*Naša ognjišta -
Tomislavgrad, 2015.
str. 1-87.*

VJESNIK SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE

Izdaje: **Nadbiskupski ordinarijat Splitsko-makarske nadbiskupije**, Poljana kneza Trpimira 7, Split

Vjesnik je dostupan i na mrežnim stranicama: www.smn.hr

Odgovorni urednik: **nadbiskup Marin Barišić**

Glavni urednik: **Nediljko Ante Ančić**, pastoralni vikar, tel.: 407-506, past.ured@smn.hr

Uredničko vijeće: **Nediljko A. Ančić**, **Zdravka Andrijašević**, **Kristina Bitanga**, **Nikola Mikačić**, **Miroslav Vidović**

Lektura: **Vedran Torić**

Priprema: **Ratomir Vukorepa**

Grafičko oblikovanje korica: **Duje Šilović**

Tisak: **Dalmacija papir**, Split

Ovaj je broj zaključen na Cvjetnicu, 29. ožujka 2015.